העולם הזה

גילוים חדשים בפרשת יוהנסבורג:

מה מסתתר מאחורי הדו"ח שלא פורסם של גאנדי?

ראש ה.ש.ב. רימה את הממשלה

אלוף (מיל.) רחבעם (גאנדי) זאבי

יועץ ראש-הממשלה לענייני מודיעין

ZOO

העורך והמייסד הראשון:
ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יבל"א:
חנוך מרמרי, קובי ניב, אפרים סידון

אל הנש"ק

שלום חברה בגולה.

פה בארץ הכל כרגיל. השמש, הירח, השמים והרבי מלובביץ. והפעם בשי־שה מבצעים חדשים. הראשון בהם הוא נשק. נרות, שבת, קודש. אני לא מבין

בת ונרות שבת

מה הרבי משיג בכך שנערות מתבגרות מקבלות נרות צבעוניים חינם פלוס 20 אג' על כל נר? אני לא הייתי נותן לבתי להתקרב לנרות עד גיל 20. אבל הרבי אומר שגם רבקה אמנו השתמשה בנרות קודם לנישואיה, ומאוחר יותר אפילו ילדה תאומים.

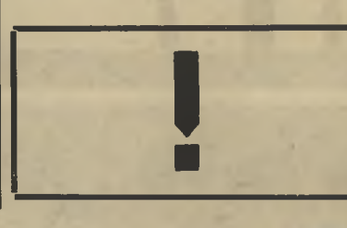
אתמול השתתפתי במבצע תפילין. בחור צעיר וחינני גרר אותי לחדר מדרגות אפל וביצע בי את זממו. לא, לא היה לזה כל קשר לתפילין אבל נהניתי.

היום באו אלי גם ממיבצע מזוזה. פרקו את המשקוף והחליפו את הבט־ריה. יחזיק מעמד אפילו שנה. קניתי משניות (גם על זה נותן הרבי 20 אג') ואספתי לירה. אני לא לומד משניות, רק מראשונות. הא הא. אתם רואים. די קשה פה בארץ, לכם יש את דסינילנד וטלוויזיות ושעשועים והו־לנדיות. ולי יש את הרבי מחב"ד.

אני יודע שזו בעיה שלי. אבל היא נפתרה, משום שגמרתי את העמוד. צאו.

בת סתם

שעת מחנך

אהרון דוידי הוא לוחם ותיק, אומר איתן הבר ב„ידיעות אחרונות," ש־חלם משך שנים ארוכות להיות מורה בישראל. עתה משהגשים חלומו, פונה דוידי אל הנוער ואני מצטט:

בעניין המתירנות הייתי מסתכן בהשערה שהמתירנות המינית אף היא מחלישה את כוחנו הצבאי. אם נדבר בלשון גסה: נוער שמתחיל חיים מיניים מופרזים בגיל צעיר מאוד, נאמר בגיל 14־15, כפי שהדבר נהוג היום — יהיה חייל פחות טוב מאשר נוער שהחיים המיניים שלו יותר מרוסנים. ואיני מטיף כאן להתנזרות. מהתירנות מינית היא אולי נחמדה, בחברה נתמכת ובלתי־יצרנית. אך אינה מועילה לאירגונו של עם לוחם. ועובדה — במדינות בהן המדינה היא ערך נעלה, אינך מוצא מתירנות מינית אלא הט־פה לסימבוליזציה של המרץ המיני.

והוא צודק אחרי הכל. בארצות בהן היתה המדינה ערך עליון ונעלה, קשה היה למצוא מתירנות מינית. בגרמניה, איטליה, ספרד ואפילו בסין או צפון־ויטנאם של ימינו. המרץ המיני הופנה לאפיקים חיוביים יותר, בונים, יוצ־רים. שום זרעון לא בוזבז לריק, ורג־ליים נפשקו רק בפקודה. שהרי המדי־נה היא ערך נעלה והאנרגיה העצומה העצורה בבלוטות, אסור לה שתופנה למטרה אחרת זולת שירותם של ה־מנהיג, המדינה או המיפלגה.

מתירנות מינית נחמדה כאמור ב־מדינה נתמכת ובלתי יצרנית (ומה אנחנו, דוידי?) אצלנו יש להוציאה מחוץ לחוק. או לגייס את היצר הנורא לגדל"ע. ברור רבותי הצעירים? יש להפנות את המרץ לקפ"פ (בנים) או חינוך לאלמנות (בנות) ורצוי להרבות במלחמות קרות קרות.

והרי חשוב כמובן להתאפק. להתא־פק, לעצור, לא להיענות לחיזורים. לדחות פיתויים. ולחשוב תמיד תמיד „עלי לדפוק בבוא העת את המצרים ולא אותך אורנה. להכניס לסורים ולא לך חנה. לקרוע את הירדנים ולא את פניגה".

והיה כי תשמרו ותקפידו הרי מש־תגיעו לצבא תהיו חיילים טובים מאד. טובים טובים כמו שדוידי רוצה.

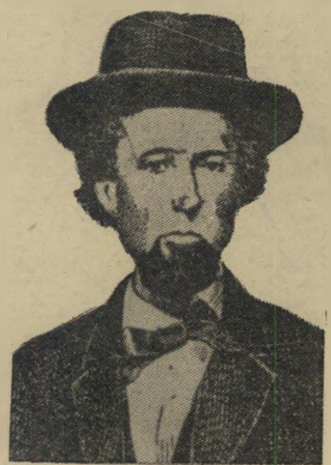
נ.ב. במחשבה שניה, אחרי התגובה הספונטנית הראשונה, הרי גם כל ה־תיאוריה בדבר התנזרות המכשירה לו־חמים טובים היא די דבילית ככה ש־סתם התעצבנתי.

פנוי להובלה

מ. קלעים, אמרגן. היה שקוע ב־פאניקה מוחלטת. השנים הטובות חול־פות עוברות, והוא יושב מן הצד ו־מביט בהן — מבלי שיצליח לדוג ל־עצמו איזה שנה טובה לרפואה.

„הזמן עובר חביבי" זימר הרדיו. בחוץ השתוללה הנוסטלגיה וערב שי־רי תנועות הנוער גרף זהב. ורק מ. קלעים, אמרגן. ישב כוסס צפורניו ו־מדפדף נואשות בספרי ההיסטוריה של עם ישראל בארצו.

עד לפני שבוע סבר שיכה את ה־שוק. היה בטוח שערב „שירי מאור־עות" יסגור קופות. אלא שתיאטרון „פרגוד" האפס הזה הקדימו ברויו „אטבח אל־יהוד" שירי פורעים 39־36 שהפך ללהיט. אפילו „מסך". כן „מסך" התיאטרון העלוב הזה נוחל הצלחה ב„בזזזז — מזמרת האנופלס — שירי שנות ה־20". ורק מ. קלעים, תקוע בשנות ה־70.

מ. קלעים
אמרגן

משתתפי המופע „שירי המלחמה בנאצים" בסיום הצגת הבכורה. הפקה: תיאטרון „זמן", שהפיק גם את „שרתי לך מטולה"

הטור המשורין של מצעד המרגנית סבב ברחובות ברעש עמום. מ. קלעים ספק כפיו בזעם. „כולנו יד אחת" ערב שירי טרומפלדור עבר את ה־200. מ־„קוסטינה עד קוסימה" רץ החודש ה־שמיני. „ממרומים פצצה יורדת", „ערב שירי סיזון" ו„יק"א, פיק"א, צביקה פיק — 70 שנות זמר" זעקו מלוחות המודעות.

אבל לא. הוא יראה להם. מ. קלעים רכש את הזכויות על שנת 1931 (עד יוני 32). הוא יראה להם. הכונו הכונו. בקרוב.

מילון אבן־זוארץ

קולה ברק

בוקר טוב

הארץ

ממישנתו של מייסדו
חווה מקבל כל אדם
כשבר פנים יפות
מ.ז. ז"ל (בקורס קרטה)

פרס: המאבק שקול, ננסה ללכת על המקום הראשון
רבין: אני אופטימי, יועצי יחנו הכל

„יועצי" רבין בשמירה אזורית עם שרון מימין ● המאמן פרס יעודד את יועציו לתקוף מן האגפים ● ממשלת ישראל יצאה מן התמונה. תאבק על המקום השלישי

נבחרת „יועצי רבין" קיימה אמש אימון קצר וסידרת תרגילי חימום במטרה ללכד את שורותיה. באימון זה חזה המאמן פרס יחד עם כמה ממקורביו. על מנת להפחית את יעילות הריגול, התאמנו „יועצי" רבין בגופיות לא ממוספרות, בעוד שחקן החיזוק א. שרון לבש גופיה עם הכותרת „יועץ כללי".

במחנה רבין שוררת רוח אופטימית, ניראה שהקבוצה תנסה להכתיב את הקצב ולהחזיק בכדור מירב הזמן. מר רבין מקווה ששחקן החיזוק ישתלב בהרכב, ישתף פעולה וימלא את הוראותיו הטקטיות. „זוהי קבוצה צעירה, חזקה וגבוהה," מבטיח מר רבין. „נבלום במהירות את היריב הנמרץ."

ההרכב הפותח: זאבי, פתיר, שרון, אגמון, ברוך לוי, דינשטיין ויועץ אקולוגי.

„יועצי פרס הם קבוצה טכנית המתבססת על התקפות מהירות ומשיכת היריב לאגף ימין," הסביר המאמן. „השמירה אישית תוך תזוזות מהירות מצד לצד." הישגיה בולטים: אליפות העיטורים, „כפיר". החמישייה הראשונה: נאמן, הוד, הרכבי, טל ועמיאל.

„לא לא לא ניתן את רבין ל... א. שרון" (שחקן חיזוק בלבן) חוסם פריצה מן האגף הימיני.

החידון השבועי לילד

היכן גלילי?

המתנחל העליז היוצא ל„עופרה" אינו חושש. הוא יודע שישנו איש חשוב היושב בממשלה השומר עליו מכל רע.

אם מצאתם את האיש — ששש... עיצמו עיניכם וסיתמו את פיכם. ציבעו יפה את הציור, הודיעו כי המדובר במחנה עבודה ובפועלים גרידא, ועיברו לסדר היום. ילדים עד גיל 8 שיציינו בכתב יד ברור את שמם המלא, גילם וכתובתם, יוכלו להיפגש עם כמה מן העובדים ב„עופרה" שגילם קרוב לגילכם.

?

דבר המערכת

מר רבין נוסע לארה"ב לפגוש את מר ג'. פורד. נשיא. ולא שעינינו צרה בנסיעתו זו, חלילה. שהרי העונה עונת קיץ והכל נוסעים ולמה יגרע חלקו? אלא שמבקשים אנו לדעת מדוע מתעקש מר י. ר. לפגוש דווקא בפורד. שמן המפורסמות הוא ששונא ישראל ויהודים הינו, ואף ראוהו בחברת ערבים (ויותר מחברה סתם אלא שהתחבק והתנשק והתבודד עם מר אנואר ס.) ובוודאי שיש דברים בגו.

מכאן שמציעים אנו לראש ממשלתנו, שיפגש בארה"ב דווקא בסנטור ג'קסון, ישטח לפניו את הצעותיו וטענותיו. ויפרוש אותו ג'קסון את טיעוניו ודעתו, וחזקה על השניים שעל אף חילוקי דעות קטנים סופם שיגיעו לידי מוצא א ח ד, מוצא שהוא פתח אמת לשלום.

ואותו פורד שיצאו עיניו מקנאה ותפקע מרירתו ואין מר רבין שועה לו, ומשוחח עימו או עם שר חוצו. עד שינערו חוצנם מאותם ערביאים וישובו בתשובה שלמה ובחרטה גמורה. וראוי שיחרטו כל שליטי עולם דבר זה על ליבם.

מ. צ.

כה לחי! המשיכו במיפעלכם!

הש.ב. והאפ.בי.איי.

תשקיף

התחברות ירדן־סוריה

- נגד הסדר־ביניים

הסיבה האמיתית להתקרבות המפתיעה בין סוריה וירדן היא הפחד המשותף שעם השגת הסדר־ביניים בין מצריים וישראל, תיטוש קאהיר את המאבק הפעיל ולא תראג להחזרת השטחים השייכים למדינות האחרות.

על רקע זה תיתכן גם התקרבות ירדנית־פלסטינית, ופלסטינית־לובית.

התארגנות נגד

רבין - אריק

חוגים במיפלגת־העבודה, המזועזעים עדיין מהעזתו של יצחק רבין למנות את האלוף (מיל.) אריאל שרון כיועצו לענייני־ביטחון, מתכננים התארגנות נגד רבין על רקע מינוי זה. נראה כי מיתקפת־הנגד על רבין תיערך זמן קצר אחרי שובו מביקורו אצל הנשיא פורד בארצות־הברית.

לא מן הנמנע כי להתארגנות זו יתנו את ידם כל יריביו של רבין במיפלגת־העבודה, כולל משה דיין, פינחס ספיר ואבא אבן, למרות האיבה שביניהם.

מיתקפה מן האגף צפוייה ליצחק רבין גם מצד שר־הביטחון שמעון פרס, שנפגע עמוקות, בצורה אישית, מצורת מינויו של אריק, שנעשתה ללא התייעצות עימו ומבלי לדווח לו על מועד המינוי.

בינתיים הסתבר כי גם סגן ראש־הממשלה, יגאל אלון, נפגע ממינוי אריק. רבין לא הביאו בסוד המינוי, לא נועץ בו ולא גילה לו דבר על כוונותיו.

מה חיפשו דיושטיין

ובן־דרור בקטמנדו?

צבי דינשטיין, לשעבר סגן שר־האוצר, וכיום הממונה על ענייני הדלק במישרד האוצר, ודב בן־דרור, יושב־ראש מועצת־המנהלים של קו ציונר הנפט אילת־אשקלון, ערכו לאחרונה ביקור בקטמנדו, בירת נפאל.

ביקורם של שני מומחי־הנפט של ממשלת־ישראל בקטמנדו עורר גל של ניחושים לגבי תוכנית דימיונית לחיפושי־נפט בנפאל. אולם הסתבר כי לנושא זה לא היה כל קשר לביקור. בעצם תקופת הצימצומים והידוק־החגורה במדינה, יצאו השניים עם נשותיהם לטיול נופש במדינה האכסוטית.

את הטיול ערכו השניים דווקא בימי השיא של שביתת עובדי מחלקת הים בקצא"א. שהם אחראים לו אישית.

מועדון עירוני

לצעירי המפד"ל

עיריית תל־אביב נותנת ל„צעירים הדתיים הלאומיים" את מרכז הנוער העירוני של העירייה ליד בית „הבימה", כדי שישמש מרכז פעילות של צעירי המפד"ל. זוהי הפעם הראשונה מזה שנים רבות שהעיריה מוסרת נכס עירוני לשימוש מיפלגתי.

הצעירים הדתיים הלאומיים הם גוף המארגן את צעירי ארץ־ישראל השלמה במפד"ל, תומכי זבולון המר ויהודה בן־מאיר. ההסכם בין העירייה לצעירי הלאומיים נעשה ללא ידיעת נציג המפד"ל בעירייה, חיים בסוק.

העירייה מוסרת לצעירי המפד"ל את המרכז על ציודו, הכולל טלוויזיה, אולמי־התעמלות וחדרי־משחק.

שר־המישפטים לא

ביקש לסגור תיק

בירור נוסף של הידיעה שהופיעה כמה דור זה, בגיליון האחרון של „העולם הזה", כאילו התערב שר־המישפטים כדי לסגור תיק שנגע לאישיות בכירה במדינה — הרמאה כי אין בה אמת.

שר־המישפטים לא התערב בשום תיק כזה, ולא היו חילוקי־דיעות ביגו ובין היועץ המישפטי על כך. העולם הזה מצטער על כי בכך גרם עוול לשר.

קיקיון יהיה

מבקר „כור"

מנכ"ל „כור", מאיר עמית, החליט למנות אדם חזק וכעל יכולת לתפקיד המבקר הפנימי של הקונצרן. לשם כך בחר בזכריה („קיקי") קיקיון, לשעבר מנכ"ל „סולכור" ו„כור" בניו־יורק. קיקי עצמו הודיע תפקיד זה על־פני אחרים שהוצעו לו, כמו ניהול „המשביר לצרכן".

עמית החליט לשים את הדגש על הביקורת הפנימית, כדי לחסן את כור מפני שחיתויות.

שיפמן יהיה

דובר „סולל־בונה"

מרדכי שיפמן, דובר חברת „אגד", התמנה כדובר קונצרן „סולל־בונה".

שיפמן יוצא מאגד לחופשה־ללא־תשלום. הוא היה מראשי „הסיעה המתקדמת", שנחלה מפלה בבחירות באגד ושאיבדה את השילטון. מנהיג הסיעה, יוסף הררי, כבר חזר לעבודה כנהג אוטובוס.

בסולל־בונה מחליף שיפמן את אשר רייך, שעבר להיות דובר מיפעל־הפייס. הדובר הוותיק של סולל־בונה, אהרון גפן, עבר לכהן כדובר החברה לבינוי ופיתוח הרובע היהודי בעיר־העתיקה בירושלים.

עורך הדין רזניק

מונע בחירת

שופט מחוזי בת"א

בחירתו של שופט־השלום חוותיק בוריס רפופורט כשופט מחוזי שובשה, כאשר הנציג של לישכת עורכי־הדין בוועדת־הבחירים הלאומיים נעשה ללא ידיעת נציג המפד"ל בעירייה, חיים בסוק.

העירייה מוסרת לצעירי המפד"ל את המרכז על ציודו, הכולל טלוויזיה, אולמי־התעמלות וחדרי־משחק.

דולרים מזוייפים

בדרך לישראל

שיבעה מיליון דולרים מזוייפים עומים את דרכם לישראל. הדולרים זויפו בלאס־וגאס באמנות רבה, על נייר מקורי, בשטרות של 100 דולר חיתיה. הזוייפנים השיגו גלופות מקוריות של כל השטר, אולם הם מוגבלים בי דבר אחד: הם השיגו רק שבע ספרות מתוך ה־10, הנחוצות להדפסת מיספרי הסדרות המצוויים על כל שטר־כסף. הגבלה זו גורמת לכך — שבחבילה של שטרות עוקבים ניתן למצוא שטרות הנושאים אותו מספר. החבילה מוצעת עתה לנוסעים לישראל, כה מצוי שער הדולר הגבוה בעולם — השער השחור, כמובן. הדולרים המזוייפים האלה נמכרים ב־40 סנט הדולר, מחיר גבוה מאד — בגלל הטיב המעולה. בדרך־כלל משלמים 15 סנט לדולר.

מינויים הארצית הביע התנגדותו למינוי.

מועמדותו של רפופורט הוגשה על־ידי נשיא הוועדה, אך עורך־הדין אמנון רזניק, המייצג את לישכת עורכי־הדין בפורום זה, ביקש לדחות את בחירתו של השופט, בטענה שהשופט הגיש תלונה נגד עורך־דין שהופיע בפניו, והתלונן במישרד המישפטים ובלישכה נגד הפרקליט.

כדי לברר את טענותיו של רזניק, דחתה הוועדה את הדיון על בחירתו של השופט רפופורט למועד אחר. השופט בוריס רפופורט הוא מועמד בכיר גם לתפקיד שופט ראשי בבית־משפט השלום בתל־אביב.

השופטים

מתכוננים לשבות

אם עד האחד ביוני לא תאשר ועדת־הכספים של הכנסת את בקשותיהם של חשופטים, הם יפתחו בשביתה.

העד הגיב

על פסק־הדין

השופטת המחוזית חדסה בן־עיתו עשתה בימים אלה צעד חסר־תקדים, בהזמינה לחופיע בפניה עד במישפט שבו כבר ניתן עליידה פסק־דין.

העד הוא רואה־החשבון יעקב זרקר, שהעיד בתביעה פלילית של חמדינה נגד משה בימן. בפסק־הדין קבעה השופטת בין חשאר כי זרקר „שלף מן חשרוול פלומים." זרקר שלח אליה מיכתב לאחר מתן פסק־הדין, ובו הראה כי היא טעתה בעובדות בפסק־הדין.

השופטת הזמינה אותו לחופיע בפניה, ועתה מצפים לראות מה כדרכה לעשות, שכן לפי החוק אין לשנות פסק־דין אלא בעיריעור, והעד אינו צד לחיכול בעריעה.

השופטים הגישו את דרישותיהם להעלת שכרם ל־3500 ל"י לחודש נטו עבור שופטי בית־המישפט השלום, ו־4000 ל"י נטו לחודש עבור שופטי בית־המישפט המחוזי. מישרד־המישפטים הצליח לפני כחודשיים למנוע את שביתת השופטים, כאשר הבטיח לשלם הפרשים על חשבון ההעלאה בחודש אפר"ל. אך השופטים טוענים כעת שרימו אותם, מפני שולמו להם 2000 ל"י על חשבון ההפרשים רק בחודש מאי.

מדיחים את מזכיר

המישמרת הצעירה

בגבעתיים

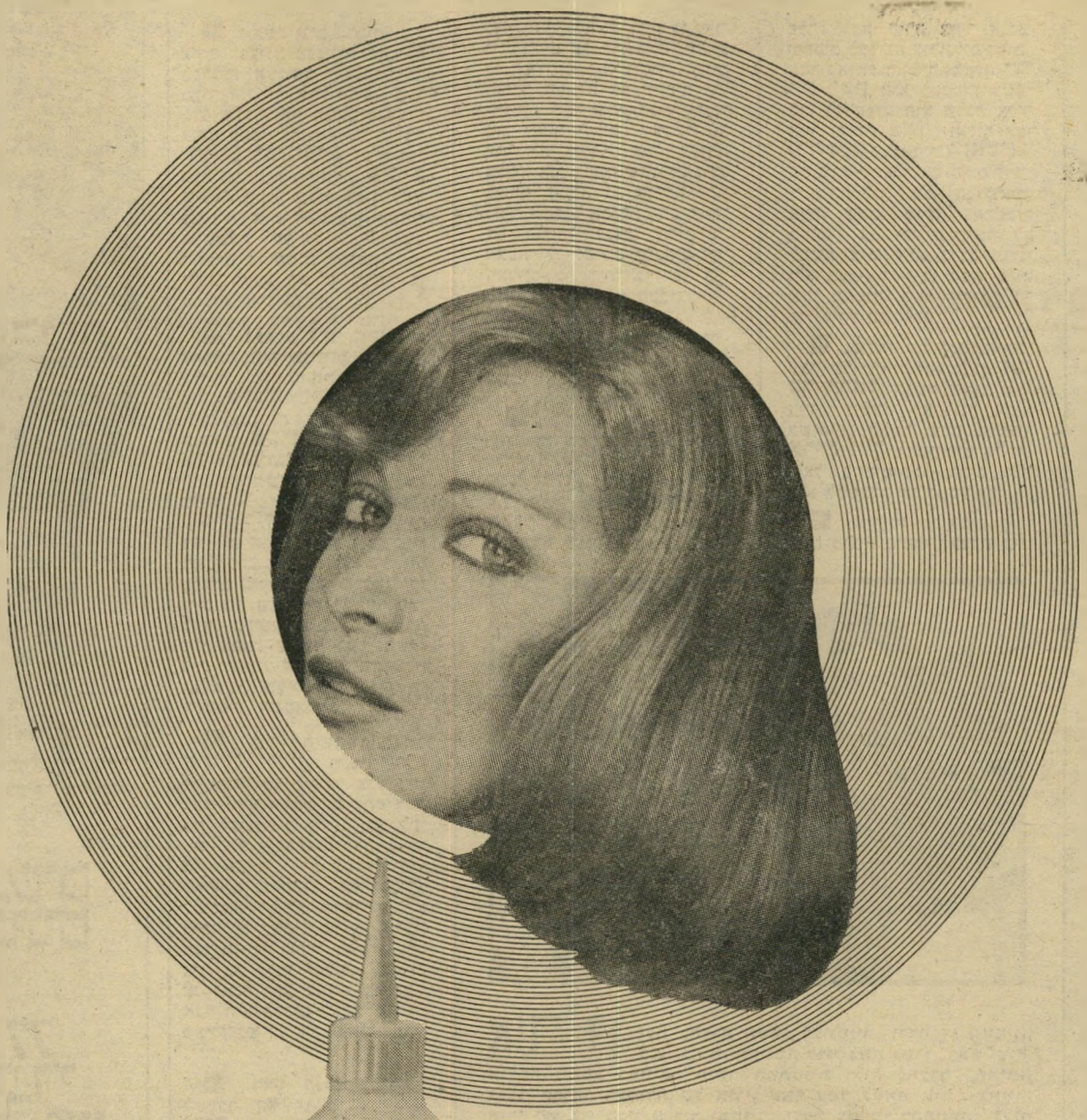
תמיכתו של מזכיר המישמרת הצעירה של מיפלגת העבודה בגבעתיים, כני רייך, בראש־העיריה קובה קרייזמן, תעלה לו בתפקידו.

גבעתיים היא מיבצר ראשי החוג לשינוי במיפלגה, שפתח במילחמת־חורמה נגד דור־הביניים, בראשות אברהם עופר וקובה קרייזמן. בגבעתיים חברים במזכירות מיפלגת־העבודה ראשי החוג לשילוב, חברי־הכנסת מיכה חריש ועדי אמוראי, שתמכו בחברם דני ויימן, שפתח במסע נגד קרייזמן. רייך הצביע נגד ויימן, ועתה יסולק מתפקידו בשל כך.

מקום טוב באמצע

ליום חמישי

תוכנית היוקרה הפופולארית של גלי צה"ל, מקום טוב באמצע, ששודרה עד כה בימי שני, תשודר מהשבוע הבא בימי חמישי. סקר האזנה של גלי צה"ל גילה כי רק ביום חמישי, אחרי השעה 10.00 בלילה, נוטים צופי טלוויזיה לוותר על תוכניות הספורט הממושדרות שם, ולהאזין יותר לרדיו.

bellady

בל־לייידי · קולור שמפו
לצביעת שיער מושלמת
לשמוש ביתי - מבית "וולה"

17 גוונים מרהיבים
משחור עד בלונד בהיר

האריזה מכילה: צבע, מי־חמצן, כסיות
ויחידת 'קרויטר־אציד' (לשטיפה אחרי הצביעה)

WELLA

שיער יפה אינו מקרה עם וולה

יצחק רבין סגר את קו צינור הנפט
כמחווה לסאדאת לרגל פתיחת התעלה

■ תעשיינים רבים היו עדים לסצינה מעניינת באסיפה הכללית השנתית שנערכה ב־מלון הילטון בתל־אביב, בשבוע שעבר. את הנאומים המרכזיים עמדו להשמיע שר־האוצר **יהושע רבינוביץ**, ויו"ר הנהלת הסוכנות היהודית, **פינחס ספיר**. כאשר נכנס ספיר לאולם, ראה אותו רבינוביץ, והזמין נו לשבת לידו על הבמה. ספיר התעלם מההזמנה במופגן, התיישב בקצה האולם, הרחק מן הבמה ומרבינוביץ.

■ הנהלת ל"ע קיימה לאחרונה דיון בבעיות עליה וקליטה, בהשתתפות שר־הקליטה, **שלמה רזון**. בעת שיו"ר מחלקת הקליטה בהסתדרות, **אברהם חסון**, נטל את רשות־הדיבור והצביע על התמונה הקודרת של שפל בעלייה, שאלו שר־התיירות, **משה קוץ**, על מצב העלייה מצ'ילה. חסון, שהוא יוצא צ'ילה, השיב במקום: „לא רע, זהו המקום היחידי שבו הצלחנו לגייס את הממשלה לעידוד העלייה. בתקופת ממשלת איניבדה עלו ארצה יהודים בעלי השקפות ימניות. עתה, עם הממשלה הצבאית, עולים אלה בעלי השקפות השמאליות."

■ שר החינוך־והתרבות, **אהרון ידלין**, מקפיד בעת האחרונה על מישטר צנע וחיסכון. הוא החליט גם לתת דוגמה לעובדי מישרדו, ולא לסעוד עוד במיסעדות־פאר. לאחרונה הזמין ידלין על־ידי ידיד לארוחה במיסעדה. ידלין סירב להזמנה, למרות שהארוחה לא היתה על חשבונו או על חשבון המדינה. רק אחרי שהידיד הפציר בו, נכנע ידלין: „בסדר, אז נאכל יחד סטייק בפיתה." אבל הוא הסכים לאכול את הסטייק־בפיתה רק בתוך מכוניתו.

■ ראש המוסד־למודיעין לשעבר האלוף (מיל.) **צבי זמיר**, כיום יו"ר מועצת המנהלים של סולל־בונה, לא היה מאושר כל־כך כאשר שמע על גזר־הדין שפסק בית־המישפט למנכ"ל החברה לישראל **מיכאל צור**. כאשר בישרו לו כי לצור נגזרו 15 שנות מאסר, הגיב: „אני הייתי כולא אותו בכלוב לכל ימי חייו בכיכר המדינה, והייתי מביא לו לשם כל יום בוטנים!"

■ ויכוח פנימי בעיריית תל־אביב עוררה אשת ראש־העיר **שלמה** („צ'צ'") **להט**, **זיוה** („צ'צ'ילה"). זיוה נתבקשה על־ידי בעלה לבחור תמונה עבור לישכתו. למרות הקשיים הכספיים שבהם שרויה עיריית תל־אביב, בחרה צ'צ'ילה בציור של הציירת **ציונה תאג'ר**, שעלה לעירייה 5,000 ל"י טבין ותקילין.

■ מדוע ביטל שר־הנפט הסעודי **אחמד זאכי אל־יאמאני** ברגע האחרון את הרצאתו בכנס השנתי של האיגוד הבינלאומי של מישרדי־פירסום טכניים־תעשייתיים, איסית"א, שנערך בשבוע שעבר בשווייץ? הסיבה הלא־רישמית היתה השתתפותם בכנס של נציג איסת"א בישראל, **אורי אבנת** ואורחו, הפירסומאי **צבי קרמן**. אך מילבד ביטול ההרצאה התנהל הכנס על מי־מנוחות ודן בבעיות אקטואליות. אבנת, למשל, נפגש עם הנציג המצרי לכנס, שסיפר לו על שילטי־הפירסומת שהוצבו על גדות תעלת־סואץ, ונתן לו עלון־פירסום על כך. כאשר הציע לו הפירסומאי הישראלי להקים לאורך התעלה גם שלטים של לקוחות שלו, שתק המצרי זמן־מה, ואחר השיב: „עכשיו זה עוד לא יילך. אבל בעזרת אללה, אני מקווה שבקרוב נוכל לשתף פעולה גם בנושא זה." נזכר השבוע אבנת: „בכנס קודם פגשתי בנציג הסובייטי. הצעתי לו לפרסם מוצרים ישראליים בתחרות־הכדורסל שעמדה להערך בין הקבוצה הישראלית לקבוצה הרוסית. הוא קיבל את ההצעה בהתלהבות, הבטיח להתקשר בכתב. אך עד היום לא שמעתי ממנו."

■ בתוכנית בירה ומצברוח אירח המנחה **יעקב** („יענקלה") **אגמון** את האלוף (מיל.) **מתי פלד**, שתקף בחריפות את מינויו של האלוף (מיל.) **אריק שרון**, כיועץ ראש־הממשלה לענייני ביטחון. אמר פלד: „מה קורה פה? אנחנו גי־פירסום על כך. כאשר הציע לו הפירסומאי הישראלי להקים לאורך התעלה גם שלטים של לקוחות שלו, שתק המצרי זמן־מה, ואחר השיב: „עכשיו זה עוד לא יילך. אבל בעזרת אללה, אני מקווה שבקרוב נוכל לשתף פעולה גם בנושא זה." נזכר השבוע אבנת: „בכנס קודם פגשתי בנציג הסובייטי. הצעתי לו לפרסם מוצרים ישראליים בתחרות־הכדורסל שעמדה להערך בין הקבוצה הישראלית לקבוצה הרוסית. הוא קיבל את ההצעה בהתלהבות, הבטיח להתקשר בכתב. אך עד היום לא שמעתי ממנו."

■ בתוכנית בירה ומצברוח אירח המנחה **יעקב** („יענקלה") **אגמון** את האלוף (מיל.) **מתי פלד**, שתקף בחריפות את מינויו של האלוף (מיל.) **אריק שרון**, כיועץ ראש־הממשלה לענייני ביטחון. אמר פלד: „מה קורה פה? אנחנו גי־פירסום למדינת קולונלים דרום־אמריקאית? ראש־הממשלה **יצחק רבין** הוא רמטכ"ל לשעבר, וכיועצים הוא ממנה אלוף אחד (אריק שרון), ואלוף שני (**רחבעם** „גאנדי") **זאבי**)." בתשובה לשאלה אם גוייס למערכת־החירום של המילואים, אמר, שהוא מניח שהמטכ"ל מעוניין בו, זכי ההחלטה לא למנות אותו היא בדרג מדיני ולא צבאי, ואין לו ספק שהוא אינו מתמנה, בשל דיעותיו הפוליטיות השמאליות.

■ סיפרו של הממונה־לשעבר על שירותי־הביטחון, **איסר הראל**, הבית ברחוב גרוזלדי, משמש לאחרונה נושא לשיחות. כאשר שמע המתווך **אריה לוין** שמשוחחים על זה, שאל בתמימות: „הבית הזה הוא להשכרה או למכירה?"

■ עיריית תל־אביב פירסמה מיכרז פומבי לתפקיד גיזבר־העירייה. מאחר שהעירייה מתקשה במציאת מועמד, הציע חבר מועצת־העיר **נחום רז** שאם עד הקיץ לא יימצא אדם מתאים לתפקיד, יפרסמו את המיכרז בקייטנות העירוניות. „ודאי קיים איזה ילד המסוגל למלא את התפקיד כהלכה," אמר רז.

■ מנכ"ל מכון היצוא, ד"ר **גדעון נאור**, ומנהלת מרכז האופנה, **יעל מטלון**, החליטו להכיר מקרוב את הייצואנים ולבקר במיפעליהם. בין השאר ביקרו במיפעל פפקו, שם נערכה לכבודם תצוגת־אופנה מאולתרת, כשאת הדגמים מדגימה מתכננת־האופנה הצעירה של בית־החרושת, צעירה צרפתייה בעלת גוף חטוב בשם **מטילדה פלורנס**. כתום התצוגה נשאלו האורחים על־ידי בעל ביהח"ר **יהודה פלקוביץ**, מה דעתם. יעל מטלון התייחסה אל הדגמים, ואילו גדעון נאור הביט במתכנגת החטובה ואמר: „יפה מאד, באמת יפה מאד."

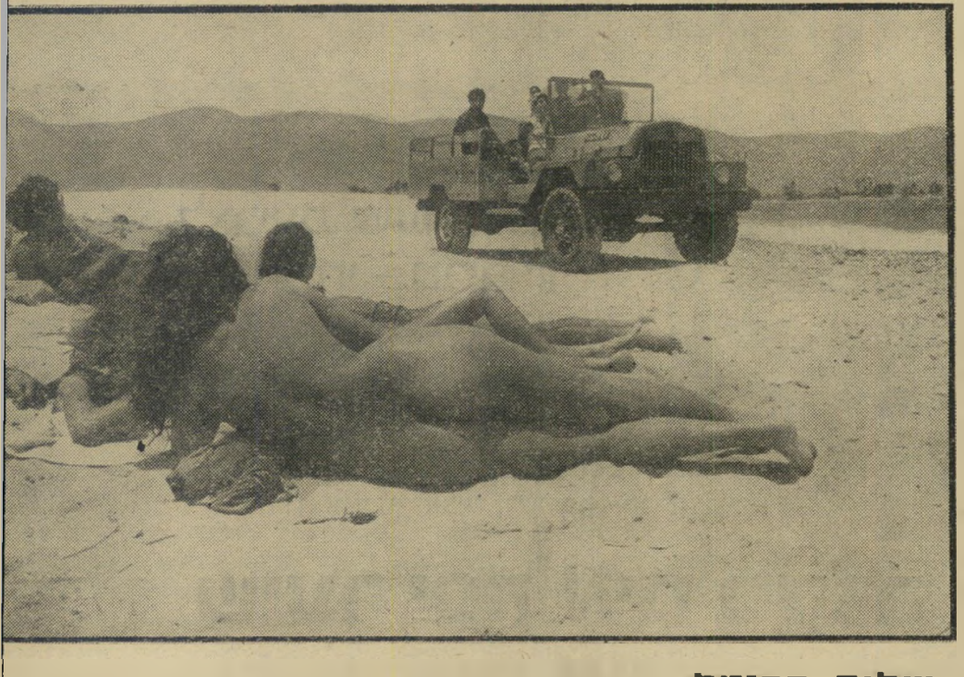
■ **ג'ימס וורן**, מיליונר אמריקאי המכונה בארצות־הברית „ביג J.W.", ושתרם ב־מילחמת יום־הכיפורים מטוס־קרב לחיל־האוויר, הפתיע את הוריו לרגל יובל־הזהב לנישואיהם. הוא שלח אותם לטיול בישראל, בליווי הצלם הישראלי היושב בניו־יורק, **אלון רייניגר**, כדי שהלה יסקר את המאורע. בעת שההורים שהו על המצדה, נחת לפתע מסוק במקום, ומתוכו יצא בנם האוהב, שהחליט להפתיע אותם עוד יותר, בדרך מיליונרית מקורית.

■ איך הפסיד הזדמנות חשובה, סיפר השבוע המעבד המוסיקאלי והמלחין **אלדד שריים**, ששהה בארצות־הברית, משך תקופה של שנה, ועבד עבור חברת־התקליטים של האחים וורנר. אלדד, שפגש בסמים רבים, פגש בין היתר גם את **טדי סאבאלאס**, הוא קוג'אק הנודע. סיפר אלדד:

אורי דן

נכח בחברת אשתו הדוגמנית, ורדה דן (מימין), במסיבה שהתקיימה לרגל צאת ספרו „ראש גשר". אורחת נוספת במסיבה היתה השחקנית דליה פן־לרנר, שהיתה בעבר חברתו הצמודה של אורי, שאף עמד לשאת אותה לאשה. אורי נעץ בת מבט מעריץ ואמר: „ידעת עם מי להתחתן." דליה נשואה לבן מישפחת אחד הבעלים של שרשרת־החנויות הלונדונית הידועה, „מרכס אנד ספנסר", ד"ר אלק לרנר.

שלום בר־טל

צלם־העיתונות מציג כעת את תערוכת־צילומיו הראשונה בבית סוקולוב בתל־אביב. אחת התמונות היפות ביותר היא זו של חבורת הילדים בחוף נביעות (נוא'יבה) הידוע כחוף־הנודיסטים הישראלי. מיספר צעירות, ששכבו עירומות על החוף, הופתעו על־ידי קבוצת חיילים ישראליים, שהגיעה למקום בקומנדקר. הצעירות לא נבוכו, נופפו לחיילים לשלום בידיהן, הזמינו אותם להצטרף אליהן. החיילים לא היססו, ירדו מהקומנדקר ונענו להזמנה.

אנשים

„כתבתי לחבר־עיתונאי על ה־פגישה עם סאבאלאס, אבל הוא לא התייחס לזה. רק כשקוג'אק כבש את המסך הקטן בארץ, טילפן אלי העיתונאי ושאל או־תי בבהילות: „יש לך תמונה עם קוג'אק?" לצערי, לא חשב־תי בזמנו על האפשרות שצילום עם סאבאלאס חשוב כדי לבנות דימוי של מוסיקאי רציני, וכך הפסדתי את פירסום חיי."

גולדה מאיר

עוזרת לממן את התנועה לשיחרור האישה, שהיא מסתייגת ממנה. צעי־רה אמריקאית בשם לינדה מילר, בעיר סיאטל, יצרה פוסטר עם דיוקנה של גולדה, ומתחתיו הכותרת המתגרה: „אבל, האם היא יודעת להדפיס במכונה?" היא רצתה לגנות בכך את המעבידים האמריקאיים, שאינם מתייחסים לנשים מבקשות־עבודה כמו לגברים, אלא רואים בהן לכל היותר כתבניות. הפוסטר זכה בהצלחה מיסחרית עצומה, וביטאון של התנועה מגלה כי 15 אלף העותקים שכבר נמכרו מימנו 60% מתקציב האירגון באותה עיר.

■ נשיא חוג יוצאי אכסו־דוס, קברניט אל־על **אורי יפה**, גילה השבוע כי ראש־הממשלה **יצחק רבין** התליט לעשות מחווה לרגל פתיחת תעלת־סואץ: הוא הורה לסגור את קו־צינור הנפט אילת־אש־קלון. עוד סיפר יפה כי מנכ"ל קצא"א, האלוף (מיל.) **אברהם** („צ'יטה") **בוצר**, קורא מדי־יום את שירו של חיים־נחמן ביאליק, „אל הצינור".

■ אזרח ישראלי שבב ארצה אחרי שהייה ארוכה ב־ניו־יורק טען ששאלו את **קסיוס** („מוחמד עלי") **קליי** בראיון טלוויזיוני איך הוא יכול, בגילו, להמשיך להתח־רות על תואר אלוף־העולם ב־מישקל כבד; ושקליי השיב: „אם **יפה ירקוני** יכולה, ב־גילה, להמשיך לשיר, אני עוד יכול להמשיך להתאבק."

■ באחד הלילות נכנסה לקפה טנדו בתל־אביב חבורת צעירים, שהזמינה גלידה בלה־בה. כשהגיע הזמן לשלם את החשבון, שהיה מן הסתם גבוה, הסתבר כי לצעירים אין די כסף. בעל המקום, המוסיקאי **אלכס קרטן**, שנוכח במבוכתם, ניגש אליהם ואמר: „במיטבח של הקפה יש ערימת כלים מכל הערב. אם אתם נכנסים למיטבח ורוחצים את הכלים, לא תצטר־כו לשלם את החשבון." הצעי־רים הפשילו את השרוולים, ו־תוך רבע שעה היה הכיור נקי מכלים.

■ דיירי אחד הבתים ברחוב ברגסון ברמת־אביב תמהו למר־אה השם שהופיע על אחת מתי־בות־הדואר. היה זה שמו של הפילוסוף הידוע ד"ר **משה קרוי**, שירד בקול תופים ומחו־לות לאוסטרליה. הדיירים, ש־ידעו כי הדוקטור המפורסם אי־נו נימנה עם שכניהם, סברו לתומם כי הוא מסתתר באחת מדירות הבית. הסתבר כי תי־בת־הדואר, שעליה הופיע השם, שייכת לאיש המישטרה **בני גלעד**, ולאשתו **תמי**, הנמנים על חסידיו ומעריציו של קרוי, והעומדים לנסוע בעיקבותיו ל־אוסטרליה. קרוי מינה אותם כמיופי־כוח שלו, וכל המיכ־תבים המיועדים לדוקטור או ל־אשתו **גאולה** מגיעים אליהם.

■ במוצאי־שבת האחרון התחרו ביניהן שתי מסיבות על אירוח האנשים החשובים מאוד. מסיבה אחת התקיימה בביתו של הד"ר **מיכאל** („מי־קי") **ברי־זוהר** לרגל צאת ספ־רו על דויד בן־גוריון. אורח הכבוד במסיבה היה **עמוס בן־גוריון**, בנו של הזקן. אורחים נוספים היו שר־התח־בורה, **גד יעקובי**, מנכ"ל מיבטחים, **עמוס עירן**, העי־תונאים **ישעיהו** („שייקה") **בן־פירת** ויוסף („טומי") **לפיד** וראש העירייה שלמה („צ'יצ") להט. מעבר לכביש בשכונת אפקה התקיימה מסיבה נוספת שערך התעשיין **אברי הם** („בומה") **שביט** לרגל הבחרו לנשיא האחדות התע־שיינים. מסיבתו של בומה הצ־ליחה לארח בה את ראש־הממ־שלה יצחק רבין שבא בחברת רעייתו **לאה**, שגנבה את הה־צגה כשלבשה חולצה שחורה ושקופה. את שר המיסחר וה־תעשייה **חיים בריזב** ואת שר־האוצר יהושע רבינוביץ, שפרש מהמסיבה מוקדם מהר־גיל. כשנשאל מדוע הוא פורש השיב: „ממילא אי אפשר ל־דבר על פוליטיקה כש**מירה אברך** נמצאת בסביבה."

הגורוסקופ

טלה

21 במרס – 20 באפריל

פלירט לא־מחייב, או רומן אהבהבים קצר ומרגש, צפוי לך, בת טלה, לקראת סוף־השבוע, או בתחילת השבוע הבא. השותף לפלירט או לרומן יהיה גבר אשר ראית בו עד כה רק ידיד ותו־לא, ואשר בתקופת ליבלוב־האהבה שלכם נידמה יהיה לך כי זהו האביר־על־הסוס־הלבן שלו את ממתינה כל השנים. בשטח העסקים — ההצעה שקיבלת תביא להצלחה.

שור

21 באפריל – 20 במאי

ה־11 בחודש עשוי להתגלות לך כיום בעל משמעות בכל הקשור לפעילותך הרומנטית. תיווכח שיש לך יותר ידידי־אמת ממה ששיערת. מתנות שי־מושיות יפתיעו אותך. חיי־חברה עליזים ונעימים יסיחו את דעתך מבעיות היום־יום. שבוע טוב לחיסכון. התקשרות עם בן מזל דגים, עשוייה להועיל.

תאומים

21 במאי – 20 ביוני

הרגע שלו אתה מצפה חודשים כה ארוכים יגיע השבוע, ביום א' או ביום ה'. הוא גם יהווה עבורך סימן לפתיחת תקופת־חיים חדשה. אין צורך למחוק את העבר, אך השתדלי לבנות עתיד טוב יותר. כוח השיכנוע שלך גובר. אתה אומנם מוצא את עצמך מבודד, אך יחד עם זאת מאושר ובעל כוח בלתי־רגיל. אפילו יריבים, שעליהם תשפיע בנושא מסויים, יכבדוך, ולאו־דווקא מאהדה. הרבו בשבוע זה במסעות.

סרטן

21 ביוני – 20 ביולי

מוזר איך אתה מסתבך כל הזמן בתככי־הזולת, לא? כאילו כל זה היה אהוב עליך. אבל אתם שונאים תככים, לא כן, בני־סרטן? נו, את הסוד לא נגלה, זה יישאר בינינו. לעומת זאת, כדאי להתרענן במעט נסיעות או טיולים. הבריאות שלך חשובה, בת סרטן: שימרי על עצמך — בייחוד הישמרי ממחלות מידבקות עונתיות, בעיקר במקומות ציבוריים.

אריה

21 ביולי – 21 באוגוסט

אחרי מסע ארוך ומפרך, אתה חוזר למצב של רגיעה. השלווה תחדור, אט־אט, לתוך חייך ותמצא עצמך בעמדה של כוח. בת־לביאות: אל תהססי להתפטר, אם הבוס עושה לך צרות במישור האישי. זה לא כרוך בחוזה־העבודה. בן אריה: יום שלישי לא נועד לזינוק בתחום העיסקי.

בתולה

22 באוגוסט – 22 בספטמבר

תיווכחי לראות שהוא מוכן לבוא לקראתך ולגלות חבנה בכל הנוגע לך. הוא לא יוכל להסתיר את מבוכתו כשתבחיני שהוא נמשך אליך. יום ד' הוא יום השילטון הבלתי־מעורער שלך. הוא עשוי ביום זה להסכים לכל מה שעולה על רוחך, אפילו לקבל את חיצייך השנונים.

מאזניים

23 בספטמבר – 22 באוקטובר

אתה מרבה לשבת במקומות ציבוריים, בלי לעשות דברים מועילים. נסה לשנות מינהג פסול זה, לפני שיזיק לך. אל תנסי לחפש את עתידך בעבר — הוא עזב אותך וזהו! לעומת זאת, תפגשי השבוע אדם, שיקסים אותך. בגישה נבונה, תצליחי לרכוש את חיבתו. בעיות נפשיות המציקות לך, אינן מאפשרות לך להתרכז בדברים נחוצים. התייעצי עם רופא מוסמך.

עקרב

23 באוקטובר – 22 בנובמבר

המזלות דווקא לא חיוביים, אבל כוחותיך האישיים כה עצומים, בגלל צירופן של שתי פלאנטות שחוסות עליך, שאם תאמץ ותשקיף על העבר ועל העתיד בעין רגועה תתגבר על כל מיכשול. אל תאמיני לו: הוא התכוון למשהו אחר לגמרי, ואת למשהו אחר לגמרי. כסף בא — ואתה מפסיד אותו שוב, בגלל שגיאתו חסרת־הזדון של ידידך הקרוב ביותר.

קשת

23 בנובמבר – 20 בדצמבר

אם כי יש כל הסיכויים שתרצה לנצל את התופש החדש שלך, אל תעשה זאת: גם חנסיעות מסוכנות השבוע, לבני קשת, וגם שינויי־הפתע טומ־נים בחובם כל מיני סכנות פסיכולוגיות. כדאי, לעומת זאת, להכיר אנשים חדשים, ולהתעניין בתחומים חדשים. בזהירות. עיסקה טובה מזדמנת בדרכך — קחנה בשתי ידיים, בלי היסוס, היא תביא לך הצלחה.

גדי

21 בדצמבר – 19 בינואר

היומיים הראשונים של השבוע מתאימים לעריכת חשבון־נפש ולהצהרת מטרות לטווח ארוך. דאג לכך שתימצא בחברתם של ידידים מהימנים וריאליסטיים, שיוכלו להדריכך ולסייע לך בקבלת החלטות חשובות. היה זהיר בכל הנוגע להוצאות כספיות שתקבענה את עתידך מבחינה חומרית.

דלי

20 בינואר – 18 בפברואר

שבוע נפלא מחכה לך, בייחוד ביחסיך ההולכים ומשתפרים עם בת־זוגך שהחליטה להיות בסדר איתך. קבל אותה בזרועות פתוחות. במישור הפיננסי הכל מתנהל כשורה. המשך לבזבז, אתה בין כה וכה עומד לזכות בבת אחת בסכום ניכר של כסף. המשך לעבוד באמנות ובמסירות. הבוסים שלך מעריכים את זה. לך, בת דלי, מצפה שבוע שכולו רצוף תענוגות.

דגים

19 בפברואר – 20 במרס

תבט סביבך ותראה, בעצם, כי טוב. חכה ליום שבת כדי להתחיל לפעול — ביום ג' או ד' אל תיתן לאחרים לתחוב את אפם לענייניך. אל תרבה בוויכוחים ואל תתריס בהם שאתה הצודק — גם כשזה יהיה כך, ברוב ימות השבוע. מאידך, אל תחמיצי אף פגישה מעניינת, בת דגים, ואל לך להסס להיות היוזמת. צפויות הפתעות.

אנו מאמינים

1 כי הארץ הזאת היא מולדת לשני עמיה — עם ישראל והעם הפלסטיני.

2 כי לב הסיכסוך בין העם היהודי והעולם הערבי הוא העימות החיסטורי בין שני עמי הארץ הזאת, היקרה לי שניהם.

3 כי הדרך היחידה לשלום היא דו־קיום של שתי מדינות ריבוניות, שכל אחת מהן תהיה בית לאומי לעמה — מדינת ישראל מזה ומדינת פלסטין מזה.

4 כי כינון מדינת פלסטין הריבונית לצד מדינת ישראל יהיה פרי משא־ומתן בין ממשלת ישראל ובין האירגון לשיחרור פלסטין, בהיותו הנציגות החאומית המוכרת של העם הפלסטיני.

5 כי הגבול בין ישראל ופלסטין צריך לחפוף את הקו שהיה קיים לפני מלחמת יוני 1967. שינויים בתתי־מחותים בקו זה ייתכנו על בסיס של הסכמה חדדית ביבד.

6 כי ירושלים, בהיותה מקודשת לשני העמים, ראויה לי מעמד ייחודי. היא תישאר שלמה ביחידה עירונית, ופתוחה לבני כל העמים והדתות, בעוד חלקה היהודי משמש בבירת ישראל וחלקה הערבי בבירת פלסטין.

7 כי הגבול בין ישראל ופלסטין צריך להיות פתוח לתנועה חופשית של אזרחים ומחורות ברחבי הארץ כולה. לא ייתיישבו פלסטינים בישראל ולא ישראלים בפלסטין, אלא בהסכמתן החדדית של שתי הממשלות.

8 כי הטראגדיה החאומית והאנושית של הפליטים הפלסטינים תבוא על פיתרונה בתנועת־שבות לתדינת פלסטין, תוך קיצבת מיספר סביר ומופקם מהם כתדינת ישראל, ובמיסגרת סיוע בינלאומי רחב־היקף.

9 כי השיבים הראשונים של הדו־קיום הישראלי־פלסטיני יחייבו פירוז־ביטחון שיוסכמו חדדית. יובטח שצבא זר לא ייבנס לתחומי אף אחת משתי המדינות.

10 כי שתי המדינות תהיינה ריבונויות בכל התחומים, לרבות תחומי העלייה והשבות. מדינת ישראל תשמור על זיקתה לעם היהודי ברחבי העולם, ומדינת פלסטין על זיקתה לעולם הערבי.

11 כי שתי המדינות תשאפנה לקיום דו־שיח רצוף לחעמקת היחסים ביניהן לפיתרון בעיות משותפות, לטובת שני עמי הארץ. כל שינוי בבסיס הדו־קיום של שתי המדינות יתכן רק תוך הסכמה חופשית ביניהן.

12 כי הסדר היחסים בין עמי פלסטין וירדן הוא בעייתם הפנימית של שני עמים אלה, ואין ישראל צד לה, כל עוד לא יעורער בסיס הדו־קיום הישראלי־פלסטיני.

13 כי טובת כל עמי המרחב מחייבת אירגון איזורי כולל — מדיני, כלכלי, תרבותי וביטחוני — שבו תשוכנה מדינת ישראל ומדינת פלסטין.

אנו קוראים

לכל הישראלים הרואים בעקרונות אלה את הדרך לביסוס ריבונותה, שלמותה, ביטחונה ושיגשוגה של מדינת ישראל, להקים יחד עמנו את

המועצה הישראלית למען שלום ישראל־פלסטין

מועצה זו תסביר, בישראל וברחבי העולם, את הצורך החיוני בדו־קיום ישראלי־פלסטיני, ותחתור לקיים דו־שיח עם כל הגורמים הפלסטינים הנכונים להידברות בין שני עמי הארץ.

אורי אבנרי יוסי אמיתי עמוס קינן

הודעות הצטרפות ותרומות למימון המועצה נא לחפנות לוועד היוזם, ת.ד. 136, תל־אביב.

במדינה

העם

קליפת הביצה השבורה

כשביל רבין תחיה זאת גדולה מרה — גם אם פורד ימתיק אותה

אי־אפשר להחזיר לקדמותה ביצה שקליפתה נשברה. הוא הדין ביחסי ישראל—ארצות־הברית. כאשר החליט יצחק רבין לפוצץ את שליחות קיסינג'ר, ולהניחיל ברגע המכאיב ביותר מכה אישית על יוקרתם של ג'ראלד פורד וקיסינג'ר עצמו, הוא שם קץ לאינטימיות ששררה במשך עשר שנים בין ממשלות וושינגטון וירושלים.

הפגישה הנערכת השבוע בין רבין ופורד לא תחזיר את הביצה לקדמותה. היא יכולה רק להדביק את השברים, איכשהו.

תלמיד סומה. הדבר מתבטא כימעט בכל סימני־הלוואי של הביקור.

פורד לא נפגש עם רבין לפני שנפגש עם אנוואר אל־סאדאת. הוא גם אינו נפגש עם ראש ממשלת־ישראל באמצע הדרך, כפי שעשה עם נשיא מצריים. רבין זומן לוושינגטון, כמו תלמיד סומה שנקרא להתייצב בחדר־המנהל, אחרי שעיקרי הדברים כבר סוכמו בין פורד וסאדאת. לרבין לא נותר, למעשה, אלא להשיב הן או לאו.

גם לגבי תשובה זו השתנה המצב. כי מאז פיצוץ מסע־קיסינג'ר, נתגלה האגרוף האמריקאי מתחת לכפפת־המשי. זרם הכסף התדלדל. עיסקות־נשק עוכבו. אולי בפעם הראשונה הבינה כל צמרת ישראל שהתלות הישראלית בארצות־הברית, מכל הבחינות, היא עצומה — חזקה הרבה יותר כפי שהיה נדמה בימי האינטימיות.

רבין ניסה להשיב על־ידי התחמת 76 סנטורים על כתב־תמיכה בישראל. הסנטורים, התלויים בקולות ובכספים יהודיים, חתמו ברצון. אך כאשר גברה השימחה בירושלים, הם רמזו בצורה ברורה כי אין לפרש את החתימה **כתמיכה** במדיניות הנוקשה של ממשלת ישראל. מבחינה זו, אין הבדל בין עמדת הסנטורים לבין עמדת פורד־קיסינג'ר.

כבוד תמורת כניעה.

בפני רבין תועמד בוושינגטון הברירה בין שלוש אפשרויות:

● קבלת הסכם פורד־סאדאת על הסדר־ביניים, המקביל פחות או יותר להסכם קיסינג'ר־סאדאת שנידחה בשעתו על־ידי רבין. ייתכן שהאמריקאים ימתיקו כניעה זו על־ידי שינוי קטן, מילולי בעיקרו, בהצעה המצרית. לאחר־מכן תכונס ועידת־ז'נבה.

● כינוס מיידי של ועידת־ז'נבה, שבה תציג ארצות־הברית את „תוכנית פורד,” שתהיה מהדורה חדשה של תוכנית־רוג'רס.

● מילחמה. שבה לא תוכל ישראל לסמוך על תמיכה אמריקאית אוטומטית, כמו בשתי הפעמים הקודמות. אחרי המילחמה בוודאי תכונס ועידת־ז'נבה.

קרוב לוודאי שרבין יבחר באפשרות הראשונה — ואיש אינו מפקפק בכך בוושינגטון. לכן ישתדלו להקל על ראש־ממשלת ישראל, להעניק לו את מיטב הכבוד. אם בא רבין לקבל את דינו של פורד, יכול פורד להרשות לעצמו לחתייחס אליו יפה, לפחות למראית־עין.

דיעות

הדרך לאושוויץ ישראלית

נחסך את האינטליגנציה הערבית מן הצמרת

עד כמה־התיכון — זוהי תוכניתו של אהרון דוידי

אילו הוחלפו בכתבה כמה מילות־מפתח — כגון „ערבים”, „מצריים” — במילים אחרות, היא היתה דומה לעמוד מתוך ה„אני מאמין” של אדולף היטלר, מיין קאמפף.

אבל האיש שהביע את דעתו מעל עמודי ידיעות אחרונות השבוע הוא לוחם ישראלי ותיק, אלוף־מישנה (מיל.), וכיום מרצה לגיאוגרפיה באוניברסיטת תל־אביב: אהרון דוידי.

בהשוואה לדיעותיו, אריק שרון הוא תבוסתן, ומנחם בגין יונה קיצונית.

מילחמת־מנע. דוידי נתבקש על־ידי כתב ידיעות, איתן הבר, להשיב על השאלה „למה עלינו להתכונן אחרי המילחמה הבאה?”

על שאלה מוזרה זו השיב הקצין־המחנך:

„קודם־כל עלינו להתכונן למילחמה הקרובה. צריך לשאוף שנעשה אותה לא כפי שהערבים רוצים... אסור לנו לוותר על מילחמת־מנע. לארדוקא בקווי־החזית הגיאוגרפיים, אלא מילחמת־מנע בכל מקום שהוא, מכל כיוון, לכל מקום. הדבר הזה יביא מיד לכך שהם יפצלו את כוחותיהם, יסטו מן המתוכנן מראש ויצטרכו להחזיק הרבה מאוד אמצעים להגנה.”

מילחמת־מנע היא מילת־צופן להתקפה ישראלית יזומה. לגבי דוידי, אין בעיות כמו התערבות סובייטית, אמבארגו ושאר קטנות.

את מי צריכה ישראל לתקוף?

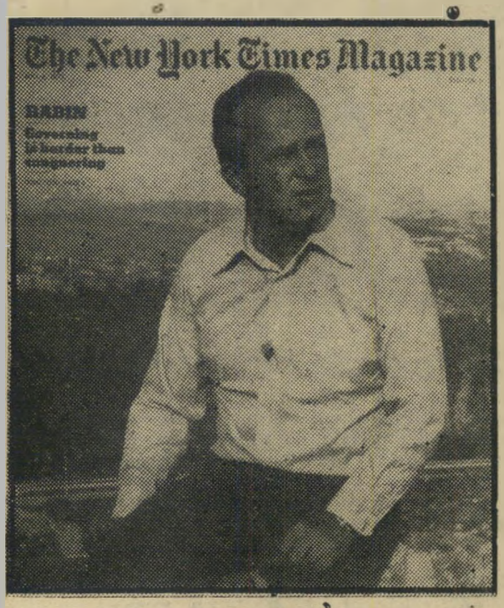
„כל ארצות־ערב נמצאות במצב־מילחמה איתנו וגם אלה שאין להם גבול משותף איתנו, הן אויבות שלנו ומועמדות לקבל מכה קשה מאיתנו.

„מה זה אומר? זה אומר שקדאפי יצטרך להוציא 15 מיליארד להגנה אווירית. הוא צריך את זה גם נגד מצרים ולא רק נגד דנו. בינתיים הוא יתבצר לו והוא ימקש לו, והוא יתעסק עם עצמו. גם כוויית תיאלץ להתעסק עם עצמה. מדינות־ערב מוכרחות להבין שכל סיוע למילחמה היא מילחמה נגדנו. כל זה אומר שבהכרח מתעכבת התפתחותן והפער ביניהן לביניהן ימשיך לגדול. באופן ישיר ירוויחו מזה ארצות אירופה, אשר יחזירו לעצמן את כספי הנפט תמורת נשק שילך ויתיישן.”

„עד כוגר תיכון”. יש נאיביות מסוימת בהנחה שישראל הענייה תוכל להתחרות במירוץ־חימוש פנסטי כזה עם כל העולם הערבי, שהכנסות־הנפט שלו עולות עתה פי כמה וכמה על התוצר הלאומי הגולמי של ישראל. אך אין זה מרתיע את דוידי.

עד כאן יכולות דיעותיו להחשב כהשקפה ניצית קיצונית, שהיא עדיין בגדר המקובל. אך ההמשך חורג מכל המוסכמות.

(המשך בעמוד 17)

רבין על שער שבועון אמריקאי
האגרוף מתחת לכפפה

אנחנו עוסקים בתעופה אבל הראש שלנו לא בעננים

הצורך בחסכון הביא אותנו להגיש לך השנה חופש בסגנון חדש: דירות־נופש. זוהי צורת בילוי חדשה, אשר תגרום לך הנאה מרובה בתקציב מפתיע. פרטים על דירות הנופש ישמחו לספק לך במשרדי "סוויסאיר" ובמשרדי הנסיעות. אך נוסף על כך, עומדת לרשותך הצעתנו הקבועה לבילוי חופשת־קיץ מרעננת על האלפים של שוויץ, במחירים מיוחדים לישראלים. כשתחזור הביתה לאחר בילוי תופשה במוקדי התיירות של שוויץ,תחוש כמי שנולד מחדש. מי כמוך יודע שזהו מה שדרוש לך, השנה.

אנחנו עוסקים בתעופה אבל הראש שלנו לא בעננים

SWISSAIR

ביזנס ליניאל־ברמל

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 243386־03. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אבינדור • הפצה: „גד" בע"מ • גליונות: „צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קיבא יקי.

המסוק המישטרתי שריחף בשבת לפני שבועיים מעל לצי הספינות של מורדי קו צינור הנפט אילת־אשקלון (קצא"א), הבחין בחסקה המורדת מאחת הספינות שהאנשים שעליה חותרים לעבר החוף. מיד הוזעקו באלחוט מישמרות מישמר־הגבול שארבו על החוף. ג'יפ מישטרתי ובתוכו שוטרים חמושים מיהר אל החוף אל נקודת הנחיתה המשוערת של החסקה.

כאשר הגיע הג'יפ אל שפת המים, שקעו גלגליו בחול הטובעני. אבל השוט־

קצא"א. היה זה יוסי ינאי, כתב העולם הזה, ששהה על הספינה כארבע יממות, ירד אל החוף כדי להעביר למערכת את הפי־לם שצולמו מעל גבי הספינות באותם ימים. צלם המערכת, עידן אגמון, נשאר על הסיפון כדי להמשיך לצלם את המאו־רעות בחוף אשקלון (העולם הזה 1970).

ינאי נלקח לחקירה. חוקרי המישטרה ניסו להוציא מפיו מידע על דרכי האספקה לספינות השובתים ועל נקודות הנחיתה הסודיות שלהם בחוף. רק אחרי שהחוקרים נוכחו כי ינאי מתעקש שלא למסור להם מידע שנודע לו במהלך עבודתו העתונאית, בשל האימון שנתנו בו השובתים, הם הניחו לו ללכת.

כאשר עלתה חוליית העולם הזה על השביתה. משום כך היה העולם הזה גם העתון היחיד שתמך בעמדת השובתים.

„הרגשנו קצת לא נעים," סיפר עידן אגמון, „כשאנשי מחלקת־הים הצטרפו ל־שביתת הרעב של חבריהם העצורים על החוף. אנחנו אכלנו בתיאבון. הם הס־תכלו בנו כשהם מתאמצים לבלוע את הריר שבפיותיהם."

בשעות הארוכות בהן שייטה חוליית הכיסוי של העולם הזה עם השובתים, למדו אנשיה להכיר אותם מקרוב. הם ראו אותם עובדים, שמעו את סיפוריהם ואת טענו־תיהם, נטלו חלק בתורנויות השמירה על הסיפון בלילות.

אם זכו השובתים שמיקצת מטענותיהם יגיעו גם לאמצעי־התיקשורת שכיסו את המרד מהחוף, היה זה בזכות אנשי העולם הזה ששהו עמם. אלה המריצו את אנשי צוות הטלוויזיה שהגיע אל החוף לעלות אל סיפון אחת הספינות שבים. המקליט של הטלוויזיה סרב לעלות. איש התאורה שעלה אל הספינה החל מיד להקיא את נשמתו. כתב הטלוויזיה אורי גולדשטיין נאלץ למלא את מקום המקליט. הכתב חיים פלטנר סייע לתאורה. אבל אלה עלו ו־ירדו. צוות העולם הזה נשאר על הסיפון עד לשעת האפס של הוצאת העתון לאור.

לגבי עידן אגמון, היתה זו ההפלגה הרא־שונה בחייו בים פתוח. הוא היתגלה כימאי מנוסה ולא סבל ממחלת־ים. לעומת זאת, ביומיים מתוך חמש היממות שהתה על הספינה, קדח בחום גבוה. למרות זאת החליט לא לרדת לחוף. „העניינים התפתחו ממהדורת חדשות אחת לשניה," סיפר, „המישטרה ריכזה כוחות עצומים על החוף. חששתי שאחמיץ את הקרב הימי הגדול שייערך נגד השובתים."

ביום ראשון אזל מלאי הסרטים של ה־צלם. לפתע הבחין בסירת־מנוע של המישטרה ששטה מסביב לספינות השובתים. עמד עליה ראש מחלקת הזיהוי־הפלילי

אגמון מצלם בסירה
„תתפסו אותי כאן!"

שצילם אותו, הוא לא יקבל את התמונה שצילמתי אותו."

כאשר הגיעה שעתו של עידן לרדת אל החוף, עמדה בפניו הבעייה: איך להגיע במהירות למערכת? הקטע הקשה היה קטע הדרך מהחוף אל העיר אשקלון. עידן החליט להסתייע במישטרה. הורידו אותו מהספינה אל החסקה וזו שייטה מסביב לספינות עד שהגיע למקום מטוס מישטרתי. עידן היה בטוח שמהמטוס ידוו־חו לחוף, ושם תמתין לו מכונית מישטרה

— יוסי ינאי חוזר לחוף —

— יוצא מהמים —
כיסוי צמוד לשובתים

— נעצר ע"ידי מישמר־הגבול —

— בתוך ניידת המישטרה —

— ודוחף את הניידת —
עזרה דחופה לשוטרים

רים לא היססו, זינקו לעבר החסקה. שני השייטים שעליה הספיקו להשיטה חזרה אל הספינה. אבל השייט השלישי, שירד אל החוף ההומה, נעצר בידי השוטרים.

אלא שאנשי מישמר־הגבול לא יכלו לח־לץ את הג'יפ השקוע שלהם. העצור הציע להם את עזרתו ובכוחות משותפים הצליחו לדחוף את הג'יפ למסלול מיבטחים. רק בתחנת־המישטרה, לשם הובא העצור, הס־תבר לשוטרים כי האיש שלכדו אינו שייך כלל לשובתים, אנשי מחלקת־הים של ספינות השובתים, למחרת ניגוח ספינות המישטרה שניסו להסתער עליהן, האמינו ינאי ואגמון כי ישהו שם יממה לכל היותר. אולם השביתה והקרב הימי התמשכו.

כל אמצעי התיקשורת הישראליים כיסו את הערשה שעמדה במרכז ההתעניינות ב־שבוע שעבר, מהחוף. רוב המידע שזרם אליהם היה ממקורות מישטרתיים ומהנהלת קצא"א. העולם הזה היה העתון היחיד שכיסה את המרד מנקודת ראותם של ה־שובתים, תוך שהייה מתמדת עמם בשעת

שתסיע אותו לעיר, למעצר כמובן.

הוא נחת בחוף ולאכזבתו לא נראה שם אף שוטר. לעומת זאת הקיפו אותו עשרות מתרחצים שסברו כי הוא אחד השובתים, הציעו לו עזרה באהדה. עידן החליט להמ־תין לשוטרים שאיחרו. חיכה כעשר דקות ואיש לא בא. אז נענה להצעתו של אחד המתרחצים שהתנדב להסיעו למלון גני־שולמית באשקלון, שהיה גם מרכז כוח המישטרה המיוחד שגוייס למיבצע.

כאשר הגיע עידן למלון הבחין בעשרות שוטרים חבושי קסדות, רצים חמושים אל מכוניותיהם. בפתח המלון ניצב יוסי ינאי, שהמתין לו שם.

„מה קרה?" שאל אותו עידן, „לאן רצים השוטרים?"

„לתפוס אותך," סיפר לו ינאי, „קיבלו דיווח שמישהו נחת בחסקה על החוף."

„אין כבר מה לרוץ," הודיע עידן לקצין שעמד בראש כוח השוטרים, „אתם יכולים לתפוס אותי כאן."

תפסו, עצרו, ניסו לחקור ושיחררו. שע־תיים של אמבטיה סייעו לעידן להסיר מעליו את שכבות מלח הים. רק אז מיהר למערכת עם סרטי הצילום. הוא הספיק להגיע בזמן. שעות מיספר לפני הופעת העתון, עם צילומיו.

מכתבים

גיטו המרחף באוויר

במאמרו „המפה הסודית" (העולם הזה 1963) לא הרהיק אורי אבנרי די. אמת, יש למימסד הישראלי „מפה סודית" בראש, אך המפה הזאת לא מראה את ישראל קרובה לארצות־הברית, שהרי איך אפשר להסביר, לפי זה, את העובדה שאין כל השפעה אמריקאית חיובית על הנוהגים הפנימיים הישראליים? אין חוקה, אין „חוק הזכויות", אין הפרדת הדת מן המדינה, ואין כל ניסיון להגשים את אלה, גם לא בעתיד הרחוק!

האמת היא הרבה יותר דימיונית, והרבה יותר עצובה: ב„מפה הסודית" של המימסד הישראלי, „המדינה היהודית" מרחפת באוויר! אין לה כל קשר חברתי עם אף חברה „גויית" אחרת. הקשר היחידי שהיא מכירה בו — שגם הוא איננו חברתי — הוא הקשר עם ה„פריץ" התקיף, שבעזרת הסברה מתאימה, ובמיוחד בעזרת השתדלן היהודי הנעזר בחסדי ההשגחה העליונה, מכוון את לב ה„פריץ" להטות חסד ליהודים.

בדימיון המימסד היהודי, אנחנו גיטו המרחף באוויר (בעזרת נס מתמיד). לגיטו זה חומה יותר חזקה — ויותר יקרה — מאשר לגיטו של ונציה לפני שלוש־מאות שנה, וה„פריץ" הנוכחי, שבו תלוי גורל הגיטו, לפי רצונם של תושביו, הוא המלך הגדול — נשיא ארה"ב. מלבד זה לא השתנה דבר מאז ימי התככים בהרמונו של המלך אחשוורוש.

פרופסור ישראל שחק, ירושלים

התמורה קודש לצה"ל

ברצוני להעיר ולהוסיף לכתבה יריד התימהונים (העולם הזה 1969). הזכרתם את אחי הקטן, את חבריו, ובמישפט קצרצר גם אותי.

אחי ליאור בן ה־9 אירגן את חבריו למכירת ציורים מעשה־ידי (אני בת 14), ותמורת מכירתם קודש לוועד למען החייל.

ליתי הרמתי
לא כמו כולם

ולא לכיסם הפרטי, שהיא המטרה שלשמה מוכרים את יצירותיהם שאר האנשים שהוזכרו בכתבה.

זוהי השנה השנייה שאנו עושים זאת. בשנה שעברה תרמנו 100 לירות — 96 לירות תמורת מכירת הציורים, וההשלמה ל־100 לירות תרומתנו־שלנו.

הציורים שהזכרתם אינם ציורים „צבועים בטוש של אחותו של ליאור", כפי שכתבתם, אלא ציורים שאני מציירת ב־רפידוגרף שלי.

ליאת (ליתי) הרמתי, תל־אביב

שיא הגיחוך

אנו, קבוצת אקדמאים, רוצים למחות על התוכנית שנערכה על־ידי ירון לונדון, וה־קרוייה טנדו בטלוויזיה ביום החמישי לפני שבועיים. בתוכנית זו הופיעו שלוש נשים, שהאחרונה בהן, כלומר „קצינת הים", היתה שיא הגיחוך, והתאימה להופיע בתור ליצ־נית בקירקס מדרגה ג'.

בכלל, כל עניין „קצינת הים" נראה לנו מפוברק, וייתכן שמר לונדון הביא לתוכניתו קוקסינל כלשהו, והציגו בפני הצופים כאשה בוגרת בית־ספר לקציני־ים.

אנו תיקווה כי להבא יהיה מר לונדון

(המשך בעמוד 12)

מכתבים

(המשך מעמ' 11)

קצת יותר סלקטיבי בתוכניותיו אלו, ויציג בפנינו אנשים קצת יותר מתקבלים על ה־דעת.

ר. שור (בשם קבוצת אקדמאים), ירושלים

יונתן הקטן מפציץ שנית

זה שהוא משווה את עצמו ללגי ברוס, זו כבר הבעייה של לגי ברוס, שאילו היה חי היה לבטח מתהפך בקיברו.

זה שהוא נחשב לאנפאן־טריבל של ה־עיתונות העברית, זו הבעייה של העיתונות העברית, שאינה גותנת הזדמנות לאנפאן־טריבלס אמיתיים, ומפטרת אותם כשהם עדיין קטנים.

אבל זה שהוא גונב רעיונות של אחרים, וחושב שהוא חכם וגם מצחיק גדול, זו כבר חוצפה.

אני יודעת שהאמא שלכם והאמא שלי משוגעות על יונתן גפן, אבל הפעם הוא באמת הגזים. לא די בזה שגנב רעיון אמריקאי מלפני כמה שנים — הוא אפילו מצליח למכור אותו, במחיר של 18 לירות הספר.

לפני מספר שנים יצא באמריקה ספר, כרוך בכריכה מהודרת. דפיו של הספר היו חלקים לחלוטין, ולא היתה כתובה בהן אפילו מילה אחת לרפואה. הספר, שנמכר במחיר גבוה של ארבעה דולאר, זכה להצלחה לא־נורמלית ונמכר ב־25,000 עותקים כבר בשבוע הראשון למכירתו.

יונתן גפן היה יותר חכם. הוא לא לקח על עצמו את האחריות לגניבת הרעיון לבד, צירף אליו את אבנר כץ, וכתב הק־דמה כלומניקית. אבנר כץ צייר שבע קריקטורות, וגפן כתב מתחתן שיבעה מש־פטים (נכון, כלומניקיים) ולבסוף, כדי שלא נשתעמם חלילה, הוסיף גם סוף־דבר כלום־ניקי. כל הכבוד, באמת.

מה אני אגיד לכם, אשרי ההוצאה המכו־בדת מסדה שהוציאה את הספר הכלומניקי העברי הראשון מזה אלפיים שנה, ועוד יותר אשרי אלה שקונים את הספר. תאמינו לי, מגיע להם.

שרית ישי, תל־אביב

הויעדה טובלת

כל הכבוד לבן־שימחון. לאחר שהמיש־טרה סירבה לעזור לו לרדת מספינות ה־שובתים של קצא"א, הוא הוריד את הבגדים וקפץ למים. היחידי מבין כל העסקנים שהטריח את עצמו ועלה לספינות השובתים לשמוע ממקור ראשון על בעיותיהם. כך צריך לעבוד עסקן ציבורי!

לא לשבת בבניין ההסתדרות, לשתות תה לאכול סנדוויצ'ים, ולקרוא במעריב על ה„בוגדים" ו„עוכרי ישראל".

טוב שיש עוד אנשים שאיכפת להם.

עדי ערמון, תל־אביב

● תמונתו של בן־שימחון במים, כפי שצולם על־ידי צלם המערכת שהיה על הסיירה — **ראה גלופה**. לפני בן־שימחון, חבילת בגדיו.

מוכרחים לחזיז משהו

מעולם לא הזדהיתי עם דיעותיו של אורי אבנרי, אך הוא אחד האנשים הבו־דדים בארץ הזו שניסו להזיז ענייניים ב־תוך הביצה הקפואה שלנו. חבל רק על הפילוג עם שלום כהן. כתוצאה מכך הלכו צבע וגוון מהכנסת המטופשת וקירקס־הליצנים הבינוני הזה, שבו דנים אם יקו־דו קידה לח"כ ישעיהו, אם מר בגין נכס למערך אם לא, אם דיין חוזר אם לא, ומיהו יהודי. זאת, במקום לטפל ולשנות בבעיות חיינו היסודיות העתידיות.

כל סקירה של ראש־הממשלה יצחק רבין מסקרת את ההיסטוריה של העם היהודי, במקום לספר לנו כיצד יחיו ילדינו בארץ זו בעתיד. הישראלי המצוי יושב בערב־שבת בחברת מכרים ומקטר, תוך תחושה ששום דבר לא יזוז, אבל יש מה לשנות ולהזיז, כדי שחיינו יהיו יפים ונעימים יותר.

אורי אבנרי הזיז משהו בארץ הזו. מוטי אשכנזי הזיז משהו. מיכתב השמיניסטים הזיז משהו.

הסופר ס. יזהר, בפרובוקציה שלו על ערכים בחינוך, הזיז משהו. הפנתרים הזיזו משהו.

אנו תיקווה שאולי תידלק מנורה, ואם לא — לפחות איזו נורית אדומה קטנה באיזשהו מקום. ואז, אולי דברים ית־חילו לזוז לטובת האזרחים, ללא הבדלי מיפלגות. בעיקבות האחד יבוא חברי. בעיקבות חברו — ארבעה ובעיקבותיהם שישה־עשר.

כרוך אזון, פתח־תיקווה

כלי מורא הספורט

במדור הספורט של ידיעות אחרונות מ־יום 28 במאי 1975 נכתב: „ח"כ קורפו טוען: ,אם נכונה הסברה של ההסדר ה־משולש הפועל תל־אביב — בית"ר תל־אביב — הפועל ירושלים...'".

אם אינני טועה, העולם הזה היה הרא־שון שעלה על ה„גילוי" של ח"כ קורפו, במדור „תשקיף" לפני כמה שבועות. יש פרשיות נוספות של שחיתות בכדורגל, ביניהן ישנות־נושנות שעדיין לא נבדקו.

אגב, כיצד ניתן להסביר שב„עונת־ה־מכירות" נכללה קבוצת מכבי עמידה כ־18 פעם בטופס־הניחושים (יותר מכל קבוצה אחרת מליגה א', שהופיעה רק שלוש־ארבע פעמים במשך כל העונה)?

סיסמתו של העולם הזה היא „בלי מורא, בלי משוא־פנים." ואם אתם באמת יוצ־אים מן הכלל בארץ השחיתויות שלנו, אז אנא תנו גיבוי לסיסמה זו.

יוסף שורץ, בני־ברק

קונג־פו בקפריסין

נאמר לי כי בטלוויזיה של קפריסין מוצגת סידרת־הטלוויזיה קונג־פו, אודה לכם מאוד אם תוכלו לציין עבורי את היום והשעה בשבוע שבהם מועלית תוכ־נית זו.

ישי שטרצר, פתח־תיקווה

● יום ד' בשבוע, שעה 22.45. צפייה נעימה.

ציר — אסיר רגיל?

לדעתי יש לוודא, בבדיקה תקופתית, שמר מיכאל צור אינו זוכה בבית־הכלא בשום זכויות לסנים משורת־הדין.

כאסיר־לשעבר, למדתי לדעת שיש שני סוגי־מאסר: האחד עבור העבריין הרגיל, שאינו בעל קשרים — ומייותר להסביר ש־מאסר זה אינו נעים ביותר — ומאסר ה־

בן־שימחון במים ליד סירות השובתים
למישהו עוד איכפת

הכמות מעידה על האיכות

1.254.066
1.254.067

שפופרות שמפו רויאל נמכרו בשנת 1974

שמפו רויאל
השמפו האידאלי
לכל סוגי השיער;
ירוק - לשיער יבש
אדום - נגד קשקשים
כחול - לשיער שמנוני ורגיל
צהוב - בתוספת מיץ לימון טבעי

שמפו רויאל
זכה במקום ראשון
בקניה הטובה והמוצר הנבחר

עץ הזית

פרסום בלד

מכתבים

„מרופד" בזכויות לפנים משורת־הדין, לו זוכים בדרך־כלל אסירים בעלי קשרים ב־מקומות הנכונים.

מעניין לציין, שעברייני הצווארון־הלבן שייכים כימעט תמיד לסוג השני.

סיים אבוטבול, תל־אביב

בנימין חיים
חסר קצת כסף

תודה על הבנאנה

ירשה לי העולם הזה להודות לו על הכתבה הקורקטית על סירטו של בנימין חיים, הבננה השחורה (העולם הזה 1969).

אני תיקווה כי כתבה זו תסייע להשגת ה־סכום הנדרש להשלמת הסרט הזה, התומך ומספר באורח קולנועי על בעיות ועניינים העומדים כיום במרכז החדשות.

תודה גם לכתבת ולצלם שטרחו ועשו כתבה הנגנת זו.

דבורה הירשפלד, תל־אביב

● הקוראה הירשפלד היא נציגת המפיק־הבמאי חיים.

ה„פולקסוואגן" והצביעות

מדי שנה בשנה אני מקבל גועל־נפש מהצביעות של העם הזה, במיוחד בסביבת השבוע שבו נופל מה שנקרא „יום השו־אה והגבורה". העיתונים מלאים סיפורי־זוועה, הטלוויזיה מראה לנו סרטים מ־הימים הנוראים ההם, וכו'. שמים דגש גם שהילדים שלנו ילמדו על מה שהיה.

אני יצאתי ממילחמת־העולם השנייה ללא מישפחה. כולם נהרגו, נרצחו, נש־רפו. אבל אני לא צריך יחס מיוחד כדי לזכור את בני־מישפחתי. אני חושב עלי־הם יום־יום. אבל כל העם הזה, למעשה, שכח — וסלח.

הממשלה שלנו מקיימת יחסים טובים עם גרמניה, וכל בעל־מכונית שני או שלישי נוסע בב.מ.וו., מרצדס, אאודי, או הכי גרוע — בפולקסוואגן, פרי־מזחו של היטלר עצמו! אני בוכה וצוחק יחד כשאני רואה ב„יום השואה והגבורה" אנשים עומ־דים דום ליד הפולקסוואגן שלהם. איזו צביעות!

כשהחזירו המצרים את גופותיהם של 39 חלליצה"ל, וזאת ראינו כולנו בטל־וויזיה, ראינו שהבחורים האלה חזרו הבי־תה, נסיעתם האחרונה, על־גבי משאיות מרצדס של צה"ל. כתבתי אז מיכתב לשר־הביטחון ואמרתי לו, שאם זה הכבוד ה־אחרון שתולקים לבחורים יהודיים החוז־רים לקבורה ממצריים לישראל, אז אם יקרה אי־פעם דבר כזה לי, באחת המיל־חמות הבאות שלנו, אני מעדיף להישאר קבור באדמת מצריים מאשר לחזור משם על מרצדס של צה"ל.

באותו מיכתב מחיתי גם נגד הכנסת מכוניות מתוצרת פולקסוואגן לשירות צה"ל, וכתבתי שבמיקרה ששרת במילו־אים ואקבל פקודה לעלות על דבר כזה, אסרב פקודה בשימחה. המיכתב נשאר כמובן, ללא תשובה. על הנושא הזה כתב־תי למיספר עיתונים בארץ, ומעולם לא פירסמו אפילו אחד מהם, בתירוצים שונים.

האם באמת שכחנו וסלחנו? אז מדוע לועסים לנו את כל העסק הזה מדי שנה־בשנה? אני יודע שאני לא שכחתי, ולגמ־רי לא סלחתי. אבל ביום־השואה אני לא עומד דום. אני עושה את זה בכל יום של השנה. הילדים שלי לומדים לשנוא את גרמניה והגרמנים, ואוי לזה שיבוא יום אחד הביתה עם פולקסוואגן.

היש עוד יהודים כמוני?

מרדכי דסאור, ראשון־לציון

מיכתב השבוע

עולם חדש ואסור

אנו קבוצת נערות הלומדות בבית־ספר דתי, בנות להו־רים ולמישפחות דתיים. אולם אנו איננו דתיות. לכן אנו נמצאות במצב מוזר ועדין מאוד. כמעט כל חיינו מרוכזים סביב נושא אשר כלל איננו מעניין אותנו, וכדי למנוע בעיות מבעיות שונות, אנו נאלצות לשחק תפקיד של נערות דתיות, ללמוד לימודי־דת רבים ולקרוא סיפורות הקשורה בדת.

והנה, מאז הצלחנו להשיג את „העולם הזה" (הדרך היא סיפור בפני עצמו, ולא כאן המקום לפרטו), ניגלה לנו לפתע עולם חדש, שהיה עד־עתה בחזקת איסור לגבינו. בפעם הראשונה בחיינו ראינו תמונות־עירום בצורה נורמלית.

תמונות כאלו הן בחזקת „מוקצה מחמת מיאוס" לגבי כל הסובבים אותנו, ולכן עד שהגיע „העולם הזה" לידינו, חשבנו גם אנו שזה דבר רע, שאין בו כל צורך בחיים „אמי־תיים". אבל כשראינו זאת בעיתונכם, הבנו שזה איננו דבר מאוס כלל, ואפילו יכול להוסיף טעם לחיים (ובעיקר לחיים שלנו). אך מכיוון שאנו בנות, איננו מוצאות עניין רב בתמונות של בנות־מיננו.

לכן (מכיוון שעיתונכם הוא המקור היחידי המסוגל לספק לנו חומר זה), היינו מבקשות לפרסם בעיתון, רק פעם אחת, תמונות־עירום גם של המין השני. ומאחר שאנו בנות כיתה ח' (אחת ב־ט'), היינו מודות לכם מאוד אם הייתם מפרסמים תמונות של בני־גילנו (15-14 שנים).

אנו מבקשות בכל לשון של בקשה לא לנסות לפתור את בעייתנו דרך חקירה, פירסום ציבורי או בדרך אחרת כלשהי, כי הדבר עלול לפגוע בנו איכשהו. יש לנו בסך־הכל שלוש־ארבע שנים עד שנצא מרשות הורינו, וגמרנו!

קבוצת בנות חיפוניות, תל־אביב

הוויכוח המר על קרב ה־8 באוקטובר עסק כולו בדברי הבל.

במקום לעסוק בעבודה המכרעת: השגיאה היסודית של המטכ"ל

תוכנית אווילית

א ומיני הדבר לצה"ל, שהוויכוח הגלוי, המרכזי והעיקרי, ביחס לפרשת ניהול המערכה של פיקוד הדרום ב־8 באוקטובר, התמקד בפולמוס שבין האלופים שמואל גונן ואברהם (״ברן״) אדן, בדבר השאלה, ״מי אשם״ בכך שיחידות אוגדת ברן הנחיתו את התקפתן — או ביצעו את ״גישתן״ — לאיזור הפירדאן (כלפי מעוז ״חזיון״), בהסתערות חזיתית, ממיזרח למערב, במקום שיתקפו ״מן האגף,״ כלומר מצפון לדרום.

מהומה זו היתה כולה על כמעט לא־מאומה: אין ספק כי מבחינה אופרטיבית התקדם ברן מצפון לדרום: ומבחינת הרמה הטקטית, הרי בין אם פטה ברן מקו ההתקדמות הפיזי שנקבע לו — או שאיזו התכוונה התוכנית — ובין אם לא פטה, אי־אפשר היה לו להנחית התקפה אל קו המים, או ״גשת״ לשם, אלא רק ממיזרח למערב.

שיטת־הפעולה אשר הוכתבה לו שללה ממנו מראש את עצם היכולת הטכנית לבצע התקפה על נקודה כלשהי שבגדת התעלה — מעוז או נקודת־צליחה — בהסתערות שכוונה מצפון לדרום. לצרכי הבנת התהליכים האירועים החשובים באמת של ה־8 באוקטובר, ולשם לימוד לקחים של ממש לעתיד, אין נודעת כל חשיבות לדיקדוקי הוויכוח, מי יזם מתי איזה נסיון־צליחה; והפרשה רבת־הפירסום של ״היומנים״, אינה אלא פרט לארלוונטי.

אבל בשום פנים אין לפטור פולמוס זה כאירוע טפל גרידא, גם שום תועלת לא צמחה ממנו, ודאי שגרם נזק: רבים מדמים עתה שעיקר פרשת ה־8 באוקטובר אכן מתמצה בפרטים הפיקנטיים, שעליהם נסבו המאבקים וההאשמות ההדדיים באמצעי־התקשורת. ההיבטים החשובים באמת של אותו קרב כמעט לא נזכרו. והשאלות המשמעותיות לא נשאלו כלל, או שהועלו ונדונו רק כלאחר־יד — וכך גם נדמית כיום חשיבותן.

בניתוחנו כאן, ננסה לתקן את המעוות על־ידי שנקדים עיקר לטפל, ונבחן את עיקרי תיכנונה וניהולה של מיתקפת פיקוד הדרום ב־8 באוקטובר. במיסגרת זו, יועלה גם עניין כיוון התקפותיו של ברן, אבל בהקשרן הנכון — לא כבעייה מרכזית, אלא רק כגילוי, או כתולדה, של תוכנית המיבצע המטכ"לית־פיקודית, כפי שנהגתה וגובשה, בליל 8—7 בחודש, על־ידי הרמטכ"ל ר/א דויד אלעזר ונמסרה לביצוע מפקד־הפיקוד, האלוף גונן.

בזאת, כמובן, לא נפטור עצמנו מניתוח לחימת אוגדת

הוויכוח בין גונן וברן היה רוב מהומה על לא מאומה

ברן כשלעצמה ואופן ניהול מיבצעיה על־ידי מפקדה. אבל, לכל צורך מעשי שהוא, יש להסריד בין מה שהיה ברן יכול ואמור לעשות, במיסגרת חובותיו וסמכויותיו כמפקד אוגדה בקרב, לבין אותם מהלכים אשר הוכתבו לו בפקודה מלמעלה.

תוכנית המיתקפה של ה־8 בחודש הוצגה עד כה, בעיתונות ובסיפרות־המלחמה, באור חיובי ביותר. ביקורת, פושרת ביחס, הושמעה רק בעניין הימנעות מריכוז מאמצים דו־אוגדתיים.

הצגה זו איננה מחמיאה להכנתו הצבאית של איש מעושיה: תוכנית המערכה של ה־רמטכ"ל, כפי שהותוותה והורדה על־ידי אל־

עזר וכפי שגם עובדה וכוצעה בדרג הפיקוד, היתה תוכנית גרועה ושונה כי־כך, שיש לר־אותה בתי־סבירה, הן כתוכנית מערכתית (אופרטיבית) והן מצד טקטיקות־הביצוע ש־קבעה.

תוכנית אלעזר

ב ערב יום 7.10, שעה 19.00, הגיע אלעזר במסוק אל מיפקדתו הקידמית של שמואל גונן (המכונה, משום־מה, ״חפ"ק הפיקוד״). במועד זה, כבר חלף המשבר החמור ביותר בחזית הדרום, כיוון שאוגדות המילואים הגיעו ונכנסו לקו (אם־כי עדיין לא בשלמותן; וגם ממה שהגיעו לסיני, נתקעו טנקים ותותחים מתגיי־

מאת

בנימין עמידרור

עים רבים בדרך). ככל שניתן לשחזר מן הפירסומים את סדר הכוחות של פיקוד הדרום ואת היערכותם, נראה שהחזית הוחזקה בערך כך: הגיזרה הצפונית נמצאה בפיקודו של ברן, ותחתיו שני כוחות: האחד, תחת תא"ל (אחר־כך אלוף) קלמן מגן ז"ל, שנפרס מקנטרה וצפונה וכלל, כנראה, כמה כוחות שהצטרפו לכדי עוצמה שוות־ערך לחטיבת טנקים ולחטיבת חי"ר/חרמ"ש; כלומר, מעין אוגדה. דרומה יותר, נמצאה אוגדת ברן עצמה ובה 3 חטיבות טנקים (של נתקה, גבי ואריה). כולן מתחת לתקן. בצאתן לקרב ב־8 בחודש נראה שמיספר כליהן לא הגיע למקובל.

בגיזרה המרכזית של חזית התעלה נמצאה, בערב ה־7.10, רק חטיבתו החבוטה של אמנון. שתי חטי־בות הטנקים האחרות של אוגדת שרון, אשר עליה הוטלה האחריות לגיזרה, נמצאו אז בשלבים שונים של התקרבות לחזית. רק עם שחר, או סמוך לכך, היו ממוקמות עם כל כוחן, או רובו, על התוואים השולטים שבגיזרה. את הגיזרה הדרומית החזיק אלברט ז"ל, עם כוח שעוצמתו כאוגדה. מצפון לראס־סודאר קבע גונן גיזרת־מישנה פיקודית חדשה, ומינה עליה את חטיבת־הצנחנים של עוזי יאירי ז"ל.

כוחות נוספים, במיסגרות שונות, המשיכו וזרמו מכיוון הנגב אל סיני. חלקם הוצב בעורף, לאבטחת שטחים חיוניים בעומק, מפני פריצת־פתע מצרית.

עדיין לא פורסמו, בפירוט מספיק, הערכות־המצב אשר הולידו את תוכנית המיתקפה של ה־8 באוקטובר. אבל ידועים כל האלמנטים המרכזיים שלה, ובייחוד אלה המשותפים ל„תוכנית הרמטכ"ל" ולזו של פיקוד הדרום, אשר עובדה על סמכה. עד שנגיע לפרטים שיצדיקו הבחנה בין שתי התוכניות, אפשר וכדאי שנתייחס אליהן כאל תוכנית אחת.

„המשימה" אשר הציב הרמטכ"ל לפיקוד הדרום היתה „התקפת" או „השמדת" או „הדיפת" הכוחות המצריים בשניים משלושת איזורי־הצליחה הראשיים שלהם: האיזור המרכזי, שבין קנטרה ואיסמעיליה, שם צלח עיקר ארמיה 2; והאיזור הדרומי, המשתרע מדרום האגם המר הקטן ועד העיר סואץ, בו חצתה ארמיה 3. האיזור השלישי, שמקנטרה וצפונה, לא נכלל ביעדי המיתקפה.

האלמנטים העיקריים של **„השיטה הכללית"** לביצוע המשימה כפי שקבעם אלעזר, היו, כמסתבר, כך:

● כל איזור צליחה יותקף על־ידי אוגדה אחת בלבד. המרכזי — על־ידי אוגדת ברן, כאשר אוגדת שרון נשארת בגיזרתה, לא משתתפת בהתקפה, אלא רק „לוחצת" בחזי־תה ומשימתה העיקרית לשמש „עתודה", הן בעבור ברן והן של הפיקוד (כדי שבאמצעותה יוכל לבלום התקפת־נגד מצרית, אם ייכשל ברן והמצרים יבקשו לנצל זאת ולפרוץ ללב סיני). לאחר שישלים ברן את התקפתו בהצלחה, יתחיל שרון בביצוע השלב השני (האופרטיבי) של המיתקפה ויתקוף בתורו את איזור־הצליחה הדרומי, כאשר עתה אלברט הוא „הלוחץ" קדימה — אבל איננו נוטל חלק בהתקפה — וברן משמש „עתודה", במקום שרון.

● כל אחת משתי האוגדות התוקפות תנחית את התקפתה על ה„אגף" הצפוני של איזור־הצליחה „שלה" וכיוון התקדמותה יהיה „מצפון לדרום".

● הכוח התוקף יימנע מהגעה אל קו המים ומתנועה לאורכו, אלא אם המצרים „יתמוטטו". במיקרה זה, מותר גם לנסות לנצל את ההצלחה לשם צליחת התעלה (עם כוחות קטנים בלבד ולעומק מועט) וכמסתבר, על־גבי הגשרים המצריים.

● **להוציא מצב של התמוטטות האויב, תנוע ההתקפה באופן שאגפה המערבי יימצא כ־ עת העת במרחק שלושה ק"מ מסוללת קו בר־לב (הכבוש)**, משום שזו רוחשת סילי נ"ט וצריך להימנע מתנועה בתוך תחומי טווחם היעיל. הוראה טקטית זו תכונה „סייג טווח הסאגר."

● כל ניסיון לצליחת התעלה וכן הורדת אוגדת שרון דרומה לשם ביצוע השלב האופרטיבי ההתקפי השני — מותנים בקבלת אישור הרמטכ"ל.

● כל אוגדה תוקפת, בתורה, תקבל ותפעיל סיוע ארטילרי מתאים, בריכוז אוגדתי, וגם יינתן לה סיוע אווירי צמוד כבד, שילווה את ההתקפה.

מי אחראי?

ב הוריד תוכנית זו בפקודה לפיקוד־הדרום, הפך אלעזר את עצמו אחראי ישיר לכישלון מיתקפת ה־8 באוקטובר. אומנם כבר אמרנו שגם אלוף־הפיקוד נושא באחריות כזו; ועוד נראה, בהמשך, שכמותו גם ברן, לגבי חלקי־שלו במאורע.

אולם אין קביעות אלו סותרות האחת את ריעותיה: כאירגונים הירארכיים כגון הצבא

תוכנית הרמטכ"ל היתה כה גרועה עד שיש לראותה כבלתי־סבירה

קיימת, לגבי כל נושא ונושא, אחריות מלאה ובלעדית של פונקציונרים אחדים, באותו דרג או בדרגים שונים. כל אחד מאלה אחראי לאותו נושא משותף, בתחום תפקידו המוגדר ואין עוברת אחריותם של האחרים מפחיתה משהו מאחריותי־שלו.

יש רק להבחין בין אחריות פורמלית — שלפיה, למשל, אחראי הרמטכ"ל גם למעשי כל מ"כ ומ"כ בצבא — ובין אחריות־למעשה, החלה על אותם בעלי־תפקידים היכולים, או אמורים, להשפיע בעניין המסויים המדובר; או שהשפיעו בפועל בו, או עליו.

מובן שהשאלה מורכבת יכוללת גם גורמים רבים

ושונים, כגון „אחידות הפיקוד", „האצלת סמכויות" וכיוצא בהם, אבל כאן פטורים אנו מבירור ארוך ומפורט, כי השפעת שלושת המפקדים הנזכרים על העניין שלפנינו היתה עובדה שאי־אפשר להטיל בה ספק. בנסיבות המיקרה, כל ניסיון של דרג ממונה להאשים את הכפוף לו, פועל אוטומטית כבומרנג.

ביחס לאלעזר נוסף, שאחריותו הפכה ישירה ברגע שהחליט לרדת וקבוע גם את פרטי הביצוע האופרטיביים והטקטיים, אשר לפי החיגיון הצבאי־ההיראַרכי וגם מן הבחינה הי עניינית של יעילות ניהול מאמץ המילחמה כבידו, לא היו כלל מעיסקו.

הוא פלש לתחום מפקד־הפיקוד, ולכל צורך מעשי שהוא פעל כאילו אין לו אמון ביכולתו של גונן למלא כראוי את תפקידו המוגדר, למרות שבהחלט ייתכן כי אלעזר כלל לא נתכוון לכך באורח מודע.

אלעזר אף הרחיק לכת וסייג, כאמור, גם את שיטת הביצוע הטקטית של האוגדות. כדי שיובן במה מדובר, נאמר שאלעזר היה רשאי לפרט כפי שפירט, רק בתנאי, שהיה בכוונתו להישאר במקום ולנהל את הקרב אישית, תוך הימצאות בשטח. בהמשך, נעמוד ביתר פירוט על מיכניזם התיכנון והשליטה שהפעיל את המבצעים בדרום, ונראה בצורה יותר קונקרטית במה ועד כמה קילקל אלעזר את השורה. כאן נשוב ונפנה לבחינת תוכנית המיתקפה לגופה.

בלי מטוסים ותותחים

דבר הבוקר לעין ראשונה הוא אי־בהירותה ורב־משמעיותה של „המשימה", בעיקר לאור „השיטה" שהוכתבה. (מבחינת הדרג המקבל, נחשבים אותם עיקרי ביצוע המוכתבים מלמעלה כנתונים, שאינם מסורים לשיקול־דעתו ואסור לו לשנותם, אלא עליו להתייחס אליהם, בשעת ולצורך התכנון שלו, כאל חלק אורגאני מן „המשימה".) די בהיגיון פשוט בלבד להבין שאי־אפשר, מבחינה טכנית, לבצע „התקפה," „השמדה" ובוודאי לא „השמדה" תוך הימנעות מכוונת מכניסה ומלחימה בתוך טווח הסאגרים.

וכי היכן יימצא הכוח המצרי, אם לא ערוך כזה בתוך תחום טווח טילי הנ"ט?

במאמר הקודם תיארנו את סכימות „גוש הנ"ט." במירשמים, מיקמנו את הסאגר — שהוא ארך הטווח בין אמצעי הנ"ט — בצורף מערך ההגנה. וזאת כדי להדגים את משמעות פערי־הטווחים שבין הכלים השונים. אבל בפועל, יש שהמצרים הציבוהו אף בשוליו הקיד־

לא חמיד עדיפה התקפה מן האגף על התקפה חזיתית

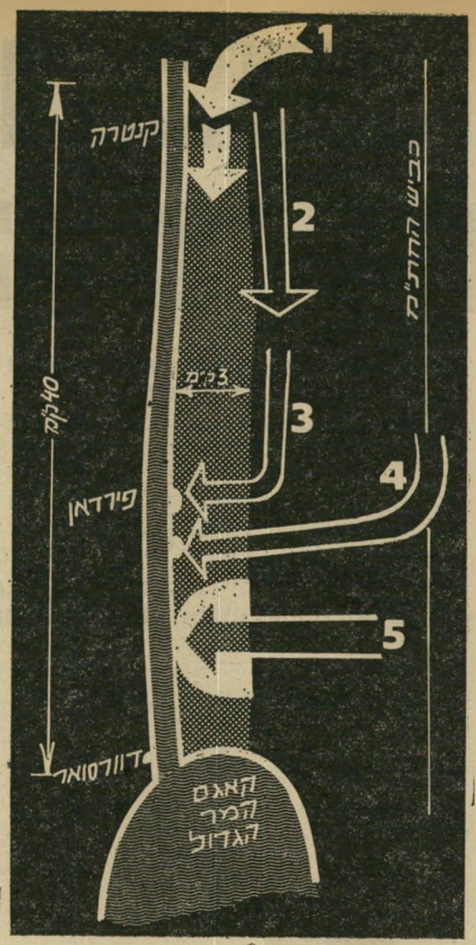
מיים של המערך. משם, היה ביכולתו לפגוע בכלי־שריון עוד בהיותם מרוחקים 3—2 ק"מ מקו־החפירות המצרי הקידמי; כלומר, מעבר לטווחי־הירי הרגילים של הטנקים והרבה קודם שיגיעו לטווח הסתערות. במצב זה, היה „סייג טווח הסאגר" מחייב להכפיל את מרחקה מקו־המים של התקדמות אוגדת ברן, ולהעמידו על 6 ק"מ, במקום ה־3 המקוריים.

שאלה אחרת ונפרדת היא, כיצד ניתן היה לקוות, עד כמה שהכוחות המסתערים נוגעים, שיבצעו „התקפה" או „השמדה" יעילה של הכוחות באזורי הצליחה, כאשר כל המצרים, שלאורך התעלה ובמרחק 3 ק"מ ממזרחה, חסינים מראש ולגמרי מפגיזה — הם, גשריהם, מעבורו־תיהם וכל חיפויים העורפי מן הגדה המערבית. ככל שעולה מן התוכנית, מסתבר, כי הטיפול בכל אלה היה מסור בידי חיל־האוויר והארטילריה. נראה כי גם לאחר מה שהוכח ביומיים הקודמים, עדיין ציפו והעריכו שבאמצעים אלה יינתן „למוטט" מערכים מצריים — ורק אז יחרגו הכוחות המסתערים מן הקו שהיתווה „סייג טווח הסאגר" ויקרבו אל קו המים, לניצול ההצלחה.

בפועל, לא נבחנה כלל שאלה זו, משום שבעת פתיחת המיתקפה היתה כמות הארטילריה שבסיני דלה ביותר, וחיל־האוויר הופנה לצפון ולא פעל כלל בסיוע ישיר לאוגדות הדרום.

צריך גם להמשיך ולשאול איך, לאחר שהוכרר כי האוגדות יתקפו כבא ארטילריה שד ממש ובלא חיל־אוויר כלל, התכוונו לגרום את „התמוטטות" המצרים, בעוד הטנקים עדיין מצויים לחקיפד לנחל את „התקפתם" במרחק 3 ק"מ מקו המים.

אלמנט טאקטי נוסף שהכתיב אלעזר בתוכניתו היה, שהאוגדות יתקפו את איזורי הצליחה „מן האגף"; כלומר מצפון לדרום. בתנועתם בשטח, מקנטרה דרומה, נתקלו כוחות ברן — נדייק, חטיבת גבי מאוגדת ברן — באש נ"ט מן האגף הימני (המערבי). כיוון שלא נאמר להם להסתער אל מקורות־האש המצריים, אלא לצאת מטווחם היעיל — וברור כי לצורך זה, כל אש נ"ט נחשבת כאש סאגרים — סטו היחידות הללו בהדרגה למיזרח, עד שהגיעם מול הפירדאן ונמצאו במרחק כ־6 ק"מ מקו המים. סטייה זו היתה טיבעית וגם הגיונית. אילו הקפידו לנוע כמיצוות הפקודה, במרחק 3 ק"מ מן התעלה, היו כוחות ברן נוהגים בטימטום מוחלט, כי אז היה קו התקדמותם חופף את קו השוליים הקידמי של מערך־ההגנה או „גוש הנ"ט," המצרי. במצב זה, היו הטנקים משמשים כמיין מטרות נעות במיטווח, כאשר

דימיון ומציאות

כיווני ההתקפה של ה־8 באוקטובר, כפי שיכלו לחיות וכפי שהיה במציאות: (1) ההתקפה „האמיתית" מן האגף, מצפון לדרום, שלא תוכננה ולא בוצעה. (2) ההתקפה מן האגף לפי תוכנית אלעזר וגונן: איננה תוקפת כל אוייב, אינה מונחתת כלפי האגף, אלא נעה בשולי החזית ולאורכה. (3) הפנייה מיזרחה, לכיוון הפירדאן, כפי שהיה ברן מבצע אותה, אילו נע, כמצוות, במרחק 3 ק"מ מקו־המים. ההתקפה מונחתת חזיתית, ממיזרח למערב. (4) הפנייה מיזרחה, לאותה התקפה, כפי שבוצעה בפועל, מקו כביש החת"ם — לכל צורך מעשי שהוא, זהה בחזיתיות שלה ובכיוונה להתקפה „הנכונה". (5) הפיתרון הטאקטי הנכון: התקפה חזיתית, שמולה עומק של 3 ק"מ בילבד — לעומת 40 הק"מ של התקפה ה„אגפית". ניתן להנחיתה, בהפתעה יחסית, בכל נקודה נבחרת לאורך החזית הארוכה של איזור הצליחה המרכזי. סידרת הבקעות כאלה יכולה היתה לפורר, ואחר־כך לרסק את ראש־הגשר המצרי. היא היתה יעילה, בנסיבות הזן, לאין־ערוך מהתקפה מהאגף.

דדו מסייר מעל לתעלת־סואץ

האוייב קולע אליהם ממחסה עמדותיו המוכנות, בירותו כלפי חזיתו, אל אגפם הטאקטי ואל צידם הפיזי של הטנקים. בנוסף במרחק 3 ק"מ מן הסוללה החטיאו הטנקים של חטיבת ברן את המערך המצרי והועילו „להשמידו," בדיוק כמו בסטותם כמה קילומטרים נוספים מיזרחה. על אלה נוסיף השפעות של פני הקרקע, ובעיקר את העובדה שכאשר מדובר בטנקים, יכולה סטיה 3—2 ק"מ להתרחש — וגם להיתקן — בנסיבות הזן, כהרף־עין.

איני יכול להימנע מפציאה עד כך אותם מנקיפטים, האמורים להכין כמה מרוכר וכבלי זאת הקימו רעש גדול כל־כך מאותה סטייה.

לעניין הבהרת כיוון התקפות־ברן חשובה העובדה, שבהיות המערך המצרי כפי שהיה אז — דהיינו, ערוך ברובו בעומק של כ־3 ק"מ בלבד מן התעלה — הרי גם אילו דיקדקו כוחותיו של ברן כחוט־השערה עם הפקודה, היו נמצאים כל העת 3000 מטרים ממיזרח לקו־המים וכל התקפה, או „גישה", שהיו מנסים כלפי התעלה — לחילוץ מצוותם, לתפיסת גשרים או לכל התכלית אחרת — היתה בהכרח מונחתת ממיזרח למערב.

מבחינה מעשית, לא העלה הדבר ולא חו־ריר, כמעוא הנימה, אילו החלו בפנייה מערבה כשהם במרחק של 3 ק"מ מן הסוללה, או בריחוק של 8 ק"מ ממנה.

אילו נטען שברן היה חייב להימנע מכל תנועה שהיא לכיוון קו־המים, ושעצם פנייתו להתקפה בפירדאן (ואין חשיבות, לצורך זה, מהי תכליתה) היתה שגיאה ונעשתה בניגוד מוחלט לתוכנית ולפקודות, אזי היה מקום להאשים את ברן שתקף חזיתית, ממיזרח למערב. אבל הכל אומרים ומאשרים, שברן אכן היה אמור לתקוף את איזור הפירדאן, והפולמוס נסב על המטרה, על אופן הביצוע וכיו"ב. בנסיבות הללו נראית הטענה, שברן היה צריך וגם יכול לתקוף את הפירדאן בכיוון צפון־דרום, כבלתי־מציאותית וגם כתמוהה מאד, אם לא לנקוט ביטוי חריף יותר.

האגף הוא חזית

עד שהתכתשו בכירי המפקדים בסיני בשא־לה „מי־אשם־בהתקפה־ממיזרח־למערב־במקום־מצפון־לדרום," לא עלו שתי שאלות אחרות, החשובות ממנה לאין־ערוך: איזו תכונת „אגפיות" הוקנתה בתוכנית המטכ"ל־ית־הפיקודית להתקפת ברן (ולהתקפתו המיועדת של שרון, אחריו); ולמה לא נקבעה שיטת התקפה חזיתית.

בצבא המוכה שיטחיות אינטלקטואלית ומיקצועית, מובנת־מאליה תפוצת התופעה, שקציניים שבויים כליל באכסיומות, אשר משום־מה נפוצו והשתרדו; ולאמיתו של דבר אפילו אינם דבקים באכסיומה גופא, אלא באין־שהו סמל סמנטי, אשר כאילו מבטא אותה.

אכסיומה מרכזית כזו היא הכרחיות ה„גישה העקיפה" וסימטה הסמנטי, המקובל בי צה"ל, הוא „התקפה מן האגף." מכאן רק עוד צעד אחד נוסף לשליטתה הטוטלית של התת־קפה „החזיתית" ולספיתתה כבזו. הרעיון ש־התקפה חזיתית עשויה להיות עדיפה על התת־קפה מן האגף, גם כאשר ניתן לבצע את האח־

כשירד דדו דרומה וקבע את פרטי הביצוע הפכה אחריותו ישירה

רונה, ודאי נראית לקצין צה"ל הממוצע, הקו־רא מישפט זה, ככפירה בעיקר. אך לא רק שהדבר ייתכן, אלא גם אין כל מניעה לכך שבנסיבות מסויימות, ההתקפה החזיתית היא שתהיה ה„עקיפה" באופייה ואילו האגפית — „ישירה".

לא אכנס כאן לסוגיה זו, ואסתפק בהבאת הקביעה שההבחנה, ברמה הטאקטית, בין התקפה מן האגף להתקפה חזיתית, איננה מהותית אלא טכנית בלבד וכשלעצמה, אין האחת עדיפה במשהו על האחרת.

התקפתו של ברן, כפי שתוכננה וגם בוצעה איננה יכולה, כמובן, לשמש דוגמה לדברים אלה. „סייג טווח ה־סאגר" גזר מראש שלא תהיה זו כלל „התקפה"; ושהת־קדמות הכוחות תיעשה לא כלפי אגף המצרים, אלא ב־**ניצב** לו, ותתבהל במקביל לחזיתו ובריחוק־מה ממנה. לחימת ברן היתה נעשית „התקפה מן האגף" רק בתנאי שאכן היתה מתגשמת, בחזיתה, באגף ארמיה 2 והולכת ומתאמצת „לגולל" אותו מצפון לדרום. תנאי זה יכול היה להתמלא באחד משני מצבים: הראשון, שהמערך המצרי היה מתפשט, בבוקר ה־8 באוקטובר, כדי 6 ק"מ, נאמר, לתוך סיני, ואילו ברן היה נשאר דבק בפקודה כלשונה ומקפיד לנוע במרחק 3 ק"מ בלבד מקו־המים; והשני, שהרמטכ"ל היה מבין כי הגדרת המשימה המיקו־דית כ„התקפה," או „השמדה," איננה עולה בקנה אחד עם התחמקות מן הסאגרים. אז היה משנה מתוכניתו, מורה את ברן שיפתח בהתקפה חזיתית באיזור קנטרה, או מעט מתחתיה, יגיע שם עד התעלה ואז ייסוב שמאלה וינוע לכיוון דרום, כאשר אגפו הימני (המערבי) מתקדם פיזית על הסוללה, לוחם באוייב שלפניו, משמיד את הגשרים והמעבורות שעל התעלה ומעסיק את הרמפות ואת הסוללה המצרית שבגדה המערבית. אך־זרק באופן זה אמנם היה ברן יכול להגיע מכיוון צפון אל איזור הפירדאן ומעוזי הגיזרה המרכזית שלא נפלו עדיין.

לשני המצבים הללו יתרון ברור על זה שיצרה התוכנית המטכ"לית־פיקודית: אומנם שניהם פיתרונות טאקטיים מוטעים, אבל לפחות אפשר לראותם פיתרונות סבירים, המתאימים לכינוי „התקפה מן האגף," ומאפשרים לנו לבחנה ולהשוותה לאלטרנטיבה של התקפה חזיתית. צורת איזור הצליחה המרכזי המצרי היתה כ„נקניק," שרוחבו כ־3 ק"מ ואורכו כ־40 ק"מ (מקנטרה ועד דוור־סואר).

ברור, כבר ממבט ראשון, שכך התקפה חזי־תית על מערך זה תצטרך לחדור לעומק של

(המשך בעמוד 46)

הבנק
של הדור הצעיר

לפני שאנו מעניקים את השי ללקוחותינו הצעירים -
אנו משתעשעים בו בעצמנו.
לא מפני שאין לנו דבר טוב יותר לעשותו באותה עת,
אלא משום ההכרה והרגשת החובה שעלינו לתת
בידי חוסכינו הצעירים משחק או ספר
שיהיה מרתק, אך בעל ערך משל עצמו;
שיהיה יפה אך גם יעיל בתיפעולו;
שיהיה שובה־לב, אך גם עמיד בפני תלאות הזמן.

150.000 החוסכים הצעירים בתכנית "אגור"
של בנק דיסקונט יודעים זאת זה זמן רב.

רחף · נ. שניא · איתמר

הדיסקונטאים בתנופה יוצרת

במדינה

(המשך מעמוד 8)

ומזכיר דוגמות קודרות מן ההסטוריה:

„אנחנו צריכים לשאוף שהמלחמה הבאה לא תתנהל רק נגד הצבאות הערביים. היא צריכה להיות מכוונת גם להריסת האינפרא־סטרוקטורה הכלכלית, התחבורתית, הסוציאלית והמנהיגותית...

„ועוד: במלחמה הבאה אנחנו צריכים רות, ישב על מירפסת בניין ימק"א בירושלים המיזרחית, והשקיף על הנוף הירושלמי המרהיב.

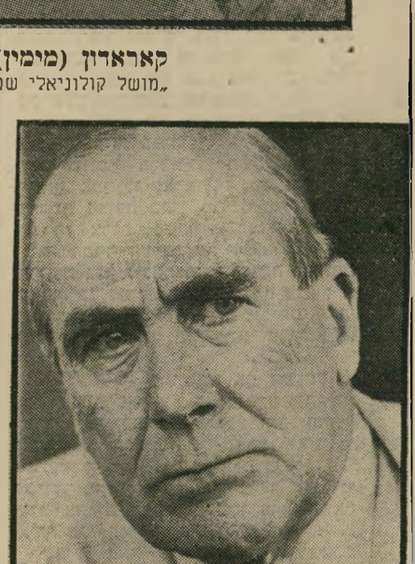
„אני מרגיש שזוהי הזדמנות גדולה. כל הגורמים במיזרח התיכון ובעולם מתאימים עתה לכינון שלום, שלום אמיתי ומלא.

„אולי זוהי ההזדמנות האחרונה. אם תהיה מלחמה, יתכן שתיהרס דמשק, יתכן

קראדון (מימין) כנתניה, 1933 •

„מושל קולוניאלי שנגמרו לו הקולוניות..."

לורד קראדון השבוע

„אולי זוהי ההזדמנות האחרונה..."

שתיהרס קאהיר, וייהרס חלק גדול מישראל. אולי כל ישראל".

אך כעבור רגע נעלמה ההבעה המלנכולית מעיניו של לורד קראדון, והוא חזר לסיגנון הבריטי האופייני, המקפיד לדבר בהומור דווקא על העניינים הרציניים ביותר.

רכבת מקנטרה. אין אנשים רבים בעולם המסוגלים לדבר על הארץ במומחיות ובתבונה כמו הבריטי גבה־הקומה, שהגיע אליה לראשונה ב־1929, ישר ממיכללת קאמברידג', כטירון צעיר לשירות הקולוניאלי.

יו פוט •• הצעיר הגיע אז ברכבת מקנטרה לתחנה בתלפיות, אך איש לא קיבל את פניו. כי בעיר שררה מתיחות נוראה, וכל הבריטים היו במצב של כוננות עליונה. כעבור כמה ימים פרצו מהומות־הדמים ביגלל הסיכסוך על הכותל המערבי.

גם השבוע הגיע פוט־קראדון לארץ ממצריים, אך הפעם דרך ירדן. במצריים הוזמן להשתתף בשורה ארוכה של מסיבות ונשפים. בשיחות עם המצרים השתכנע לחלוטין: „מעולם לא שאפו המצרים להגיע לשלום כמו הפעם. זוהי שאיפה כנה לגמרי, הנפוצה ברחבי הציבור."

אווירה דומה מצא בעמאן. כמי שהיה בימי מילחמת־העולם השנייה סגן הנציג הבריטי בעבר־הירדן, מכיר קראדון את כל המיזמי בבירה הירדנית. „אין ספק שהם רוצים בשלום," סיכם, והוסיף: „גם עכשיו קשה להרגיש בעמאן שיש מילחמה."

ירגלי חזמת העיר. אולם בעמאן מצא הלורד קראדון גם דאגה עמוקה. רוחי אל־חטיב, ראש־העירייה הירדני האחרון של ירושלים, הראה לו מיסמך שעל־פיו מתכוננים הישראלים לספח לאלתר את כל יהודה, כדי ליצור חגורה של התנחלות ישראלית מסביב לירושלים.

בבואו לירושלים, התקשר קראדון עם מזכירו של ראש־העירייה, כדי לבדוק את הדבר. טדי קולק עלה מייד בעצמו על הקו, שאל את הלורד אם הוא פנוי לאלתר, כשענה בחיוב, בא אליו קולק, לקח אותו במכוניתו והראה לו במשך שעה וחצי את

(המשך בעמוד 18)

• עם הנציב העליון סר ארתור ווקופ (במרכז, הולך עם מקל), עובד בן־עמי (משמאל). מאחור, עם כובע טרופי, מושל מחוז אנדרוס שנהרג בימי המאורעות.

•• קראדון הוא אחיו של מייקל פוט, מי שהיה מראשי האגף השמאלי של מיפלגת הלייבור.

לפגוע באינטליגנציה הערבית. הפלאח המצרי אינו שונא אותנו כל כך. חשוב לפגוע בשיכבה שמסאדאת ועד בוגר־תיכון. לא רק שזה יחליש את הצבא שלהם, זה ייצור לחץ על השכבות הבינוניות של האוכלוסיה. במילחמה הבאה נשאיר בידינו אופציות פתוחות."

ועוד ועוד ועוד. ומה יקרה אחרי מילחמה זו?

גם על כך יש לדווידי תשובה ברורה: „כל יהודי בארץ חייב לומר: אחרי המילחמה הבאה אני מוכן לזנוח שאחריה."

אורחים

עצתו של מושל קולוניאלי

„מעודם לא היו הנסיבות כה נוחות לשלום," גירה הלורד בקאהיר ובעמאן

האיש בעל גבות־העיניים הסבוכות, שכימעט הסתירו את עיניו הכחולות החודרות, ישב על מירפסת בניין ימק"א בירושלים המיזרחית, והשקיף על הנוף הירושלמי המרהיב.

„אני מרגיש שזוהי הזדמנות גדולה. כל הגורמים במיזרח התיכון ובעולם מתאימים עתה לכינון שלום, שלום אמיתי ומלא.

„אולי זוהי ההזדמנות האחרונה. אם תהיה מילחמה, יתכן שתיהרס דמשק, יתכן

מדינת ישראל
משרד החקלאות

להלן
לוח המחירים המוסכם
ל־8.6.75 - 13.6.75

במסגרת ההוזלות בחנויות השרשרת של הסופרסל והסופרמרקט וחנויות פרטיות שהצטרפו למבצע.

	לצרכן	
ירקות		
עגבניות מעולות	2.35	ל"י ק"ג
מלפפונים מעולים	2.40	" "
גזר	1.65	" "
חצילים	1.50	" "
תפוא"ד חדשים	1.95	" "
תפוא"ד חדשים ארוזים (ירושלים)	2.15	" "
תפוא"ד מהנגב	1.15	" "
תפוא"ד מהנגב ארוזים	1.50	" "
בצל יבש	0.85	" "
בצל ארוז (ירושלים)	1.00	" "
פירות		
אשכוליות — סוג יצוא	2.30	" "
בננות	3.70	" "
עופות		
פטם צעיר קפוא מוכן לבישול גודל 2 שקית שקופה והחתימה כתומה	9.00	" "
תנועוף, טנא עוף, עוף מיוחד מעולה	10.50	" "
דגים		
בקלה — פרוס אחיד עשוי מדגים שמשקלם לא פחות מ־360 גרם	9.30	" "

אליפות ראשונה מסוגה בישראל — נתירות על מקלות „פוגו" קפיציים המיוצרים בישראל על־ידי „אמקור" — נערכה בסוף השבוע בהשתתפות כ־100 ילדים, בחסות „כל־בו נוה־אביבים" שבצפון תל־אביב ו„אמקור". באליפות זכתה סיגל דורון, בת ה־12½, שניתרה למעלה מ־500 פעמים ללא הפסקה, בעוד שאחיה, עופר, בן ה־14½ זכה במקום השני, לאחר שניתר 370 פעמים. שלישית היתה רונית אדר, בת ה־10½, שניתרה מספר דומה של פעמים. לשלושתם הוענקו כשי מקלות „פוגו", המיוצרים ע"י „אמקור".

במדינה

(המשך מעמוד 17)

ירושלים מכל צדדיה, ובעיקר את שיקום העיר העתיקה ושאר עבודות שיקום ושימור על העיר.

„זאת היתה אחת החוויות הגדולות של חיי," אישר קראדון, בשבחו את קולק. „אך מובן שגם דבקתי בכמה רעיונות משלי."

בעיקר התרשם משיפור הסביבה של חומת־העיר. „כשהייתי צעיר, היה חלק גדול מן החומה מוסתר על־ידי בתים ישנים, שנשענו על החומה. באחד מהם שכן קפה בריסטול, ליד שער דמשק, שבו ביזבזנו את כספנו ואת נעורינו."

פכנת הדחפור. כנציג בריטניה באו"ם, היה הלורד קראדון אבי ההלטת מועצת־הביטחון 242. לפני חודשיים שינה את דעתו בנקודה אחת. „כאשר ניסחנו ההלטה זו," כתב במאמר בגארדיאן הבריטי, „רצינו לדחות את בעיית ירושלים עד הסוף. עכשיו ברור לי שצריכים להתחיל בירושלים."

הצעתו: להשאיר את ירושלים כעיר מאוחדת, מפורזת ופתוחה לבני כל העדות, כשהערבים שולטים בחלקם בעיר והיהודים בחלקם־שלהם.

קראדון, שהיה גם הוגה־הדיעות הראשון שהציע כינוס ועידה בינלאומית, נוסח ז'נבה, לפיתרון הסיכסוך, אינו חסיד הגישה הקיסינג'רית של שלב־אחר־שלב. „ביזבזנו שנה במידבר סיני," אמר. „צריכים להגיע לז'נבה ולעשות הסדר כולל."

האופטימיות שלו לגבי אפשרותו של הסדר כזה כעת מופרעת על־ידי ההתנחלות הישראלית בשארם־אל־שייך, בגולן, בפיתחת־רפיח ובעיקר בגדה המערבית. „בעוד שנה־שנתיים זה יהיה מאוחר מדי. הדחפור משנה את המציאות. יש תהליך של שלב־אחר־שלב בביטון."

הרעיון שמצודות ישראליות יבטיחו את שילטון ישראל בגדה נראה לו מגוחך. לפני שנה, בוויכוח ברדיו בו השתתף גם עזר וייצמן, אמר לו קראדון: „כל צופה יודע שהקמת מצודה בתוך סביבה עוינת גורמת רק צרות. כשחייתי במצודה בשכם (בימי המרד הערבי של 1936), ירו בנו הערבים בכל לילה, וחזרו הביתה לארוחת־הבוקר. כל ההיסטוריה הבריטית בגבול הצפוני־מערבי (של הודו) מוכיחה זאת! האם קולוניאליסט ותיק כמוני צריך ללמד אתכם?"

כיפר פוט. מאז עזב את תפקידו בארץ, שירת קראדון בארצות שונות, היה המושל לפני־האחרון של ג'מייקה והמושל האחרון של קפריסין. „קראדון הוא מושל שנגמרו לו המושבות," התלוצץ עליו פעם הארולד מק־מילן, ראש־הממשלה השמרני. אולם אהבתו הראשונה היא ארץ־ישראל, ואליה הוא חוזר תכופות.

השבוע, בעת סיוריו בחברון ובשכם, העלה זיכרונות רבים. הוא נזכר כי לפני כמה שנים הוזמן לשתות קפה אצל ערבי בישראל. בהגיעו לביקור, נוכח לדעת כי זהו נכדו של ערבי שהיה בשעתו ראש קבוצת־לוחמים במאורעות 1936. „שתינו קפה בחוץ, כי את הבית הוריתי לפוצץ אז," אמר.

הוא גם זוכר כיצד נאלץ לפקח על גירוש פלחים ערבים מוואדי־חווארית (עמק חפר). אחרי שהאדמה נמכרה לקרן־הקיימת על־ידי בעל־אחוזה ערבי בביירות.

זיכרון נעים יותר הוא השתתפותו בהקמת עיר אל אדמת אום־חאלד — היא נתניה, שבה יש עדיין „כיכר פוט" על שמו. עם עובד בן־עמי הוא מייודד עד היום, למרות הצטרפותו של מייסד־נתניה למחנה ארץ־ישראל השלמה. „זהו הטוב שבגיל מופלג," התלוצץ הלורד בן ה־70, „אפשר לקיים ידידויות גם כשיש הבדל גמור בהשקפות."

מה יהיה עתיד פלסטין? קראדון, שהיה תמיד חסיד מושבע של המישטר ההאשמי, סבור עתה כי הפלסטינים צריכים להחליט בעצמם. בינתיים הוא צופה את הקמתה של ממשלה פלסטינית זמנית בגלות, בהשתתפות ראשי־הציבור בערי־הגדה, שתשתלב בתהליך המדיני להשכנת שלום.

הוא מציע כי ישראל ואש"ף יזומנו לכינוס ועידת־ז'נבה על־ידי שני יושבי־הראש (ארצות־הברית וברית־המועצות) מבלי שיידרשו להכיר זה בזה מראש, אלא מתוך הנחה שחוזה־השלום הסופי יכלול הכרה הדדית. לקראדון עצמו אין אשליות: ההסכם הסופי יצטרך לכלול מדינה פלסטינית בגדה וברצועה, נפרדת לגמרי או קשורה בירדן, כפי שיחליטו הפלסטינים עצמם.

נוסע לאירופה?
האם תלון 3 לילות רצופים באותו בית מלון?
בחר מלון מתוך ספר בתי המלון (בעברית) של קופל וכבר הנך משתתף בעל זכויות מלאות בשיטת הנסיעות המהפכנית ליחידים, אשר עשויה לחסוך לך מאות לירות.

קופל-14

שיטת הנסיעה המהפכנית ליחידים

במסגרת תכנית זו נכללים גם סיורים בסקנדינביה, שייט באיים היווניים באוניות נוסע, ושייט על הריין. הזמנת 3 לינות רצופות מזכה אותך בהטבות כגון: הסעות לנמלי התעופה בארץ ובאירופה חינם, הנחות לקניות בלונדון ואמסטרדם ועוד.

הטבות העשויות לחסוך לך מאות לירות. הזמנת 14 לינות (בכל צרוף שהוא) באירופה מזכה אותך גם בקבלת ביטוח 25,500 ל"י חינם. בספר "קופל-14" הצעות מיוחדות.

בארה"ב: לינה בכל הילטון בארה"ב 30 $ ליחיד, 35 $ לזוג, ע"פ הסכם מיוחד ובלעדי לקופל.
עשרות הצעות של בתי מלון טובים עד דרגת סופר דה-לוקס בערי אירופה העקריות.

הספר מכיל תאורים מפורטים של בתי מלון כולל צילומים ומחירי לינה במטבע מקומי את הספר ניתן לקבל באמצעות התלוש או במשרדי קופל ברחבי הארץ

ספר (בעברית) חינם על בתי מלון באירופה ובארה"ב

לכבוד קופל נסיעות (1970) בע"מ
רח' פרישמן 14 תל אביב
טל. 246121

נא לשלוח לי (ללא כל תשלום וללא החתייבות מצידי) ספר המפרט את בתי המלון והשרותים המשתתפים בתכנית "קופל 14"

שם: _____

כתובת: _____

קופל נסיעות
KOPEL TOURISM
המומחים לנסיעות ולאירגון חופשות

מינוי שרון כיועץ מסמל את שינוי המישטר בישראל

מחשלת צללים

ב פגישתם של ג'ראלד פורד ויצחק רבין תתקבלנה, בוודאי, כמה החלטות חשובות מאד. במשך השבוע והחודשים הקרובים, תתקבלנה החלטות נוספות, אולי החשובות ביותר מאז קום המדינה. הן תקבענה אם תהיה מילחמה או לא, אם נתקדם או לא נתקדם לקראת הסדר כולל.

יתכן שהחלטות אלה תכרענה את גורל המדינה לחסד או לשבט — לשלום סופי או לחורבן בית שלישי.

אחת השאלות המרתקות ביותר היא:

מי יקבל את ההחלטות מטעם מדינת־ישראל?

■ ■ ■

ל שראל היא מדינה דמוקרטית, המיבצר היחידי של הדמוקרטיה במיזרח התיכון, עובדה, כך כתוב בחוברות הקרן־הקיימת.

לכן היו ההחלטות צריכות להתקבל, להלכה, על־ידי עם ישראל עצמו, בבחירות כלליות.

למעשה, אין דבר הרחוק יותר מן המציאות הישראלית.

הבוחר מצביע בעד רשימות. כל הרשימות החשובות מייצגות דייסה של גישות שונות, סופר־מארקטים של רעיונות וכוחות, צירופים מיקריים לגמרי של ניצים ויונים ושאר עופות השמיים, שלא לדבר על תולעי־השדה.

הבוחרים לא הצביעו אפילו בעד קבוצות־מנהיגים, המייצגות קו פוליטי ברור כלשהו. מאז הבחירות, השתנו גם הקבוצות. גולדה הלכה ורבין בא. הלוי פרש מן הליכוד ואליאב מן המערך. בקרב גח"ל נתגלו בקיעים מדיניים רציניים. לצד הסופר־מארקטים הגדולים קמו מעין מיני־סופר־מארקטים חדשים.

החלטות תתקבלנה בלי כך קשר למה שרצו הבוחרים ערב הבחירות האחרונות — אם בכלל ידעו כמה הם רוצים.

גם אם תינתן להם ההזדמנות להצביע שוב, לפני שתבוצענה ההחלטות החדשות שתתקבלנה, לא תהיה זאת הכרעה דמוקרטית. הבוחרים יצביעו שוב בעד סופר־מארקטים, וכך יאשרו רק בעקיפין, ואחר־מעשה, החלטות שנתקבלו בלעדיהם.

■ ■ ■

א ם כן, אולי תחליט הכנסת?

הכנסת היא בית־הנבחרים הריבוני, נציגת העם. על־פיה יישק דבר.

האומנם?

בהנהגתו המפוארת של ישראל ישעיהו, ובעזרתם של כמה עסקנים זקנים וליצנים צעירים, המחלקים את זמנם בין תעלולי־פירסומת במיזנון ונסיעות על חשבון הבארון בחו"ל, הפכה הכנסת בדיחה עגומה, בדיחה טפלה, ותפלה.

כאשר החליט יצחק רבין בשבוע שעבר להשמיע את הודעתו על דילול־הכוחות במסיבת־עיתונאים, ולא במליאת הכנסת, הוא רק אישר את המציאות.

מי שרוצה לחציף דגם חדש של מכונית, מחפש לה מקום בחלון־ראווה מבריק, ולא במחסן של גרוטאות.

כמובן, בבוא היום יונח הכל על שולחן הכנסת. הנואמים ינאמו, הטלוויזיה תצלם. ירימו ידיים. יורידו ידיים. הכנסת תאשר. הדמוקרטיה תינצל.

אך על קבלת ההחלטות תשפיע הכנסת באותה המידה כמו אגודת מצחצחי־הנעליים בעמאן.

■ ■ ■

א ם לא הכנסת, אז אולי הממשלה?

זהו רעיון די מבהיל. האם יוכרע גורל הבית השלישי על־ידי אהרון אוזן, יצחק רפאל ומשה קול? האם יהיו תלויים חיי הדורות הבאים בשלמה הילל, משה ברעם ויוסף בורג?

אין צורך להתרגש. איש לא ישאל אותם באמת.

כלומר, בהחלט יביאו את הכל לאישור הממשלה. כמו שצריך. עשרים היהודים הטובים האלה יבואו איש־איש במכונית־הפאר שלו, הנהג יפתח את הדלת, כל אחד יצדיע למצלמת הטלוויזיה. הישיבה תימשך שלוש שעות תמימות. שר פלוני יציג שאילתה וירוץ מייד החוצה כדי להקדים **את** עמיתו אצל העיתונאים. שר אלמוני יציע הצעה לסדר. שר פלמוני יביע תמיהה. ישמיעו דיעות, יצביעו. יאשרו. ואחר־כך יעברו לענייניים רציניים יותר, כגון חלוקת כספי התקציב בין המיפלגות.

ממשלת־ישראל תאשר לפי כל כללי הדיוק הדמוקרטי. כמו ממשלת סוריה.

■ ■ ■

כ ן, אבל מה עם המיפלגה? ההחלטות בוודאי תתקבלנה, אחרי דיון נוקב, במרכז המיפלגה, או בסיעת המערך בכנסת, או בלישכת העבודה יחד עם ריכוז מפ"ם.

כיום, אין זו אפילו הצחה.

מיפלגת־העבודה נמצאת בתהליך של התפרקות. כגוף

אריק מייעץ: מה ולמי?

המקיים דיון והמגבש החלטות היא חדלה להתקיים מזמן. יצחק רבין לא רצח את מיפלגת־העבודה, כפי שטוענים. הוא רק משתדל לקבור אותה בציניות.

יש מיפלגה, בהחלט. היא מחלקת תקציבים וג'ובים לאנשיה. והיא משפיעה כמו האיחוד הסוציאליסטי במצריים.

■ ■ ■

א ם אין לכנסת ולממשלה השפעה של ממש על מהלך ההחלטות, קיים בוודאי "מיטבח" נוסח גולדה. מין קאביבט מצומצם, שבו מתקבלות ההחלטות האמיתיות בדרך של דיון רציני.

האם קיים מיטבח של רבין?

תחילה היה נדמה כך. במקום המחומש גולדה־דיין־ספיר־אבן־אלון קם משולש קומפאקטי יותר, רבין־פרס־אלון. שם, כך נראה, מתקבלות ההחלטות.

אך אין זה כך.

בין רבין ופרס התפתחה תחרות לחיים ולמוות. אלון נגרר אחרי השניים, מבלי להטביע חותם כלשהו על המדיניות. אחרי שהיה גלגל חמישי במיטבח של גולדה, הפך גלגל שלישי באופניים של רבין.

באופניים אלה הלך וגדל הגלגל של פרס, על חשבון הגלגל של רבין עצמו. רבין גימגם, ואילו פרס דיבר ודיבר ודיבר. הפופולריות של רבין גלשה מטה־מטה, זו של פרס טיפסה במעלה ההר. לא היה ספק בכך שפרס מתכוון לרשת את רבין במהרה, ושהוא כבר מפלרטט לשם כך עם הליכוד הימני.

המשולש לא יכול היה לתפקד בנסיבות אלה. אותה מסיבת־עיתונאים, שבה הכריז רבין על דילול הכוחות, היתה אופייניות גם לכך. רבין גנב את הנושא, פשוטו כמשמעו, מכיסו של פרס, אחרי שפרס הדיח אותו מכל מעמד בעת חלוקת העיטורים לגיבורי צה"ל.

המיטבח של רבין — אם היה קיים בכלל — התפרק. יצחק רבין מחליט לבדו.

■ ■ ■

ע ל רקע זה, מקבל המינוי של אריק שרון כ"יועץ כללי" לראש־הממשלה, משמעות שונה מן הנראה על פני הדברים.

הין למינוי, כמובן, סיבות רבות במישור האינטריגות האישיות והכיתתיות, שהן המזון העיקרי של הכתבים המדיניים.

אולם מבחינת התפתחותו של המישטר בארץ, יש לו משמעות חשובה יותר.

למעשה מתחילה להיווצר, סביב יצחק רבין, ממשלה אלטרנטיבית.

ממשלה זו אינה מורכבת משרים נבחרים, כמו המיטבח של גולדה, אלא מאנשים שמחוץ לממשלה, הקרויים "יועצים."

אנשים אלה ממונים על־ידי רבין עצמו, ואין לממשלה הרישמית כל חלק בכך. השרים בעלי הפרצופים התמוצים, שיצאו מישיבת הממשלה אחרי ההודעה על מינוי אריק, רק אישרו בהודעותיהם המגומגמות בטל־וויזיה את המצב לאשורו: מר רבין יכול למנות לו יועצים כאוות־נפשו.

ראש־הממשלה יכול למנות. הוא יכול גם לסלק. הוא יכול לקבל את עצות היועצים או להתעלם מהן.

כך קמה ממשלה חדשה, התלויה כליכולה ברצונו של ראש־הממשלה, ושאין לה זיקה כלי שהי לבוחרים, לכנסת ולממשלה הרישמית.

■ ■ ■

מ בחינה מסויימת, זוהי אמריקניזציה של המישטר. ליתר דיוק: הכנסת המישטר הנשיאותי האמריקאי לישראל, בדלת האחורית, מתחת למעטה הצורות החיצוניות של המישטר הפרלמנטרי.

באמריקה אין ממשלה נבחרת. הנשיא הוא הממנה את השרים והמפטר אותם. אישור המינוי על־ידי הקונגרס הוא, בדרך כלל, תהליך אוטומטי. השרים אינם אחראים בפני הקונגרס ואינם מופיעים לעולם במליאה. הופעתם בפני ועדות־הקונגרס תלוייה ברצונם הטוב.

בימי הנשיאים האחרונים — קמה, מעל לממשלה הממונה חזאת, ממשלה ממונה שניה, בבית־הלבן עצמו. בעוד השרים חריש־מיים אחראיים למישרדי־הממשלה, קובעים "יועציו" של הנשיא את המדיניות. הם מחווים מעין ממשלת־צללים.

בימי הנשיא ניכסון, היתה זו הממשלה האמיתית, ואילו הממשלה הרישמית הפכה צל. הנרי קיסינג'ר קבע את מדיניות־החוץ זמן רב לפני שנתמנה כשר־החוץ, כשנשא רק תואר של "יועץ" הנשיא לענייני ביטחון לאומי.

ניתן לומר כי בישראל נוצר עתה מישטר נשיאותי נוסח אמריקה.

אך יש הבדל אחד: בארצות־הברית נבחר הנשיא עצמו בבחירות כלליות, בהן הוא נדרש, לפחות להלכה, לגלות לבוחרים את גישתו לבעיות המדינה.

יצחק רבין נבחר במוסר מיפקיעתי, כימעט במיקרה, מבלי שהגיש תוכנית כלשהי, ומבלי שאמר אף מילה אחת על השקפותיו ופיתרונותיו.

אישור המינוי בכנסת היה אקט פורמלי בילבד.

■ ■ ■

ע ם מינויו של אריק שרון מקבלת ממשלת־הצללים של רבין חשיבות ממדרגה ראשונה.

ייתכן מאד שאריק ינטרל את שר־הביטחון והרמטכ"ל בקביעת המדיניות הביטחונית. אין ספק שזוהי כוונתו. שום דבר אינו מפריע לרבין למנות לעצמו יועצים נוספים, שיפעלו מטעמו באותם שטחים שבהם יש לו חשק לשלוט בעצמו.

במישור זה קמה, עתה, ממשלת־יזכוד ואומי.

אריק שרון הוא שהקים את הליכוד הימני. מבחינה רישמית, הוא עדיין אחד ממנהיגיו. עם צירופו לממשלת־הצללים, כאדם מס' 2 אחרי רבין עצמו, הופך מעמדו של הליכוד כסיעת־אופוזיציה פארסה.

זוהי, אם כן, התשובה לשאלה שהוצגה בראש עמוד זה:

את ההחלטות הגורליות על עתיד המדינה יחליט יצחק רבין עצמו, בעזרת ממשלת־צללים שהעוף הבולט ביותר בה הוא מיכ חניצים.

o.b.

הטמפון הקטן שכבש את העולם

(1,400,000,000 טמפוני o.b. נמכרו בשנה שעברה ב־106 ארצות)

היי חופשיה עם או־בה

טמפון o.b. הקטן, הנוח והבטוח ביותר בעולם נותן לך הרגשה משוחררת וחופשית. תוכלי ללבוש מכנסיים קצרים והדוקים או ביקיני, תוכלי לרקוד, לטייל, לטבול באמבט ולרחוץ בים בבטחון מלא.

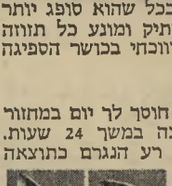
כושר ספיגה הטוב בעולם מבטיח אטימה מוחלטת

לטמפון o.b. העשוי צמר גפן כבוש כושר ספיגה שאין לאף טמפון, לעומת טמפונים אחרים המתארכים עם הספיגה, טמפון o.b. מתרחב עם הספיגה ולכן, ככל שהוא סופג יותר כן הוא סוגר טוב יותר את פתח הנרתיק ומונע כל תזוזה או דליפה. (טבלי טמפון בכוס מים ותיווכחי בכושר הספיגה המצויין שלו).

טמפון o.b. חוסך יום במחזור ומונע ריח רע

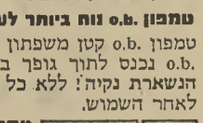
טמפון o.b. סופג את הדם מיד עם צאתו מן הרחם לכן, הוא חוסך לך יום במחזור החודשי כיוון שבאופן טבעי, עושה הדם את דרכו החוצה במשך 24 שעות. האטימה המוחלטת של הטמפון o.b. מונעת היווצרות ריח רע הנגרם כתוצאה ממגע הסד עם האויר.

טמפון o.b. נוח ביותר לשמוש

טמפון o.b. קטן משפתון ולכן קל ונוח לשאתו בארנק. טמפון o.b. נכנס לתוך גופך בקלות תוך שניות בעזרת אצבע — הנשארת נקיה! ללא כל אביזרי עזר שיש צורך להפטר מהם לאחר השמוש.

טמפון o.b. מתאים למבנה האנטומי הפנימי

טמפון o.b. תוכנן ופותח ע"י צוות גיניקולוגים מומחים, כך שיכנס עמוק לתוך הנרתיק לאיזור בו אין עצבים רגישים הגורמים לכאב, או אי נוחות.

הכנסה נכונה הכנסה לא נכונה. לא מספיק עמוק.

o.b. מיני־לבתולות ולנערות צעירות

חדש

החידוש הבלעדי האחרון של o.b. הוא טמפון מיני המיועד לבתולות ולנערות צעירות. עם o.b. מיני אין כל חשש לפגיעה בקרום הבתולים, כיוון שהוא כה קטן ונכנס בדיוק לפתח הקרום דרכו עובר הדם.
(במקרה של כאב קל בשמוש הראשון, יש לדחות השמוש ב־3—4 חודשים).

o.b. 3-3 דרגות ספיגה

נורמל — למרבית הנשים.
מיני — לנערות, לבתולות ולנשים עם דימום מועט — בעיקר בימים האחרונים של המחזור אצל נשים המשתמשות בגלולה למניעת הריון.
אקסטרה — לנשים עם דימום רב בעיקר ביומיים הראשונים של המחזור.

במדינה

שביתות

אש מסירת ההסתדרות

חוקי החירום הופעלו כדי לאפשר את השימוש בסירות ההסתדרות כדי לשבור את השביתה

את שביתת הימאים של קו־צינור־הנפט אילת־אשקלון שברה ההסתדרות. היא גייסה לצורך זה את מלוא עוצמתה. השתמשה גם בשיטות הגלוזות ביותר: הפעלת שאר עובדי־החברה נגד חבריהם השובתים, גיוס מועצת־פועלי־אשקלון כחוד־המחץ של שבירת־השביתה.

אולם המעשה המדהים ביותר נתגלה רק במיקרה, בעיקבות חקירתו של צוות העולם הזה, שסיקר את השביתה מעל גבי סירות השובתים. הצוות נוכח לדעת כי השוטרים, התוקפים את השובתים, מוסעים על גבי סירות השייכות להסתדרות.

הזמיר זימר. כבר בשביתה הקודמת חשפו כתבי העולם הזה עובדה דומה. אז נתגלה כי סירה בשם מוניה משתתפת בניסיון לשבור את השביתה בחסות המישטרה. מוניה שייכת לחברת העוגן, שהיא חברה־בת של סולל בונה.

אורי אבנרי, כתבר הועד־הפועל, הקים אז שערוריה. מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל נרתע. בתשובה לדברי אבנרי, הודיע, בישיבת הועד־הפועל, כי פנה אל האלוף (מיל.) צבי זמיר, יו"ר מועצת־המנהלים של סולל־בונה, וזה הבטיח לו שהדבר ייבדק ולא יקרה שוב.

הפעם השתמשו בשבירת השביתה שתי סירות של אותה חברה עצמה: סעד ושימחה. על אחת מהן רכבו השוטרים שהסתערו על השובתים בלב־ים, וכתוצאה מכך נתקעה הסירה על שירטון. באותה הזדמנות ירה שוטר צרור־כדורים לעבר השובתים, „באוויר."

כדי צעקה. כיצד נמסר ציוד של ציבור־העובדים לרשות המישטרה, לשם חיסול־בכוח של שביתה?

הפעם היו ירוחם משל ואנשיו פיקחיים יותר. כשפנה אבנרי אל משל במיכתב־מחאה חריף ביותר, השיב לו משל בתמימות: הסירות הופקעו על־ידי המישטרה, ולהסתדרות לא היתה כל שליטה על כך.

ואכן, משל המציא לאבנרי צו־החרמה („הוראת חכירה") המבוסס על תקנות שעת־חירום („פיקוח על כלי־שיט) תש"ח — 1948. חוק זה נועד לאפשר למדינה (ולמעשה לצה"ל) לגייס כלים במיקרה של מילחמה. הפעם שימש כמסווה נוח להעברת הציוד ההסתדרותי למישטרה.

היה זה תכסיס שקוף. הוא נעשה על דעת ההסתדרות, וקרוב לוודאי גם על־פי בקשתה. אחרת, קשה להסביר מדוע לא הקימה ההסתדרות קול צעקה, לא מחתה על הפקעת רכושה לצורך זה, ולא מצאה אף לנכון לפרסם את הדבר — עד שזיהה צוות העולם הזה את הסירות בלב־ים.

נמרוד המורד

מנהיג שביתת הימאים חתם על הצו לשבירת שביתת הימאים

חובל־שני נימרוד אשל כאילו נלקח ישר משיר־עם אמריקאי, המתאר את עלילות־הגבורה של שובתים בימי־הראשית של מאבק העובדים.

הוא היה מאנשי הפלי"ם האגדי של הפלמ"ח, צבר בן אחת ממישפחות הצמרת של המימסד, גבר יפה־תואר, גבה־קומה, נואם־בחסד, מנהיג סוחף.

לפני 23 שנים עלה נימרוד המורד לכותרות העיתונים, כאשר הנהיג את מרד־הימאים הגדול — השביתה הגדולה ביותר בתולדות המדינה.

אלות ומפירי־שביתה. השביתה ההיא נשברה על־ידי יוסף אלמוגי ביד ברוטאלית, בעזרת מפירי־שביתה שהובאו מקפריסין, אלות המישטרה וגיוס השוביתים לצבא. בין המגוייסים היה נימרוד.

הימאות הישראלית לא החלימה מן המכה עד היום. מכה זו שברה את עמוד־השדרה של ציבור־הימאים שיצא מן הפלי"ם, ולמשך שנים רבות הופקר המיקצוע בידי ימאים זרים, עברייניים מקומיים, מבריחים ולשאר אנשי־שוליים, שהובאו על־ידי אלמוגי כמפירי־שביתה.

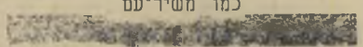
אשל עצמו הוחשד כקומוניסט, נודה, גורש מאוניות צי"ם, נאלץ להרוויח את לחמו בספינות שעליהן לא חלה מרות המימסד. רק בהדרגה נשכח הכל, ואשל חזר לצי"ם ומשם למגנגון המדינה. בינתיים גם עלה לדרגת רב־חובל.

תמרור בדרך. השבוע עבר רב־חובל נימרוד אשל תמרור נוסף בדרך־חייו.

צו־ההחרמה הפיקטיבי, שאיפשר את העברת סירת ההסתדרות לרשות המישטרה, נחתם על־ידי רב־חובל נימרוד אשל, מפקד חיל־הים.

רב־חובל אשל
כמו משיר־עם

רה (ראה ציור) כדי שזו תוכל להסתער בהן על הימאים השובתים בלב־ים, נשא את התחימה „נ. אשל, מנהל אגף הספנות והנמלים."

שטיפת מוח

האיומים שלא היו

איך יהפוך נאום פיסני של נשיא מצריים למסע איומים?

קוראי הארץ נדהמו. זה־עתה עשה יצחק רבין מחווה יפה כלפי מצריים, כשדילל את הכוחות בקו סיני. והנה, בכותרת הראשית של הארץ ביום ו', נמסרה תשובתו של המצרי כפוי־הטובה: איומים חדשים על ישראל.

המסקנה המתבקשת מאליה: מצריים אינה רוצה בשלום, אלא בהשמדת ישראל. לא כדאי לעשות שום מחווה כלפיה.

היתה זו מסקנה הגיונית. אולם היא התבססה על מידע כוזב מעיקרו — דוגמה נוספת למערכת שטיפת־המוח המתנהלת מדי יום־ביומו במדינה.

מדווח על כך פרשן המתמסר ל־חקירת שטיפת־המוח בישראל:

הניצים בישראל החלו מגלים סימני־דאגה ואף עצבנות ככל שהנשיא אנוואר אל־סאדאת הירבה להכריז על נכונות מצריים לשלום עם ישראל.

צעד מעודד. מיתקפת־שלום זו הגיעה לכמה שיאים, כמו, למשל, בהופעת נשיא מצריים בפרלמנט הכווייתי ב־14 במאי, שם קרא להכיר בישראל שבגבולות 1967, ושלל בפומבי את הקריאות לחיסול ישראל בהסבירו, כי עמדה קיצונית זו פירושה עימות עם שתי מעצמות־העל.

שיא אחר שהביך את הניצים היה ביום הכרזת ראש־הממשלה, יצחק רבין, על מחוות הדדיות. לא עברה שעה קלה, ונשיא מצרים הגיב באמרו, כי הצעד הישראלי הוא „צעד מעודד לקראת השלום".

„צעד חשוב ביותר". גם בעת פתיחת תעלת־סואץ הושמעו קריאות לשלום. אל־סאדאת הרחיק לכת יותר, ובשיחה עם מאות כתבים שהתקבצו על המשחתת שעברה בתעלה בראש השיירה החגיגית, הכריז, כי החלטת ישראל לדלל את כוחותיה בגדה המערבית של התעלה היא „צעד חשוב ביותר לקראת השלום". הוא הצהיר, כי המהלכים להשכנת שלום במרחב נעצרו במרס עם כישלון שליחות קיסינג'ר, ולכן „מחווה זו פירושה שאנו מתחילים בתהליך פעם נוספת". סאדאת קרא לישראל, באמצעות הכתבים הזרים, „לגבש אוריינטאציה אמיתית בכיוון של השכנת שלום".

(המשך בעמוד 28)

האם יזם הש. ב. את המסע נגד גאנדי בעיתונות

אחרי פרשת יוהנסבורג. כדי לחפות על מחדליו

פרשת פרוטרגייט

מאת

אלי חבור

ד **ייויד פרוטר, הצעיר** היהודי ה־מטורף, שהשתלט בסוף חודש אפריל השנה על הקונסוליה הישראלית ביוהנס־בורג, בהסוואה של התקפת־מחבלים ער־בים, הרג בירי־הטירוף שלו שלושה אנשים. מבלי לירות, הוא כימעט חיסל בעקיפין אדם נוסף. היה זה מי שכיהן אז כיועץ ראש־הממשלה למילחמה ב־טירור, אלוף (מיל.) רחבעם („גאנדי") זאבי.

בחודש שעבר החזיק גאנדי ללא עוררין בתואר האליפות של האיש המבוקר וה־מושמץ ביותר במדינה. כל העתונות ה־ישראלית, ללא יוצא מהכלל (כולל עתון זה) תקפה את גאנדי בחריפות על הדו"ח שהביא עמו מהביקור החטוף שערך ב־דרום־אפריקה מיד אחרי ההשתלטות על הקונסוליה.

הדו"ח, כפי שהוצג לעיני הציבור, היה אומנם מוזר ומעורר תמיהה. השתקפה מתוכו התפעלות מיכולתו המיבצעית, ה־מטורפת־גאונית, של פרוטר. מצד שני לא היתה בו שום קביעה ברורה וחד־משמעית לגבי אלה הנושאים באחריות למינויו של מטורף כאיש־ביטחון בקונ־סוליה ישראלית.

כאשר ימים מיספר אחר־כך, הודיע ראש־הממשלה על מינויו של גאנדי כ־יועצו לענייני מודיעין, נראה המינוי כ־לעג לרש וכציפצוף על דעת־הקהל, ש־ביקרה את גאנדי בחריפות כה רבה בעק־בות הדו"ח שלו על מחדל פרוטרגייט. שוב הפך האלוף זאבי למטרה לחיצי העתונות, שמנמת לו את כל מה שנראה בעיניה כחטאיו־בעבר, אחד לאחד.

היתה זו מיתקפת־סרק. היא לא כוונה לעבר היעד הנכון, ספק בזדון ספק בגלל צירוף נסיבות מיוחד במינו, שלא איפשר לאמצעי־התיקשורת לקבל את המידע ה־מלא והנכון על הפרשה. גאנדי גם לא יכול היה לגונן על עצמו. כבול בתוקף תפקידיו הרשמיים ומיגבלות עיסוקיו, נא־לץ לשים מחסום לפיו.

העתונות והציבור שפטו אותו על פי הופעתו הפומבית היחידה בפרשה זו. היתה זו מסיבת־עתונאים שערך אחרי שובו לארץ מדרום־אפריקה, בה יכול היה לדווח רק על מה שהורשה לו לדווח ונאלץ לדווח על נושאים שלא היה לו מושג בהם. כל דימיון וקשר בין דיווח זה, שהובא לידיעת הציבור, לבין מה שאירע באמת, היו מקריים בהחלט.

אותה הופעה בלתי־מוצלחת — בשל סיבות אובייקטיביות — היתה רק ה־פאסאדה להתרחשויות מסעירות מאחורי־הקלעים, למאבקי־כוח חשאיים שטרם הס־תיימו, הנמשכים עד עצם היום הזה ויהיו להם ודאי הדים בעתיד. הכוח הדוחף מאחורי התרחשויות נסתרות אלה היו מאמציהם של ראשי שירות־הביטחון ה־כללי לחפות על מחדליהם ולנער מעל עצמם כל אחריות לפרשה האומללה של פרוטרגייט.

ראש־הממשלה הוטעה

ר **ק עתה יותר מחודש** אחרי אותה פרשה שכימעט השתכחה, מתחילים להיתגלות טיפין טיפין פרטיה האמיתיים, החושפים את המיתרחש באחד ממוקדי הכוח המרכזיים של המדינה. מסתבר לפיהם כי המדינה כולה נפלה במלכודת־פתאים שיש לה חשלכות חמורות הרבה יותר, מעבר לעוול האישי שנגרם לרחבעם זאבי. בפעם הראשונה נולד חשד כי ראש שירות־הביטחון־הכללי (שב"כ) היטעה ב־מיתכוון וביודעין את ראש־הממשלה, את הממשלה ואת הציבור כולו, תוך ניסיון להתחמק מאחריות למה שאירע בקונסוליה.

נגד ראש השב"כ הועלתה האשמה כי היטעה, אם לנקוט לשון המעטה, את ראש־הממשלה בכך שטען כי השב"כ ערך בדיקה חוזרת בתיקו האישי של דייויד פרוטר, אחרי שזה היתגלה כשקרן, ולא מצא נתונים כדי לפסול אותו.

בחודש ספטמבר 1974 היה צריך להידלק אור אדום בעיני הממונים על פרוטר בקונסוליה ביוהנסבורג ובעיני הממונים עליהם בשב"כ. עד אז הועסק פרוטר במשך כשנה בתפקיד מחפש בתיקיהם ובכליהם של הנכנסים בשערי הקונסוליה. זהו תפקיד בלתי מסווג, שאנשי הג"א ממלאים אותו בבתי־הקולנוע בארץ. ליקוי־נפשי שבגללו משתחרר אדם משירות בצה"ל, אינו פוסל לגבי מילוי תפקיד זה. יש סעיפים של ליקוי נפשי שאינם מע־מידים בהכרח על טירוף, שיגעון או מחלת־רוח.

אולם במהלך השנה בה הועסק כמחפש, חרג פרוטר ממיסגרת תפקידו. בזכות אישיותו הדומינאנטית הוא הפך למביא ולמוציא של הקונסוליה. הוא גילה בקי־אות בכל הנעשה במישרדים, בדברים ש־אינם נוגעים לו. כתוצאה מכך נאסרה עליו הכניסה עם האקדח שברשותו לקונ־סוליה.

אז היתגלה כי דייויד פרוטר מסר דיווח כוזב בשאלון שמילא במצורף ל־בקשתו להתקבל לעבודה כאיש־ביטחון בקונסוליה. הוא העלים בשאלון מידע על שני ביקורים שערך בארץ וכן את העובדה ששוחרר משירות בצה"ל בגלל סעיף של ליקוי־נפשי.

עצם הגילוי שאיש־ביטחון העלים מידע ושיקר בשאלון רשמי חייב לפסול את פרוטר כאיש־ביטחון, אפילו לא היה מיתגלה בתיקו הסעיף של הליקוי הנפשי. כאשר הועלתה השאלה כיצד יכול היה להתרחש מחדל כזה, שהשב"כ לא יגלה כי פרוטר שוחרר מצה"ל בגלל ליקוי נפשי חמור, מיהר ראש השב"כ, ששמו אסור לפירסום, לגונן על השירות שהוא עומד בראשו. הוא טען כי כאשר הגיע המידע על שקריו של פרוטר לארץ, נער־כה בדיקה חוזרת בתיקו ולא היתגלה שם שום סעיף רפואי שהיה בו כדי לפסול את פרוטר לתפקיד.

טענתו היתה פסולה. קודם כל משום שכאמור די היה בגילוי שקריו של פרוטר כדי לסלקו מהתפקיד. אולם היא היתגלתה גם כבלתי נכונה. הסתבר כי לוא היה נעשה ניסיון לבדיקה חוזרת בעברו של פרוטר לא היתה זו בעייה כלל לגלות כי סולק מצה"ל בגלל ליקוי נפשי שאינו מאפשר את העסקתו. ניתן היה לעשות זאת תוך חצי שעה, בבדיקה שהיתה אולי מונעת את הטראגדיה ביוהנסבורג. הדבר לא נעשה, למרות טענתו של ראש השב"כ כי הבדיקה החוזרת אכן בוצעה.

השקפה של איש אחד

ד **יימנים הראשונים** לכך, שמשהו אינו כשורה בבדיקת רקעו של פרו־טר, היתגלו כבר זמן קצר אחרי שנודע דבר ההשתלטות על הקונסוליה ביוהנס־בורג. אז עוד היתה הדיעה הכללית, על פי הדיווחים שהגיעו מדרום־אפריקה, כי קבוצה של שישה מחבלים, כנראה שלושה ערבים ושלושה יפאנים, היא שהשתלטה על הקונסוליה. רק איש אחד טען: „אלה לא מחבלים. זהו איש־הביטחון של הקונ־סוליה דייויד פרוטר, שנמצא שם."

פרוטר — מהשיגעון

ראש שב"כ — אינו פחות גרוע —

גנדי השקר —

הטענה שיצאה מפיו של יועץ־ראש־הממשלה למילחמה בטירור, רחבעם זאבי, זכתה מיד לקיתונות של לעג ובוז. באותן שעות נשמעה גירסתו של גאנדי מטורפת. כששאלו אותו כיצד הגיע למסקנה מוזרה זו אמר כי עשה זאת בדרך האינטואיציה. אלא שאינטואיציה היא פרי ניסיון שנרכש במשך זמן רב על ידי ששת החושים. וגאנדי עם כל מה שיאמרו עליו, הוא בעל חושים בריאים.

היו בידו כמה אינדיקטורים לכך שלא מחבלים ערבים הם שפרצו לבניין: העוב־דה ששום אירגון פידאיון ערבי לא טען, במשך שעות אחרי המיבצע כי ידו ב־מעשה; העובדה כי לא נדרש שיחרור של בני־ערובה; עובדות נוספות שלא ניתן לפרסמן, שיכנעו את גאנדי כי לא ערבים הם שהשתלטו על הקונסוליה.

כאשר אשתו של גיורא רביב, קצין־הביטחון שנרצח בידי פרוטר, יצאה מ־הבניין וסיפרה כי פרוטר מסתובב בקונ־סוליה לבוש בגדים מנומרים ותת־מיקלע עוזי בידו, הבין גאנדי שמדובר כנראה באחד מאנשי־הביטחון של הקונסוליה. הוא ביקש את תיקיהם, קיבל גם את תיקו של פרוטר. בתיק נאמר כי פרוטר רימה ב־שאלון בקשר לביקוריו בארץ ולסיבות שיחרורו מצה"ל. גאנדי ביקש לראות גם את התיק הצבאי של פרוטר. הוא ידע שכל מי שמשתחרר מצה"ל ונוסע לחו"ל, מעבירים את תיקו ליחידת ביטחון־שדה.

ואז היתגלתה לראשונה עובדה מדהימה: בתיקו הצבאי האישי של פרוטר היה מצויין כי שוחרר מצה"ל בגלל ליקוי נפשי. אולם היו שם פרטים נוספים ש־העידו מה חמור חליקוי שלו. היו שם מיסמכים של המישטרה שסיפרו על ניס־יונות היתחזות של פרוטר כקצין בצה"ל ועוד מעשים תמוהים שנתנו פירוש מעשי לסעיף הליקוי הנפשי שלו. נתונים אלה לא היו בתיק השב"כ.

על סמך הפירוט בתיק האישי הבין גאנדי כי מדובר במעשה של מטורף. אולם גירסותיו נדחו בלעג על הסף. כל אנשי השב"כ שהיו מעורבים בענין צחקו לו בגלוי. כעבור זמן קצר נראה היה כי הם צדקו. אחת ממזכירות הקונסוליה יצאה מהבניין. היא סיפרה כי מצויים בתוכו 6 מחבלים, וכי דייויד פרוטר נמצא בפנים פצוע ומטרב להיתפנות.

„הקונצפציה שלנו הולכת לאיבוד," אמר גאנדי לראש־הממשלה.

„שלך — לא שלי!" תיקן אותו ראש השב"כ.

חלף עוד פרק זמן. מבניין הקונ־סוליה יצא הד"ר גוטליב, הרופא היהודי שתתנדב להיכנס לבניין כדי להושיט עזרה לפצועים. הוא סיפר: „בפנים יש רק משוגע אחד. פרוטר שמו. אסור שידע כי יודעים על כך. זה יגביר את טירופו. יש להמשיך את המשא־ומתן עמו כאילו מדברים עם מחבלים". אז התברר כי גאנדי צדק מה־רגע הראשון בתיאוריה שלו.

כך נולדה הפשלה

כ **אשר הסתיימה** הדראמה ביוהנס־בורג, ביקש יצחק רבין מגאנדי לצאת לדרום־אפריקה, כדי להביא לו ממקור ראשון מידע על מה שאירע שם באמת. גאנדי לא מונה כקצין חוקר וגם לא כ־וועדת־חקירה שצריכה לחקור באופן פור־מאלי ולמסור מסקנות. כל מה שהיה עליו לעשות הוא להביא את התרשמותו האישית לידיעת הממשלה.

הוא יצא לייוהנסבורג, עסק שם באיסוף מידע במשך 49 שעות רצופות. בין השאר שוחח פעמיים עם דייויד פרוטר ועם אחיו. תוך כדי שהייתו הודיע הרדיו ה־דרום־אפריקאי כי ראש־הממשלה שיגר את יועצו לייוהנסבורג כדי לחקור את הפרשה. גאנדי צילצל מיד לארץ: „האם הבנתי נכון את הידיעה? האם המשימה שלי שונתה?" הובהר לו שנית כי אינו חוקר ואינו בודק או גובה עדויות, אלא מתרשם אישית.

מיד עם שובו ארצה חיבר גאנדי את הדו"ח שלו לראש־הממשלה. בין השאר כלל בדו"ח פיסקה, לפיה הוא יכול להבין את הקב"טים שהעסיקו את פרוטר, בגלל אישיותו החזקה, אך לא להצדיק אותם. לעומת זאת אינו יכול להבין כיצד השב"כ לא בדק שוב את עברו של פרוטר ונתן אישור לקב"ט של הקונסוליה להמשיך להעסיקו גם אחרי שהיתגלה כי שיקר.

ראש השב"כ סתר את דבריו של גאנדי. הוא עמד על כך כי נערכה בדיקה חוזרת וכי לא היה בתיק ביטחון־שדה דבר שיחייב את אי־העסקתו של פרוטר.

דעתו של ראש השב"כ כי אומנם היתה בדיקה חוזרת ולא נמצא בה פסול, היתה־קבלה כעובדה על ידי ראש־הממשלה. כ־תוצאה מכך שינה גאנדי סעיף בדו"ח שלו. הוא סבר כי טעה וכי אומנם לא היה בידי השב"כ מידע על הליקוי הנפשי של פרוטר. בדו"ח החדש שלו ציין רק כי השקר אינו כשר יותר מהשיגעון, וכי על סמך שקריו בילבד אסור היה להמשיך להעסיקו.

כעבור מיספר ימים הופיעו ראש השב"כ וגאנדי בפני וועדת־העורכים של העיתונות ומסרו להם את המידע שבידם. העורכים ביקשו לערוך מסיבת עתונאים גם לכת־

(המשך בעמוד 44)

המשך הווידוי האישי: למה רוטשילד רודף אותי ✷ פרס הסדיר לי המלצה אצל בן־גוריון ✷ רוטשילד האנגלי העדיפני על אדמונד ✷ הברון התעלל בי ✷ החובות שלי הם בסך 250 מיליון דולר ✷ לא הייתי „הבנקאי של המאפיה" כפי שסיפרו עלי

הווידוי של טיבור רוזנבוים

„רוטשילד הגיש לי אובל טרף!"

זהו חלקו השני של וידויו האישי של טיבור רוזנבוים, כפי שסופר לבן־שיחו, המחימון על „העולם הזה". ברור כי אין גירסתו של רוזנבוים מובאת כדי להזים מה שכתב „העולם הזה" עליו בעבר, אלא כדי לאפשר לציבור ללמוד, לראשונה, על הפרשה מנקודת־ראותו של רוזנבוים עצמו. והרי דבריו, כלשונם:

מאת ד"ר **טיבור רוזנבוים**

כ הצרות שלי התחילו מרוטשילד. לא חסיחלילה מהרוטשילדים האנגליים או האחרים הצרפתיים, האמיתיים, מן המישפחה — גי ואלן. אני מתכוון לאדמונד.

בשנת 1966 חתמתי הסכם עם יעקב רוטשילד האנגלי, להקים בשווייץ חברה משותפת לייעוץ להשקעות. אתה יודע מי המליץ עלי לפניו? דויד בן־גוריון! הנה, תראה. (מראה מיכתב של דויד בן־גוריון אל יעקב רוטשילד, ובו כתוב כי הוא מנצל את העובדה שחברו, טיבור רוזנבוים המוכר לו היטב, נוסע ללונדון על־מנת לבקשו בקשה מסויימת.)

אתה מבין? הוא לא כותב שאני מומלץ על ידיו — מספיק שכתב כי אני חברו. זה היה בשנת 1966, כאשר עוד היה בקו הבריאות המלאה. אלי שלח בן־גוריון עוד מיכתב, אישי. הנה הוא. (מראה מיכתב של בן־גוריון אל רוזנבוים, ובו כתוב כי לפי נעלב מאוד שרוטשילד האנגלי עושה בשווייץ עסק לא איתו, אלא עם ההונגרי הפראנק הזה, שגדל במחנות ולא קיבל חינוך כמוהו. זו היתה ממש סטירת־לחי לאדמונד מצד מישפחתו, שעשו עסק בנקאי לא עימו אלא עם אחרים בשווייץ. זה היה מראה לכולם כי המישפחה רואה בו נטע זר, ויותר לא אוסיף בנושא זה.

■ ■ ■

ז, כשהופיע המאמר בלייף, אני־עצמי החזרתי את החוזה לרוטשילד האנגלי, עד שאסתר את עצמי. אני הבנקאי של המאפייה?! איזו בדיחה! כל הבנק שלי כלל אז רק כמה מיליוני דולרים. אתה יודע מה הרים את הבנק שלי? לא לנסקי, אלא איי־או־אס.

היה לי החוש לעשות הסכם עם ברני קורנפלד כשעוד רק התחיל, ולהיות הבנק המרכזי שלו. ברני קורנפלד הביא לי 8000 לקוחות ואחרי שנים, כאשר איי־או־אס הקימה בנק משלה, הם נשארו אצלי. אני שילמתי כל השנים קומיסיון מיוחד של רבע־אחוז לסוכני איי־או־אס כדי שיביאו לי לקוחות, ובשבילם זו היתה עבודה נוספת, וזה היה כדאי לכולם. זה מה שהקפיץ את הבנק פיתאום.

אבל נחזור לאדמונד רוטשילד. בשנת 1968, כאשר הוקמה הוועידה הכלכלית, רצו פינחס ספיר ויעקב הרצוג שאהיה בנשיאות הוועידה באירופה. ואדמונד רוטשילד התנגד. גם סיר זיגמונד ורבורג התנגד, בגלל שחתנו, דב ביגון, הכניס אותו לי־השקעה בקרקעות ברומא, בה הפסדנו כולנו כסף רב. ואתה יודע — אני שידכתי בין בתו של ורבורג לבין ביגון.

ביגון היה ראש מגבית ההסתדרות באמריקה, וגם הכיר אחר־כך ביני לבין הבלומפילדים, שהחלו להשקיע ברומא באמצעותי. ד"ר ישעיהו פורדאר המנוח הוא

שנתן לי את הרעיון לשדך בין ביגון לוורבורג, וזה נגמר בחתונה.

אחר־כך רוטשילד לא רצה שאהיה בהנהלת החברה לישראל. עמוס מנור (מי שהיה ראש הש.ב. ואחר נציגו של רוזנבוים בישראל) הלך אליו, אך הברון לא רצה להסביר מדוע הוא מתנגד. אבל הוא הסכים שאשב בהנהלה מטעם הקבוצה הגרמנית. כאשר הברון אירח בביתו שבפאריס, לארוחות־צהריים, את הנהלות החברה לישראל, היה מעליב אותי במיוחד.

אני שגריר של ליבריה, ובדרך־כלל, כאשר אני מוזמן לצהריים, שואלים אותי קודם מה אני אוכל, כי ידוע שאני אוכל רק כשר. הברון היה מגיש בכוונה אוכל לא־כשר, ונותן לי לשבת בלי לאכול, ולא שולח אלי את המלצר להציע לי אוכל כשר (בוכה בכי ממושך). אתה יודע, אומרים שהערבים נועצים סכינים בגב. אבל כשהם מזמינים אותך לביתם, אתה האורח שלהם עם כל הכבוד.

אדמונד נעץ בי סכינים בביתו, לפני כולם! ובאותן ארוחות תמיד ראיתי שהברון וצור היו יחידים בלב־ונפש. צור קרא לברון בשמו הפרטי, אדמונד, ולאשתו נאדין, והברון התייחס אליו כאל גאון. לי אין כל ספק כי הברון ידע על כל פעולותיו של צור, שעליהן הוא הואשם בהונאת החברה ויושב־הראש שלה, הברון רוטשילד. יש לי חוות־דעת מישפטית על כך.

■ ■ ■

ה נה, המשל, התשקיף של החברה לישראל מיום 29.1.74, עליו חתומים

„אין לי ספק שהברון ידע על כל פעולותיו של צור!"

כל מנהלי־החברה, כולל אדמונד דה־רוטשילד. עמ' 38 בתשקיף מוסר כי החברה הוואדוצית איי־סי־טי שייכת במחציתה לטיבור רוזנבוים, וכי חברה זו היא בעלת־מניות גדולה בחברה לישראל ובמלונות יהודה.

בעמ' 41 נאמר כי ב־25.6.72 נערך הסכם בין החברה לישראל, הקבוצה הגרמנית באמצעות חברת איי־אי־בי ועם איי־סי־טי ואדוק, לפיו איי־אי־בי לא זכאית לקבלת הדיבידנדים בסך שניים ורבע מיליון דולר, שהם הכנסת השנתיים הראשונות של השקעת איי־אי־בי בחברה לישראל. לפיכך, הדיבידנד תוחזק בחשבון מוגבל באיי־סי־טי ואדוק, כנאמן. הריבית על הפקדה זו באיי־סי־טי מגיעה לחברה לישראל.

„הצרות שלי התחילו מאדמונד רוטשילד!"

בקשת שמעון הוא מעביר במצורף את המיכתב אל יעקב רוטשילד.)

אתה יודע מי זה שמעון? זה שמעון פרס. אנו חברים עד היום. אז לקחנו כבר משרדים לחברה המשותפת, בה היה רוב לרוטשילד האנגלי ומיעוט לבנק שלי. ויומיים לפני טקס פתיחת החברה הופיע הלייף, עם המאמר שהבנק שלי קשור במאפייה האמריקאית.

הברון אדמונד רץ מייד אל יעקב, ללונדון, עם המאמר, ואמר: ‚תראו עם מי אתם עושים עסקים! עם הבנקאי של המאפייה!' את זאת סיפר לי יעקב הרצוג המנוח. למה אדמונד עשה זאת?

יש הסכם בין אדמונד לבין שאר אחיו, שהוא לא יעסוק בבנקאות בצרפת ואנגליה. אבל בשווייץ יש לו בנק, בנק פריווה. והוא

ואילו בעמוד 44 בתשקיף מופיע מאזן החברה לישראל לסוף 1972 ובו, תחת ה־כותרת „נכסים שוטפים", כתוב: „פיקדונות קצובים במוסדות כספיים (1971 — כולל בנקים)", ואילו במאזן החברה לישראל הלא מבוקר ליוני 1973 כתוב באותו סעיף: „פיקדונות קצובים במוסדות" בלבד.

מזה ניתן ללמוד, ראשית, כי מוסדות כספיים אין פירושם בנקים, ועובדה — כאשר היו הפקדות גם בבנקים, צויין הדבר במאזן במפורש.

אולם העיקר הוא כי הברון, שחתם על התשקיף, ידע ממנו כי כספי החברה

יעקוב הרצוג
המליץ בפני האנגלים

לישראל לא הופקדו בבנקים, אלא במוס־דות כספיים, כי היו פיקדונות גדולים באיי־סי־טי, וכי חברה זו היא בשליטת טיבור רוזנבוים. מדוע, אם־כן, כתוב בכתב־האישום נגד צור שעשה קנוניה עם רוזנ־בוים, להפקדת כספים באיי־סי־טי בלי ידיעת ההנהלה? הרי הברון ידע על כך במפורש, מתוך התשקיף שעליו חתם!

הברון היה חייב לבדוק מה שם המוסדות הכספיים שבהם הופקדו הכספים. הוא אח־ראי לכל הפקדה במוסדות לא־בטוחים. הוא יושב־ראש מועצת־המנהלים!

היו 29 העברות־כספים מן החברה לישׂ־ראל להלוויס (חברה בשליטת רוזנבוים) ואיי־סי־טי, על ארבע מהן חתום מוקה לימון, נציגו של הברון, העברת הכספים לאיי־פי־סי מאיי־סי־טי, שעליה הורשע צור בהונאה ובגניבה, נעשתה על־ידי הבנק של רוזנבוים בהוראת מיכתב בחתימת צור ולובה טיגנר, חשבית החברה, מיום 18.12.73. המיכתב הוא למזכיר־הבנק, שצ־מן, ומורה לו להעביר 2.5 מיליון דולר מחשבון איי־סי־טי לחשבון איי־פי־סי. את הבנק לא מעניין היכן מופקד הכסף, כל עוד יש לו הוראה של החברה לישראל היכן להפקידו.

אז איך הברון יכול להאשים אותי? הוא, ששילם כל שנה שוחד 25 אלף דולר ל־מיכאל צור, כיועץ פרטי, ותמורת זאת צור לא גבה ממנו את התמורה למניות ש־קנה, כביכול, ולא גבה ממנו שכר־דירה עבור המישרדים של עסקיו הפרטיים! זוהי קנוניה שעליה לא דווח לבעלי־המניות, כפי שהחוק מחייב, וזו עבירה פלילית חמורה ביותר!

■ ■ ■

א תה יודע איך הכניס אותי הברון לכלא? תחילה הגיש, בזמנו, את ה־תלונה על גניבת 8.5 מיליון דולר, אבל

„אדמונד נעץ בי סכינים בביתו, לפני כולם!"

באפריל 1974 צור הילווה לחברות שלנו 2 מיליון דולר, וגם על זה הסדיר לעצמו הפרשי־ריבית עד סוף יוני. ביולי פגשתי את צור, והוא אמר לי שהיה אסור לו להלוות לי את השני מיליון דולר. לצור היה מותר, כמנהל, להפקיד יתרות־מזומנים של החברה היכן שרצה. אבל כאן הוא לקח הלוואה 2 מיליון דולר, כדי להלוות ולהר־ויח הפרשי־ריבית, וזה אסור לו להחליט לבד.

מבחינת הספרים, מה שביצענו היה חיוב החברה לישראל ב־2 מיליון דולר, וזיכוי איי־סי־טי באותו סכום. אז כשצור אמר לי מה שאמר, הוריתי לבנק שלא לחייב את החברה לישראל בסכום של 2 מיליון דולר, כפי שהייתי צריך לעשות. את כל זאת הסברתי למפקח שמונה על־ידי בית־המישפט.

מה עשה עורך־הדין של רוטשילד, שהוא גם של המפקח? הוא יעץ למפקח לשלוח תעודת־חיוב לחברה לישראל, למרות שה־בנק החליט לא לעשות זאת! ראית כבר שחברה עושה הכל כדי שיחייבו אותה ב־תשלום?

ברגע שהגיעה הודעת־החיוב לחברה לי־ישראל, באו לכאן המנכ"ל, איזי גלעד, ועורך־הדין אמנון גולדנברג, והודיעו לי־בית־המישפט כי לצור לא היתה רשות לתת לי את הכסף, וכי הוא הוציא אותו מהחברה לישראל בקנוניה עימי. ומהי ההוכחה לקנוניה? שלא הוריתי לחייב את החברה לישראל בסכום ביום הדרוש!

לי בכלל אין ביטחון שהברון לא ידע גם על כל העיסקה הסיבובית בין החברה לישראל, החברות הוואדוזיות והקבוצה ה־גרמנית (הכוונה לעיסקה שהגה צור, ש־לפיה תלווה „החברה לישראל" באמצעות חברות ואדוזיות 34 מיליון דולר לקבוצה הגרמנית שתשקיע כספים אלה ב„חברה לישראל" כהשקעה שלה, תיהנה מהקלות־מס שתאפשרנה לה להחזיר את ההלוואות תוך עשר שנים מכספי מס־ההכנסה של הקבוצה הגרמנית, וכך למעשה תקבל הש־קעה בת 52 מיליון דולר תמורת השקעה אפסית).

אתה יודע, תחילה כל עיסקת הסיבובים היתה צריכה להיעשות דרכי, אולם חברי הנהלת החברה לישראל תבעו כי יחלקו את הסכום בין כל הבנקים, וכך נשאר לי רק 5.5 מיליון דולר עיסקה. מה שקרה בפועל הוא, שהבנק שלי הילווה 5.5 מיל־יון דולר לקונטרפין ואדוז לשישה חוד־שים. קונטרפין הילוותה ל־12 שנה ל־איי־אי־בי (הקבוצה הגרמנית), ואילו החב־רה לישראל החזירה לקונטרפין. אחר נתנה קונטרפין ערבות להבטחת 87 מיליון מרק לאיי־אי־בי, באמצעות חברה ואדוצית אח־רת בשם ניקוטב.

הבנק שלי קיבל מן החברה לישראל מיכתב, ובו שמות חמישה מורשי־חתימה בשם החברה לישראל, וצור ביניהם. והנה, הפעולות שעשינו עבור ניקוטב וקונטרפין נעשו לפי מיכתב שעליו חתימה בדיוק כך: „מיכאל צור — החברה לישראל".

עורכי־הדין שלי בודקים עכשיו האם משמעות החתימה היא שצור חתם בשם החברה לישראל, או שניתן לטעון כי ה־מקף המפריד פירושו שחתומים גם צור וגם החברה לישראל, או כי החתימה היא של צור, שכתובתו היא החברה לישראל.

למקף הזה יש חשיבות עצומה, שכן לי־דעתי המיכתבים הם בשם החברה לישראל, וכי החברות קונטרפין וניקוטב היו בשלי־טת החברה לישראל עת נעשו העיסקות הגדולות. ולכן הברון אחראי גם לכל ה־פעולות של החברות הללו. ואם מאשימים את צור בהונאה באמצעות שתי חברות אלו, ושתיהן היו של החברה לישראל, אז הברון אחראי כמו צור!

(אם רוזנבוים צודק, יש לשאלת ה־בעלות על שתי חברות אלו משמעות מר־חיקת לכת ביותר, כמו הבעלות על שטרות בסך 5.5 מיליון דולר שצור החזיר ל„חברה לישראל" משליטת חברות אלו ערב ההת־מוטטות. הקבוצה הגרמנית טוענת כי ה־שטרות הוצאו במירמה, תוך זיוף מיסמך, וכי בידה עתה השליטה על שתי החברות וגם על השטרות.)

■ ■ ■

א תה שואל מה שם השטרות שקיבלו ציס ובתי־הזיקוק כנגד ההפקדות ב־חברות שלי? פשוט מאוד. החברה שמחזי־קה את הקרקעות ברומא נקראת רומרינה. חברה זו הוציאה שטרות בערך ההשקעה בנכס, שהיא 65 מיליון דולר. יש שטרות בסכום כזה בבנק. מזה, שטרות ב־14 מיל־יון דולר נתתי כביטחון להשקעות ולהלוו־אות של קבוצת החברה לישראל: החברה לישראל עצמה מחזיקה בשטרות בסך 9

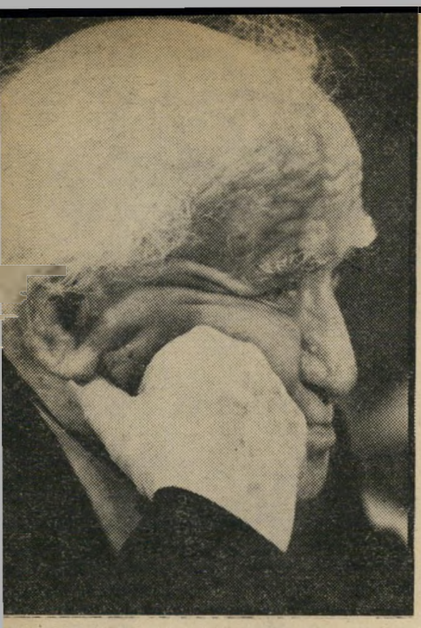
שימעון פרס עם אדמונד דה־רוטשילד
המליץ בפני בן־גוריון

מיליון דולר, ועוד 6 בידי חברת מטרה, שהיא חברת־בת של בתי־הזיקוק וחברות־נפט גדולות באירופה.

אגב, העובדה כי גם החברה לישראל וגם קבוצת בתי־הזיקוק תבעו שטרות־ביטחון להלוואות, מוכיחה כי ידעו שההפ־קדות הן לא בבנק אלא בחברות ואדוציות. שטרות נוספים עמדתי לתת גם לציס כנגד פיקדונותיה. היתה התכתבות עם משה קש־תי בעניין זה, והוא קיבל ערבות של איי־סי־טי עד שניתן לו את השטרות, אך מותו גרם לאי־שליחת השטרות לציס. כך של־מעשה, יוצא, כי קבוצת החברה לישראל נושה היום ב־14 מיליון דולר בהשקעות שלי ברומא, והיא שותפת נכבדה שם.

מה ערך ההשקעה שם? ברוך השם, אני מקווה כי עוד שנתיים־שלוש נקבל רישיון־בנייה ואז השווי יקפוץ לשמיים. בינתיים ברור כי זה לא שווה את ה־השקעה, אבל זו השקעה־לעתיד.

אני לא אמות לפני שכל אחד יקבל חז־רה את כספו. אני מתכוון לבודדים, לא לבנקים. בנק שהפקיד אצלי כסף בריבית גבוהה לקח גם את הסיכון על עצמו. אני דואג לבודדים. הודעתי למישפחתי וילדי

דויד בן־גוריון
המליץ בפני רוטשילד

שתפקיד חיי הוא להחזיר למפקידים את כספם חזרה מתחת לאדמה.

החובות של הבנק כיום, עם החברות הוואדוציות, והכל בעיני חבילה אחת — כ־600 מיליון פרנק (250 מיליון דולר — פי־שניים מכל מה שידוע עד כה. סכום של 27 מיליון דולר נוסף רק עתה, עם התמוטטותו של איל־הבנייה מז'נבה ליאון לוי שפשט רגל בעיסקי־בנייה נרחבים ב־בריסל יחד עם ויליאם שטרן מאנגליה, שפשט רגל שם ובישראל עם „פאן־לון". חובות לוי לבנק של רוזנבוים — 27 מיליון דולר.)

■ ■ ■

מ תוך ה־600 מיליון פרנק יש 120 מיליון שהם ריבית וזאת יש להוריד, כי זה לא משלמים במיקרים כאלו. לפי הערכת המפקח מטעם בית־המישפט, שווי כל הרכוש של הבנק וחברותיו, כולל ב־ישראל, הוא כ־300 מיליון פרנק, במכירה טובה במשך שנתיים. אז נשארים חובות של 180 מיליון פרנק. מזה יש להוריד חובות של מוסדות כספיים ישראליים בסך 90 מיליון פרנק (35 מיליון דולר — פי שניים ממה שידוע עד כה), ועוד מוסדות כספיים אחרים בסך 60 מיליון פרנק, כך שנשארו רק מפקידים של 30 מיליון פרנק ללא כיסוי.

מאלו מפקידים ב־15 מיליון פרנק הם מפקידים מקצועיים, שגם הם ידעו מה הסיכון, ונשארתי רק עם מפקידים של 15 מיליון פרנק, שאצטרך להחזיר גם להם כדי שכל אחד יבוא על סיפוקו — מבחי־נתי.

הסדר־התשלומים שאותו יציע בית־ה־מישפט ויאשר בימים הקרובים, יהיה כזה: כל מפקיד יקבל מייד עד 5000 פרנק. מעל לסכום זה יקבל כל מפקיד עוד 15% מן

„אני לא אמות לפני שכל אחד יקבל את כספו!"

הפיקדון מייד, ואחרי 6 חודשים עוד 15%. תוך שנתיים יקבלו כולם 50% מינימום. אבל, יש לי 14 אלף חשבונות של 8000 מפקידים. 55% מן המפקידים הם פחות מ־5000 פרנק הפקדון, כך שלמעשה רוב ה־מפקידים הקטנים לא ייצאו מקופחים.

תוכנית חיי היא להחזיר את 15 מיליון הפרנקים שהפסידו אנשים תמימים. אני הוצאתי כבר שטרות אישיים שלי על 6 מיליון פרנק, ונתתי אותם למפקידים, כ־הוכחה שאני מתכוון להחזיר להם את כס־פם. הודעתי לעורכי־הדין שיש להם רשות להיכנס אלי הביתה ולקחת כל דבר. ה־רכוש המועט שנשאר לי מחוץ לשווייץ — יינתן אף הוא לנושים.

(כשבוע חבא: „מדוע אני שותק?")

גילה של המיליונים

כך נראתה גילה בוכמן ביום השלישי, ה־27 במאי, בעת שהציגה לראשונה במלון **ולידור** בהרצליה. תכשיטי האיזמרגד והיהלומים הובאו ארצה במיוחד לרגל מאורע זה. היא עונדת בתמונה את העגילים, הענק, הצמיד והטבעות שנשדדו ממנה כעבור 10 ימים, בצאתה מבנק **לאומי**, ושתיאורם מוצג בשירטוט שבעמוד זה.

ח שוד הגדול ביותר בתולדות המדי־נה היה מדהים בפשטותו. כל כך פשוט עד שקשה היה להאמין כי הוא אומנם התבצע. אילו היה במאי איזו סיד־רת־מתח טלוויזיונית מעז להסריט שוד מעין זה, היה הסרט נחשל כישלון חרוץ. איש לא היה מאמין כי ניתן לבצע שוד כה

הבוכמנים יוסף (מימין) ו־גילה בוכמן (**ע־** שמאל) בעת חגיגת בר־מיצווה בארץ, בה התארחו לפני כחודש. גילה עונדת על צווארה ענק־יהלומים שבמרכזו מגן־דויד, עשוי יהלומים. תכשיט זה לא נשדד ממנה.

נועז ופשוט במציאות באמצע היום.

השעה היתה 12.00 ביום השישי האחרון. מכונית ב.מ.ו. 1802 לבנה נעצרה ליד המידרכה שבכיכר החוף בהרצליה פיתוח, מול מלון השרון. מתוך המכונית יצאה צעירה תמירה, שזופה בגוון ברונזה כהה, כשעל כתפה תיק שחור קטן. היא צעדה לעבר סניף בנק לאומי במרחק של כ־15 מטר מהמקום בו התנתה את המכונית.

כעבור כמה דקות יצאה הצעירה כהת הפנים ובעלת השיער האסוף מפתח הבנק. עתה החזיקה בידה גם שקית ניילון צבעו־נית גדולה עליה התנוסס שם מלון הילטון. בצעדים מהירים חלפה על פני שני בתי־הקפה הסמוכים לבנק. כעשרים איש ישבו אותה שעה בכיסאות בתי־הקפה שעל ה־מידרכה. כמה מהם היפנו אחריה את מבטיהם. מישהו השמיע שריקת התפעלות. כי גילה בוכמן (28), דקת הגיזרה ובעלת ההופעה האצילית, היא מסוג הנשים שגב־רים מפנים אחריהן את מבטיהם באופן רפלקסיבי.

גילה התקרבה למכוניתה שליד המידרכה. רק חמישה מטרים הפרידו ביגה לבין המכו־נית. ברגע זה הופיע בדהרה אופנוע הונדה שחור. שני גברים ישבו עליו. ליד גילה האט האופנוע את מהירותו. אחד הגברים זינק לעברה. מבלי שתספיק אפילו להבחין בו, התכופף אליה, שלח את ידיו לעבר תיק הניילון שבידה. גילה המבוהלת נרתעה, החזיקה בכוח בשקית. אבל האיש משך אותה בחוזקה. ידיות הפלסטיק של השקית נשארו בידה. האיש עם השקית זינק לעבר האופנוע, התישב עליו והאופנוע דהר ל־כיוון מיזהה, בכביש המוביל למלון תדמור.

כל העניין נמשך חצי דקה בילבד. איש מעשרות האנשים שצפו במיתרחש לא תפס בדיוק מה קורה. הם הבינו שאירע משהו רק כשצריחותיה של גילה החרידו אותם. היא ניסתה לדלוק בעקבות האופנוע וחוטף השקית. היא הגיעה עד לטווח של מטר ממנו. אולם עקביה הגבוהים היקשו עליה את הריצה. **האופנוע השאירה על הכביש חרחץ מאחור. ברגע זה יצא ממש־** רד השכרת־המכוניות קופל **שליד הבנק**

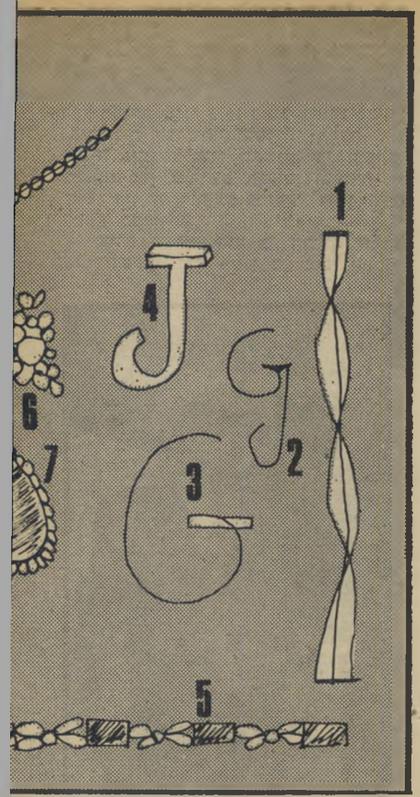
כך בוצע השוד

זוהי הרחבה שבחזית סניף **בנק לאומי** בכיכר ליד מלון **השרון** בהרצליה, שם בוצע השוד הנועז ביום השישי האחרון. השודדים הגיעו למקום באופנוע **הונדה**. אחד מהם המשיך לרכב עליו צמוד למידרכה, כשחברו מזנק לעבר גילה שיצאה אותה שעה מפתח הבנק

לכיוון מכוניתה, חוטף עשרות אנשים שישבו שני השודדים נמלטו חמקו מהמכונית שרד ברזל (תמונה משמא

שוד התכש

היא ענדה בחתונה של גופה תכשיטים בשווי 10 מיליונים - וכעבור 10 ימים הם נחטפו מידה ברחוב

צעיר, שכל השוד התרחש מול עיניו. הוא ישב ליד שולחנו, מאחורי חלון הראווה, צפה בחטיפת השקית. הוא היה היחיד שלא איבד את עשתונותיו, נכנס למכוניתו ופתח במירדף אחרי האופנוע שנמלט.

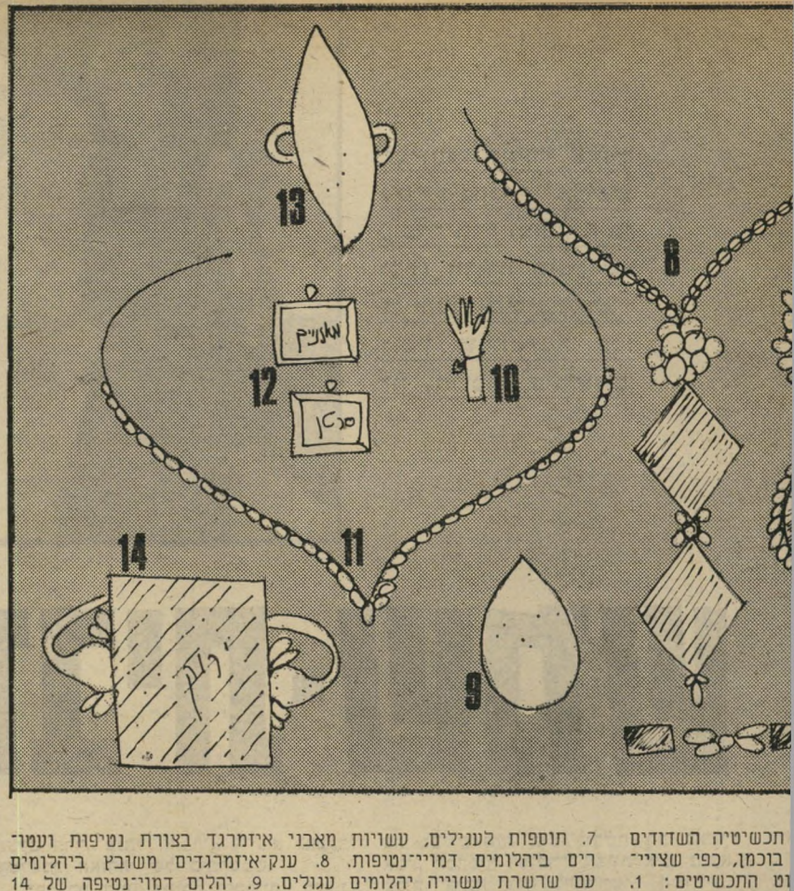
המירדף נמשך לאורך כ־500 מטר. המר־חק בין האופנוע והמכונית הרודפת הלך והצטמצם. ואז, כשנדמה היה לרודף כי הוא עומד להדביק את השודדים עשה האופנוע תפנית לכיוון המידרכה. הוא פנה שמאלה לעבר דרך עפר שהגישה אליה חסומה במוטות ברזל. האופנוע עבר בין המוטות ונעלם בתוך שדרת העצים. המכונית לא יכלה לדלוק אחריו.

„מישטרה! מישטרה!" צעקה גילה בוכ־מן הנידגשת ליד מכוניתה. מישהו הלך להזעיק את המישטרה בטלפון. „תירשמו את המיספר!" ביקשה גילה. היא הצליחה לקלוט את מיספר לוחית הזיהוי של האו־פנוע, חשש פן ישכח ממנה המיספר. מישהו רשם: 798—664. מכל העברים הח־לו להתקהל אנשים במקום והמישטרה הת־מהמהה לבוא. סבלנותה של גילה פקעה. „תגידו להם שאני במלון ולידור," אמרה גילה, נכנסה למכוניתה וגמעה במהירות מטורפת את אלף המטרים שהפרידו בין

מיצעד המיליונים

כך נרא
של ג'יל
רו השבוע על־ידה עבור **העולם הזה**. להלן פ
צמיד זהב דמוי צמה. 2. סיכת־זהב בצורת האות
מחוברות יחד. 3. תכשיט־זהב דמוי האות האנגל
תחת מזהב בצורת האות האנגלית ג'יי. 5. צמי
ויהלומים. 6. חלקים עליונים של עגילי יהלומים

תכשיטיה השדודים
בוכמן, כפי שצויי־
וט התכשיטים: 1.
האנגליות ג'י וג'יי
ג'י. 4. מחזק־מפ־
מורכב מאיזמרגדים
שויים בצורת פרח.
7. תוספות לעגילים, עשויות מאבני איזמרגד בצורת נטיפות ועטו־
רים ביהלומים דמויי־נטיפות. 8. ענק־איזמרגדים משובץ ביהלומים
עם שרשרת עשוייה יהלומים עגולים. 9. יהלום דמוי־נטיפה של 14
קאראט עם חיבור לשרשרת. 10. תכשיט זהב בצורת אצבע משולשת.
11. ענק יהלומים דמויי נטיפה. 12. סימני המזלות סרטן ומאזניים,
מזהב. 13. טבעת יהלום ורדרד בחיתוך מרקיזה עם יהלום של 20.7
קאראט. 14. טבעת־איזמרגד של 18 קאראט עם מיסגרת יהלומים.

...יטים הגדול

האיזמרגדים המלכותיים

צילום־מקרוב של העגיל וענק האיזמרגדים של גילה בוכמן שהיוו את היקרים בתכשיטיה השדודים שערכם 10 מיליון ל"י. העגיל עשוי בצורת פרח מיהלומים, אליו מחוברת בסיכה אבן איזמרגד ירוקה מוקפת אף היא ביהלומים דמויי־נטיפה. במרכז הענק שני איזמרגדים ענקיים, אבנים ירוקות יקרות ונדירות.

מקום השוד לבין המלון בו התגוררה, השייך לבעלה, איש־העסקים היהודי־גרמני, המולטימיליונר יוסלה בוכמן. היא לא ידעה איך לבשר לו על מה שנראה בעי־ניה סיוט בלתי נתפס.

■ ■ ■

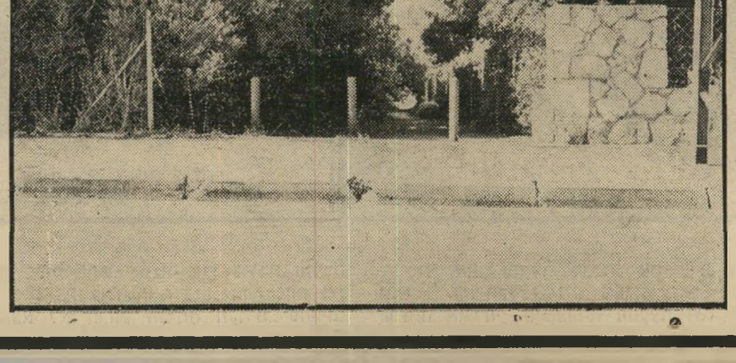
ס פק אם השודדים עצמם ידעו את ערך השלל, שהצליחו ללכוד בקלות כה מפתיעה. כי בתוך שקית הניילון הפשו־טה החזיקה גילה בוכמן אוסף תכשיטים נדיר ביופיו ויקר בערכו. כמה דקות קודם לכן היו התכשיטים מונחים עדיין, בתוך שקית הניילון, בכספת מיוחדת במרתפו של הבנק. גילה ויוסף בוכמן עמדו לעזוב את הארץ בטיסה ביום שבת בבוקר. היא מיהרה להוציא את התכשיטים מהכספת לפני סגירת הבנק לשבת, כדי להשאירם למשך הלילה בכספת של המלון. שוויים של התכשיטים היה 10 מיליון ל"י. נוסף להם היה בשקית גם כסף מזומן: 40 שטרות של אלף מארק, ועשרה שטרות של 500 מארק.

מערכת כזו של תכשיטים יקרים בערך כזה, הוצגה בישראל רק פעם אחת לראווה. היה זה על ידי גילה בוכמן עצמה, עשרה ימים לפני יום השוד.

ב־27 במאי נערך במלון ואלידור טכס הנשואין של בתו של דויד שרף, שותפו לעסקים של יוסלה בוכמן בפרנקפורט. הבת נישאה לסטודנט מחשבים צרפתי ולרגל המאורע הגיעו לארץ עשרות אורחים מבני המישפחה מכל קצווי תבל. מאחר שאשתו של שרף היא קרובת מישפחה של בוכמן, היה זה מאורע מישפחתי גם עבור גילה ויוסף בוכמן. הם החליטו להביא לארץ את מערכת התכשיטים היקרה, כדי שגילה תוכל לענוד אותם ערב אחד בילבד — בהגיגת החתונה.

ואומנם, מערכת תכשיטי האיזמרגד וה־יהלומים שענדה עליה גילה באותו ערב, היתה האטרקציה המרכזית של החגיגה. לא היה איש מבין 300 הקרואים שהצטופפו סביב השולחנות במידשאת המלון, ליד בריכת־השחיה שלו, שלא בא לחזות מקרוב במראה הנדיר שאין זוכים לראותו במצי־אות כל יום. גם 60 המלצרים ששירתו את

חיק הניילון

זהו חיק־הניילון עם הסמל המיסחרי של מלון **הילטון**, שבכמותו נשאה גילה את תכשיטיה בעת שהוציאה אותם מהכספת בבנק שבהרצליה. היהלומים נמצאו בשקית זו, משום שקודם־לכן שמרה אותם בכספת שבמלון **הילטון**.

החוגגים, בתוכם 45 מלצרים זרים שנוספו לצוות הקבוע של המלון, הסתנוורו בברקים שנצצו מתכשיטי היהלומים של גילה.

רק בשעות מערב מאוחרות יותר, כאשר

(המשך בעמוד 32)

מידיה את הארנק ומזנק אל האופנוע — לעיני אותה שעה בשני בתי־הקפה שבסמוך לבנק. על־גבי האופנוע לכיוון מלון **תדמור**, שם הת־ה אחריהם כשנכנסו לדרך־עפר חסומה במוטות־). דרכם יכלו לחמוק כשהמכונית נעצרת.

המיליונר האמריקאי לקח שתי בנות בטרמפ, התאהב באחת מהן ויצר אגדה בעיירה

המיליונר היהודי אייזיק ג'מיל בחברת ארוסתו עופרה חרר (בתמונה מימין) וידידה טובה של כניחזוג במסיבת האירוסין שהתקיימה במלון „הילטון" בירושלים.

סינדרלה מבית-שמש

ידידה הזאת תביא לך מזל," אמר הרב ליעקב חרר שעמד לפניו נבוך וחסר־אונים. חרר, עולה חדש מטנג'יר ותושב העיירה בית־שמש שבהרי ירושלים, מורה ומוהל במקצועו, קיווה בכל לבו כי הפעם תלד לו אשתו, ז'ולייט, בן זכר. אחרי הכל, היו לו כבר חמש בנות בבית — כולן יפות, כולן טובות — אך נפשו חפצה בבן. והנה, למרות תפילותיו, למרות התיקוות שתלה בהריונה זה של אשתו, נולדה לו בת בפעם השישית, לפני 17 שנה.

אך עופרה, התינוקת היפהפייה לא הכזיבה, שנתיים לאחר הולדתה נולד להריה בן זכר, שלמה, ואחרי שלמה נולדו למישפחת חרר בזה אחר זה, חמישה בנים נוספים. כיום מונה המישפחה המאושרת שנים־עשר ילדים: שש בנות ושישה בנים.

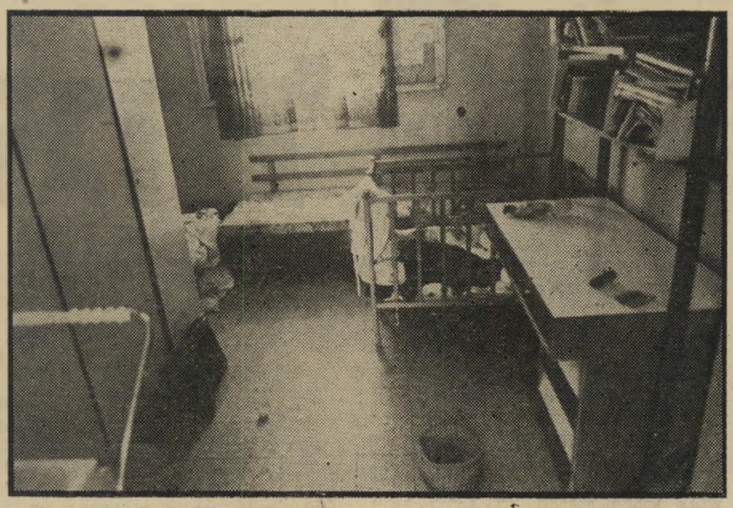
אך לא היה זה המול היחידי שהביאה עופרה למישפחת חרר. בימים אלה ממש שרוי הבית שברחוב הנשיא 198 בבית־שמש בהתרגשות עצומה.

מכוניות מלאות מתנות

לראשונה בחייהם הושארו הילדים החורים נסעו לוושינגטון שבמדינת סיאטל, ארה"ב, יחד עם עופרה.

רותי ומרצדס, שתי אחיותיה היפהפיות של עופרה, מספרות בהתרגשות את אירועי השבועות האחרונים, ששינו בסערה את חיי מישפחתו של המורה־המוהל יעקב חרר, מנהל החבריא־קדישא ומפקד המישמר האזרחי של בית־שמש.

רותי בת ה־19 צעירה יפהפייה בעלת שיער בלונדי גולש, לבושה בחולצה חשופת גב שאותה היא לובשת רק כאשר אביה המחמיר ושומר־המיצוות אינו נמצא בבית, היתה עדה להתרחשות הגורלית. מספרת רותי: נסעתי עם עופרה לירושלים כדי להחליף את מישקפי־הראייה שלה. עמדנו בתחנה של קו 6 ליד התחנה המרכזית, ופתאום עברה מכונית שברולט. נעצרה לידנו ומתוכה ירד חייל. את המכונית נהג צעיר שחרחר כבן 30. הוא הציע לנו טרמפ, והקפיץ אותנו למרכז העיר, מהלך חמש דקות נסיעה.

צפיפות רבה שוררת בבית מישפחת ג'מיל מרובת הילדים. עתה עם היכנסו של המיליונר בעל הקרקעות למישפחה מקווים בני המישפחה שגם תנאי מגוריהם ישתנו והם יוכלו לעבור לדירה מרווחת יותר.

בדרך הוא אמר לנו ששמו אייזיק ג'מיל, שהוא איש מפורסם בארץ, עוזר למוסדות, תורם הרבה וכשסיפרנו לו שאנחנו מבית־שמש, אמר שהוא מעוניין להכיר את המקום ואולי לעזור לו להתפתח. סיפרנו לו שאבא שלנו מוהל, והוא אמר שגם אבא שלו. אני אמרתי לו תיכף שיש לי חבר, אבל הוא ממילא לא התעניין בי. מהרגע שעלינו לשברולט, הוא לא הפסיק להסתכל על עופרה, ואמר לה שהוא רוצה להתחתן איתה. היא לא התייחסה. אחרי הכל, אף פעם בחיים שלה היא לא יצאה עם בחורים.

זו היתה ממש אהבה ממבט ראשון. כשהוא הוריד אותנו הוא לקח את מיספר הטלפון, ולמחרת טילפן ואמר שהוא רוצה לבוא לבקר.

כשהוא בא למחרת, לא יכולנו להאמין. השברולט שלו היתה מלאה במתנות. הוא לא הספיק לרוקן אותה, וליד הבית נעצרה מונית עמוסה במיצרכי־מזון. בסך־הכל לעומת זאת, עתידה לבלות את שארית חייה בארמון חלומי השוכן בוושינגטון, והשייך לארוסה אייזיק ג'מיל. היא, סינדרלה מעיירת־הפיתוח, יצרה אגדה חיה, שינתה את חיי מישפחתה מהקצה אל הקצה והוכיחה כי לא פסו האגדות מהארץ.

בית הכלה שברחוב הנשיא 198 בבית־שמש. הבית שבו נולדה עופרה הוא דירת עולים רגילה בת שלושה חדרים. המישפחה בת 12 הנפשות קיבלה בית נוסף (משמאל) הנמצא לא הרחק מביתה הקודם. עופרה,

האחיות היפהפיות של עופרה חרר בעלת המזל: רותי בת ה־19 (למעלה) ומרצדס בת ה־18 (למטה). המיליונר הציף את האחיות ב־מתנות, בגדים רבים ומעיל פרווה.

היכרנו אותו מהטרמפ, היכרות קצרה של כמה דקות. הוא הביא ראי שהמיסגרת שלו עשוייה כסף טהור, ושני עציצים ענקיים. לאמא שלי הוא הביא מעיל־

ראי הכסף היקר שאותו העניק המיליונר כמתנה למשפחת חרר בביקור ראשון.

פרווה בשווי של 10,000 לירות. לכל ה־אחיות הוא הביא טבעות־זהב, לילדים הביא צעצועים ואופניים וממיצרכי־המזון שהיו במכונית אנחנו חיים עד היום, ועוד נשאר לאיזה חודש.

ההורים היו מופתעים. אומנם הכנו או־תם, סיפרנו להם שהכרנו בחור בטרמפ ושהוא יבוא לבקר, אבל המתנות שלו היו בעלות ערך רב, ופשוט לא ידענו איך לאכול את זה.

כל בית־שמש ב„הילטון"

ב ערב הוא הזמין את אבא ואמא לשוחח על עופרה בהילטון ירושלים. אחר־כך החליט שהוא רוצה שכל המיש־פחה תהיה נוכחת, אבל האחים שלי קטנים — אז הלכנו רק שש האחיות. ב־הילטון הכרנו את אביו. אייזיק ביקש את ידה של עופרה מאבא שלי, ואבא שלו הסכים על המקום שהוא יתחתן עם עופרה. אבא שלי אמר שזה תלוי בעופרה. אייזיק הביא איתו רב, והסביר לאבא שהוא מעוניין בעופרה ברצינות והוא רוצה לקחת אותה, ואת ההורים, כדי שיכירו מקרוב את המצב שלו שם, כדי שיאמינו לו שהוא באמת עשיר ויכול לפרנס את עופרה בכבוד.

המישפחה שלו עוסקת בקרקעות ובקב־לנות. פה בארץ יש להם קרקעות בנתניה, בבת־ים ובאבו־גוש. יש לו גם איזה 500 דירות שהוא משכיר.

כשאבא שלי שוחח איתו ושאל אותו: „לאן תיקח את עופרה?" הוא אמר: „יש לי ארמון בוושינגטון, היא תהיה שם מל־כה." האמת היא שהוא עצמו לא סיפר עד כמה הוא עשיר, אבל אנשים שמכירים אותו סיפרו שהוא סופר־מיליונר.

בכלל, המתנות שהוא העניק לעופרה ב־שבוע הראשון להיכרות שלהם הוא נתן לה ענק־יהלומים בשווי של 41 אלף ל"י. ביום שני בערב היתה הפגישה בין ה־

הורים בהילטון, וביום שבת כבר התקיימה מסיבת־האירוסין. מי לא היה במסיבה הזאת! כל בית־שמש היתה. אנשים ש־בחיים שלהם לא היו בהילטון ובחיים שלהם לא יהיו. הוא לקח את האולם הכי מפואר.

היה שם אוכל שלא ראיתי בחיים שלי, ומלצרים ומשקאות משהו לא־נורמלי.

ביום של האירוסין הוא הביא לה ענק נוסף בשווי של 46 אלף לירות, וענק־זהב בן 300 ב־19 אלף לירות. הוא הביא לה לב מלא יהלומים, צמיד מזהב לבן, והביא לה בגדים ושמלות.

בכלל, הוא קנה לכל המישפחה בגדים לאירוסין. הוא לקח אותנו למשכית ב־ירושלים וקנה לכל אחת מהאחיות שימלה בשווי של חמש מאות לירות.

אחרי האירוסין לקח את עופרה ואותי למלון לרום באילת, שם ציירה אותה צייר־רת והוא כתב לה על התמונה: „האם את אוהבת אותי? נשקי אותי לחיים! אוהב אותך תמיד, אייזיק."

הוא כזה בחור טוב, הוא משך אותנו עם הלב שלו. הוא בן שלושים, שחרחר ומשוגע עליה. אבל זה לא פלא, היא יפהפייה ומושכת.

עופרה לא הפסיקה את הלימודים עד שלא החליטה סופית להתחתן איתו. אבא שלי אמר לה כל הזמן: „עופרה, זה החיים שלך. תחליטי בעצמך."

היא ממש לא מאמינה למה שקורא לה. הולכת וחולמת. קשה להאמין שלבן־אדם יהיה כל־כך חרכה כסף וגם לב זהב שכזה. פעם יצאנו כמה זוגות לבילוי, והוא הוציא ביום ההוא למעלה משלושת אלפים לירות. הכסף אצלו זורם כמו מיים.

בחור טוב ומיליונר במיקרה

ב־ 26 במאי עופרה נסעה עם ההו־רים לניו־יורק ומשם לוושינגטון. הם רוצים להתחתן שם, כי פה אי־אפשר להתחתן מתחת לגיל 18. בשבוע הבא הם עומדים להינשא בהרשאה מיוחדת של רב. הם יערכו באמריקה רק את הטכס, ואחר־כך יחזרו לפה ויעשו חגיגה גדולה. בינ־תיים הם מטיילים באמריקה ועושים חיים שבחיים שלהם לא חלמו שיעשו. עופרה נסעה עם אייזיק לעשות סקי, וההורים נשארו בארמון בוושינגטון.

בינתיים, פה בבית־שמש, כולם פתחו את הפה הגדול שלהם. אייזיק הזמין כל־כך הרבה אנשים למסיבה בהילטון, והם אומרים עליו שהוא כושי ושהוא ערבי. לא יכולים להאמין שהוא סתם בחור יהודי טוב שהוא במיקרה גם מיליונר, ושהת־אהב בעופרה. אנחנו לא יכולים לעבור ברחוב. כולם מדברים על המיקרה של עופרה. בגלל זה אבא שלי לא מרשה לנו לדבר על זה.

בכלל, עד שהם לא יתחתנו אני לא אאמין למה שקורה. זה יותר מדי חלומי מכדי להיות מציאותי.

אייזיק הוא בחור נאה, וכנראה יצא עם הרבה בחורות, כי כל הזמן מטרידות אותנו בחורות בטלפון, שאומרות שאייזיק היה חבר שלהן ושעופרה קילקלה להן את כל התוכניות.

אייזיק כל־כך אוהב את עופרה! היא תמיד הלכה בג'ינס, אף פעם לא לבשה שימלה. ביום הראשון שהוא הכיר אותה, הוא הוריד לה את המכנסיים. עכשיו היא הולכת רק בשאנל ובמכסי. גם לנו הוא קנה המון בגדים בבוטיקים בדיזינגוף, וגם מעילי־פרווה לי ולאחותי מרצדס.

מדי יום ביומו אנחנו מקבלים מעופרה מיכתב. היא נורא מאושרת וממש לא מאמינה. יש להם בבית משרתים והיא לא עושה שום דבר, רק נחה, מתרחצת בבריכה הפרטית ומבלה. זה באמת חלום מה שקרה לה.

אבל אני לא מקנאה, שיהיה לה לברי־אות. לי יש חבר קבוע שאני מאורסת לו. הוא עובד פה במיפעל לייצור מטו־סים בבית־שמש, ולא הייתי מחליפה אותו בשביל שום מיליונר שבעולם.

מעילי פרווה בכאלה כיסה ה־המיליונר המאוהב את בנות משפחת חרר.

(המשך מעמוד 20)

„איום כלפי ישראל". גם בנאום הקצר שהשמיע בטקס הפתיחה חזר על רצונה של מצריים בשלום, אך לא שכח להזכיר, כפי שהוא עושה תמיד, את ה„אני מאמין" של מצריים, בו היא מחזיקה מזה שנים: השלום עם ישראל כרוך בפינוי השטחים המוחזקים ובמתן זכויות לפלסטינים.

הכתב לענייניים ערביים של הארץ הוא נץ, מצוי, וכך גם עורך־הלילה שעבד באותו ערב. הוא הכתיר את הידיעה על פתיחת־התעלה למחרת היום (יום ו', ה־6 ביוני) בכותרת: „איומים כלפי ישראל ב־דברי סאדאת בפתיחת תעלת־סואץ."

בין הכותרת לבין האמת רובצת תהום.

הירבו לספר על סלון עליזה, בהנהלתן של הגב' לי (אשת־עסקים נורווגית) והגב' עליזה לשם.

רעיית השגריר, עליזה לשם, מוסמכת ל־קוסמטיקה, טענה כי מטרתה היתה לרכוש ניסיון בניהולו־למעשה של סלון־ליופי, ו־זאת במטרה לפתוח סלון דומה בירושלים, כאשר היא ובעלה ישובו לישראל בשנה הבאה.

השמצות ואינטריגות. מפריחי ה־רכילות טענו — להד"ם! מדוע ישקיע ה־שגריר כסף בפתיחת סלון, כאשר ממילא ישוב לישראל בעוד שנה לכל היותר? מה גובה השקעה זו? מי נתן מכספו, ומי נתן מוניטין לסלון? כיצד חולקה השו־תפות בין הגברת לי לבין הגברת לשם?

קוסמטיקאית לשם (מימין) ושחקנית דנית
„לא ציפינו לתגובה זו!"

שגריר לשם ודוגמנית
„ללכת כל אחד!"

כאשר נשאל השגריר לשם בדבר תגו־בתו לשמועות הללו, השיב: „אינני מוכן להתייחס להשמצות ואינטריגות. אני יודע יפה מאד מהו מקורן של שמועות אלו, החוגים הישראליים".

אך מאחר שלא קיימים כל „חוגים ישראליים" בקופנהאגן זולת עובדי שגרירות ישראל, ניתן להניח כי השגריר רמז כי הוא חושד בכמה מאנשי מישרד־החוץ, הלוט־שים עין למישרתו (השגריר בא לדנמרק בראשית 1971, והיה עתיד לסיים כהונתו בראשית 1975, רק לאחר בקשות הוארכה כהונתו בשנה נוספת).

אולם את הביקורת המרה ביותר על ני־צול שמו של שגריר ישראלי לתיפארת עסק מיסחרי, השמיע אחד מראשי הקהילה היהודית בדנמרק, שאמר:

„תפקידה של אשת שגריר הוא לעזור לבעלה. אם שואלים מהו מקור השמועות והרכילות, הרי פתיחת סלון ליופי בניהולה של אשת השגריר, היא התורמת להיווצ־רותן של שמועות מסוג זה".

טעינו בפירסומת. השגריר לשם רוגז על הפירסום בעיתונות הישראלית, שפגעה קשות בשמו. טען נגד העיתונות הישרא־לית כולה כי היא ששה ללכלך את שמו של כל אדם כאשר רק נקרית לה הזדמנות כזו. לדבריו, אילו לא טרחו כמה יורדים לשגר לעיתונות בישראל את קיטעי־העי־תונות שפורסמו בדנמרק, לא היה הדבר זוכה לפירסומת בישראל.

על עצם פתיחת הסלון, הודה: „לא ציפינו לתגובה כזו. להיפך, בציבור בדנ־מרק התקבלה פתיחת הסלון בעין יפה. ייתכן שטעינו בפירסומת הרבה שניתנה לסלון."

ייתכן. הציבור בישראל ראה בעין רעה את אשת השגריר המקדישה את עיתותיה הפנויות לטיפוח יופיין של נשות דנמרק, ככתוב בראיון עימה שפורסם באחד מ־עיתוני דנמרק.

לשם דחה מכל־וכל, כשטות ואבסורד, רעיון ירידה לדנמרק, מאחר שחוקי מדינה זו אינם מעניקים רשות שהייה, אלא ב־מיקרים נדירים ביותר. וזאת במיקרה של בן או בת־זוג דניים, המבקשים זכות שהייה עבור בן־זוגם.

פרשות

סלון עליזה

אשתו של השגריר פתחה סיוף־ליופי במקום־כהונתו — והעיתונות בישראל עשתה מכך מטעמים

תחילה עברה השמועה מפה־לאוזן: שג־ריר ישראל בדנמרק, משה לשם, עושה הכנות לרדת, ולהשתקע בדנמרק. השג־ריר, אשר אהבתו לדנמרק היתה בבחינת סוד ידוע, ואשר תוך ארבע שנות כהונתו בקופנהאגן רכש שליטה מלאה בשפה ה־דנית, היה אורח קבוע בכל אירוע חברתי בבירה הדנית, כאשר לצדו ניצבת תמיד אשתו היפהפייה עליזה — לא היקשה על מפריחי הרכילות אודותיו לבסס את טענ־תם.

הסיבה — סלון לקוסמטיקה אשר נפתח ברוב פאר ופירסומת במרכזה של קופנ־האגן, באיזור־היוקרה של העיר ליד פאר מלונות סקנדינביה, מלון ד'אנגלטר.

מדורי הרכילות של עיתונות קופנהאגן

זה מול זה

שכונת הגהינום: צריפים מקרטון, מפח ומארגזים, גגות מחו־זקים באבנים מפני הרוח, מול בניינים מפוארים וחדשים בני 6 עד 10 קומות. כך ניראים הבתים בגיבעת־עמל ב' לייד בניינים שיכון בבלי.

מוקד חדש של זעם, יאוש ואלימות מתבשל בצפון תל־אביב

הוא עלול להתפוצץ בכל רגע

ב אחד הבתים בצפון תל־אביב יוש־בים ארבעה אנשים, ועורכים תוכנית לשיתוקה הכללי של העיר. המיבצע, ה־מתוכנן לפירטי־פרטים, עלול לצאת ל־פועל כבר בימים הקרובים.

כאלף גברים, נשים וילדים יתפסו עמ־דות, בשעות הערב, משני צידי דרך חיפה, סמוך לגשר הירקון, ויסגרו את הכביש. שתי קבוצות, ובהן כמה עשרות גברים צעירים, יפלשו באותה שעה עצמה לבניין מישרדי חברת סולל־בונה ברחוב אלנבי בתל־אביב. על קבוצת גברים נוספת הוט־לה המשימה לחדור למישרדו של ראש עיריית תל־אביב, שלמה („צ'צ") להט.

פירטי התוכנית הסודית הזו עדיין אינם ידועים למישטרה. הקבוצה המתכננת את הפעולות העתידות בתל־אביב, מתכנסת ל־התייעצויות ולדיונים בבית בודד, לא הר־חק מגבעת־עמל ב'. „לא רוצים לדבר איתנו!"

ניצב דויד עופר, מפקד מישטרת מחוז תל־אביב, ביקש להיפגש עם המורדים מ־גיבעת־עמל. קצינים בכירים של המישטרה עושים מאמצים להשיג מידע על תוכניו־תיהם של משה בלטקו ואנשיו. האם ניתן עדיין להרגיע את הרוחות? לפי כל ה־סימנים, מתכוננים אנשי השכונה לקרבות־רחוב, פשוטו כמשמעו.

הלוחמת

תמי חנש, בת 18, דור שני בגיבעת־עמל, תימניה יפהפייה שאינה רוצה לה־קים בית ומישפחה במקום שבו היא ושאר אחיה ואחיותיה נולדו וגדלו. „אפילו על באריקדות נעלה! נילחם ולא נוותר!"

הלוחם

משה בלטקו, 28 שנה בשכונה שבצפון תל־אביב, אחד ממארגני מאבקם של המשתכ־נים בשכונת העוני גיבעת־עמל ב'. „אם לא נתקומם נגד סולל־בונה ונגד ראש ה־עיר, נישאר עוד הרבה שנים בבתים ה־הרוסים שלנו," אומרים התושבים בשכונה.

חק משיכון בבלי שבצפון העיר. מיהם ה־אנשים הללו? האם אלה קושרים, מהפ־כנים או אנשי המתח?

„אנחנו כולנו רק אזרחים שרוצים את הזכויות שלהם, אבל מתייחסים אלינו כמו אל אנשי פתח," אומר משה בלטקו בן ה־50, אחד ממפקדי מורדיה של שכונת

הגהינום של גיבעת־עמל

„ב יחס עד הבאריקדות, כמו לפני מלחמת יום־הכיפורים," אומרים צעי־רי השכונה בחיוך מר. אז, באותן הפגנות שלהם, יצאו כנגדם מאות שוטרים, שהלמו באלות על ראשי המפגינים והשתמשו ב־גז־מדמיע.

גם עתה, כאן, מורגש באוויר ריח של אבק־שריפה. אנשי גיבעת־עמל מכינים משהו. לא ברור מתי יפעלו, או כיצד, אבל דבר אחד ברור: הולך להיות שמח. הם פשוט נואשים. „בלי אלימות זה לא יילך," חושבים כולם.

„מחר יהיו באו בארי־קאדות!"

מישפחה

יוסף חנש עלה מ־תימן לפני 38 שנה. ממחנה יוסף הובא בשנת 1948 לבית ערבי קטן בכפר ג'אמוסין. כאן נולדו לו שיבעה ילדים, וכולם עדיין שם: חלק בחדר יחיד, וחלק מהמישפחה בלול־עופות ששו־פץ למגורים. „אין ברירה," אומר יוסף, „נצא כולנו לרחובות העיר להילחם."

אין להם ברירה. כי גיבעת־עמל זה גי־הנום. הבתים מטים־ליפול, גגותיהם מחוז־קים באבנים מפני הרוח. השכונה בנוייה כולה על חול עמוק, וחלקה הרוס כליל כלאחר מילחמה. פה ושם, חצאי־קירות.

שני ילדים משחקים בכדור על דרך־החול שבין הבתים. עוברת מכונית, ומעלה בעיקבותיה ענן־אבק עקי המכסה את כל הסביבה. לכל מלוא העין ערימות אשפה, גרוטאות, רהיטים ישנים, מקררים חלודים, תעלות פתוחות שבהן זורמים מי־שופכין. שלושה ילדים חבושי־כיפות ושתי עיזים עומדים בפתח צריף רעוע, שלו הם קורי־אים בית.

מול הגהינום הזה, במרחק של 300 מטר בלבד, מתנוססת שורה של בתים חדישים ומפוארים, בני 8־6 קומות. זהו שיכון בבלי, עולם אחר. בצילו של עולם זה, הרחוק מהם כמרחק שנות־אור, גידלו תושבי השכונה את ילדיהם משך 28 שנים.

הבית שבו מתגוררת מישפחתו של יוסף חנש, פועל־הדואר לשעבר, נראה כלול־תרנגולות. ואכן, היה זה לול בכפר הערבי ג'אמוסין, שאליו הגיע חנש לפני 28 שנים ופה הקים את ביתו והביא לעולם שיבעה ילדים.

„הגענו לגיבעת־עמל בשנת 1948. קודם היינו במחנה־יוסף. כוחות הביטחון באו, העלו אותנו למכוניות, הביאו אותנו הנה ואמרו לנו שזה הבית שלנו," מספר יצחק חליף, תושב המקום. חבריו שלום שור, ציון מיזרחי ועוד עשרות אחרים מאשרים את דבריו.

„הערבים מכפר ג'אמוסין ברחו, ואנחנו נכנסנו לבתים, שיפצנו אותם ונשארנו כאן. אמרו לנו שאנחנו חייבים לשמור על המקום, כי זה ביתנו. אפילו בן־גוריון הבטיח שלא יוציאו אותנו מגיבעת־עמל. אבל היום, חונקים אותנו כמו עכברושים."

ההסכם לא כובד

ב־ 24 בפברואר 1961 התמה חברת דיור ב.פ., חברת־בת של סולל־בונה, הסכם עם רשות־הפיתוח, לרכישת 82 דונם קרקע בתחום גיבעת־עמל ב'. ההחלטה על מכירת האדמות נתקבלה על־ידי מינהל מקרקעי ישראל בחודש נובמבר 1960.

בהסכם צויין: „מטרת העיסקה — רכי־שת קרקע למטרת הקמת שיכונים ומיבנים אחרים." בסעיף 6 של ההסכם הודגש, לגבי זכויותיהם של תושבי המקום: „הוסכם במפורש בין הצדדים כי הרוכש מתחייב לתת למשתכנים דיור אקוויוואלנטי בבניי־נים או בשיכונים שיוקמו על־ידו בתחום הנכס, במידה שירצו בכך."

דיור ב.פ. רכשה את 82 הדונמים במחיר

(המשך בעמוד 30)

„נס במילאנו" בסירטו הנודע של פדריקו פליני, אירע נס בשכונת־העוני ליד מילאנו, כאשר השוטרים והצבא באו לפנות את־המשתכנים מבתיהם. האנשים האומללים שגרו במקום, ניצלו בעזרת שמיים, כאשר כל אחד מהם זכה במטאטא שהטיס אותו מעל לעיר, וכך חמקו מרודפיהם. אך בגיבעת־עמל לא יתרחש נס! כאן אין פליני, רק **סולל־בונה**, שקנתה אותם יחד עם בתיהם לפני 15 שנה בתנאי־חינם. כאן עתידה להתפוצץ חבית אבק־השריפה.

יחידה לפניות הציבור במשרד התקשורת

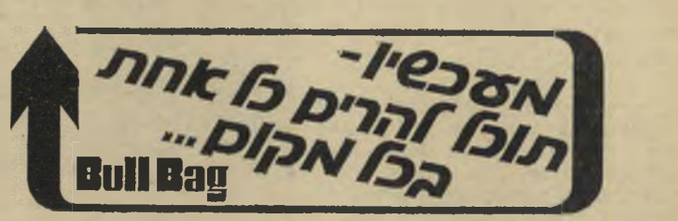
במשרד התקשורת פועלת יחידה לפניות הציבור. אליה יבול האזרח לפנות לבירור של כל נושא הקשור לשירותים הניתנים ע"י המשרד. היחידה מטפלת בפניות רק אם באו לאחר פניה מוקדמת אל הגורם הישיר הנותן את השירות.

את הפניות יש לשגר בכתב אל:
היחידה לטיפול בפניות הציבור
ת.ד. 274
ירושלים 91000

הציבור מתבקש לכלול בפניה פרטים רבים ככל האפשר, כגון: אל מי הופנתה התלונה קודם לכן, מספר ותאריך משלוחו של המכתב הרשום שלא הגיע לתעודתו, שם הנימען, ומענו, מספר הבקשה לטלפון ותאריך הגשתה, מספר הטלפון שעליו נסבה התלונה ובדומה.

משרד התקשורת

את מחפשת אושר בחיים?
ב„מטרימוניאל" תמצאי את החסר לך
פני עור היום ל„מטרימוניאל".
„מטרימוניאל", שמאי 23, ירושלים,
טלפון: 02—234334

איך תדע אם זכית בלוטו?

שלושה ניחושים נכונים כבר מכניסים אותך לרשימת הזוכים בהגרלת הלוטו של מפעל הפיס. כל ניחוש נוסף מעלה את גובה זכיתך, העשויה להגיע, בפרס הראשון המצטבר — עד 500,000 ל"י. השווה את הניחושים שלך עם תוצאות ההגרלה, אותן תוכל לדעת באחת מהצורות הבאות:

ברדיו ביום ג', אחרי חדשות השעה 13.00.

בטלפון ביום ג', משעה 13.00, בטל. 03-257246.

בדוכן הפיס ביום שלישי אחה"צ.

בעיתון בעיתוני יום רביעי.

מפעל הפיס — הסימון להצלחה שלך!

יהיו באריקדות!

(המשך מעמוד 29)

של 1,877,130 לירות, אשר שולם בתשלומים משך חמש שנים, עד לסוף שנת 1965.

החברה ההסתדרותית לא עמדה בהתחייבויותיה. למרות שחלפו כבר 15 שנים מאז נרכשו האדמות בגיבעת־עמל, לא הקימו סולל־בונה או דיור במקום אפילו בניין אחד. אפילו יסודות לא התחילו לחפור. במשך הזמן התברר שהאדמות נרכשו לצורכי ספקולאציות.

עוד בשנת 1961 היה ברור, כי מחיר הקרקע יעלה ותוך שנים מעטות יוכפל וישולש. כדי למנוע ספקולאציות כאלו, ולחייב את החברה להתחיל בבנייה מייד ולפצות את התושבים, צויין בהסכם־הרכישה על־ידי רשות הפיתוח, כי מטרת הרעיסקה היא „רכישת קרקע למטרת הקמת השיכונים."

בסעיף 4א' צויין במפורש: „הרוכש מתחייב מייד עם קבלת הודעה על חתימת ההסכם על־ידי שני הצדדים, וביחס לקרקעות הנמכרות במושא לאחר ביצוע תוכנית החלוקה וההפרדה, להגיש לוועדת־ערים תוכנית־בנייה מפורטת של הבניינים, ולגשת לביצוע התוכנית המאושרת ולסיים את עבודות הבנייה תוך חמש שנים מיום אישור התוכנית על־ידי ועדת־ערים."

מאז חלפו, כאמור, 15 שנים, וההסכם לא כובד. מינהל מקרקעי ישראל עבר בשתיקה משונה על העובדה שחברת דיור לא מילאה את התחייבויותיה בהסכם הרכישה. שהרי רשות הפיתוח הזהירה את דיור, בתוך ההסכם, כי אם לא תבצע את תוכנית־הבנייה תוך חמש השנים, יהיה המוכר רשאי לבטל את ההסכם ולהחזיר לעצמו את הנכס.

עד היום עלה שווי הקרקעות פי־20 כימעט, ויש אף המעריכים את שוויין ב־40 מיליון לירות בקירוב. אולם חברת דיור לא נרתעה מתוכניותיה לגבי הקרקע. עשרות צווי־פינוי הוצאו נגד תושבי גיבעת־עמל ב'. כ־100 מישפחות נאלצו להיכנע, קיבלו פיצויים בגובה כמה אלפי לירות, והסתלקו.

אך לאחרונה החלו תושבי השכונה מגלים עיקשות, פנו בדרישה לחברת סולל־בונה לקיים את הבטחותיה לגביהם, כמצויין בהסכם עם רשות הפיתוח.

חבית של אבק־שריפה

עד התחייבויות אלו אמר השבוע ישעיהו הלרשטיין, מנכ"ל חברת דיור ב.פ.: „ההתחייבות שלנו לגבי הדיור שיש לתת למשתכנים איננה כלפיהם, אלא כלפי המינהל, וזה דבר שונה. כבר ברגע שצויין דבר מתן דיור אקוויוואלנטי לדיירי השכונה, היה ברור שהדבר בלתי־אפשרי.

„נכון, כך נכתב ונחתם, אבל זה לא מציאותי. קודם יש לפנות את המתגוררים, ורק אחר־כך אפשר יהיה להתחיל לבנות. אנו מוכנים לשלם להם כדי שיילכו לאן שהם רוצים. איננו חייבים לתת להם דיור בבתים שלנו."

מנכ"ל דיור טוען שאינו יודע מה שוויים הנוכחי של הקרקעות שנרכשו מן המדינה בגיבעת־עמל. הוא היה מוכן רק להוסיף שאחזקתן של אדמות אלו עלתה לחברה עשרות מיליוני לירות עד היום, וכי היה תמיד מוכן־ומזומן להעבירן לקונה כלשהו.

אמת, בכמה מיקרים שילמה חברת דיור כמה אלפי לירות למישפחות של מפונים (כמו מישפחתו של חיים סלמי), אך לאחרונה הופסקו פעולות אלו. דיירי השכונה מספרים כי סולל־בונה וחברת־הבת שלה טוענות שאין להן כספים מספיקים למטרות אלו.

כדי לאלץ את דיירי השכונה להסתלק, החליטה חברת דיור לעשות להם צרות. כאשר מנסה מי מן התושבים לדפוק מסמר, לחזק את גג ביתו, או לתקן קיר העומד להתמוטט, מופיע מייד בלש, ואחריו פקח של העירייה, הרושם דו"ח, ואם אין הדייר משלם את הקנס ומפסיק את השיפוץ מייד, מגיע העניין לבית־המישפט, ואז נפתח התהליך המוכר והאיטי של מישפטים, הטרדות וקנסות.

דיור וסולל־בונה מעוניינות, כנראה, בסטאטוס־קו. הדיירים רותחים. הם מוכנים לעלות על באריקאדות כדי לשים קץ לניהגום הפרטי שלהם. חבית אבק־השריפה עלולה להתפוצץ בכל רגע.

אתה והלירה

רוזנבוים החזיר לבנק ישראל

13 מיליון פרנק

אחד הסודות הכמוסים ביותר של „בנק ישראל" מתפרסם עתה לראשונה. מסתבר כי הבנק הפקיד כספים לא רק אצל „בנק ארץ־ישראל—בריטניה" בלונדון, שם הפסיד 30 מיליון מרקים גרמניים, אלא בבנקים נוספים מסוג זה. בניגוד לקודמו של **משה זנבר**, נגיד „בנק ישראל" הקודם **דויד הורוביץ**, רדף זנבר אחר הרווחים ולא הקפיד ביותר על מקורם, הפקיד את כספי המדינה שהוא אחראי עליהם, בכל בנק המשלם ריבית גבוהה.

כך החזיק „בנק ישראל" ב„בנק אינטרנשיונאל קרדיט," בנק של טיבור רוזנבוים, סכום של 13 מיליון פרנקים שווייציים כפיקדון קבוע. באמצע ספטמבר 1974 נודע לזנבר, מפינחס ספיר, כי מצבו של הבנק של רוזנבוים מחמיר, והוא חשש כי הוא יפסיד את הפיקדון. היה זה זמן קצר לאחר ההפסד של 30 מיליון מרק ב„בנק ארץ־ישראל—בריטניה," ורק זה היה חסר לנגיד. הוא הרים טלפון, דיבר אישית עם טיבור רוזנבוים בהונגרית, שפתם המשותפת, הבטיח לו הרים וגבעות, רק שיחזיר את הכסף ל„בנק ישראל."

לא ברור מה השפיע על רוזנבוים, האם ההונגרית או התחנונים וההבטחות של זנבר לעשות למענו. על כל פנים, הכסף הועבר חזרה ל„בנק ישראל," וברור כי זנבר לא עשה דבר למען רוזנבוים. אסור להבטיח!

כל תפרשה יכולה לצוץ עכשיו מחדש בשווייץ, בחקירת המפקח מטעם בית־המישפט. לפי החוק אסור לגוף הנתון בקשיים להעדיף נושים, וחזרת הפיקדון של „בנק ישראל" היא קיפוח חלקם של הנושים האחרים של הבנק, שיקבלו עתה פחות כסף.

שאלה נוספת היא, מדוע לא טרח זנבר להזהיר מוסדות כספיים ישראלים אחרים, כמו מישרד־הביטחון למשל, על הסכנה הצפוייה לכספיהם המופקדים אצל רוזנבוים בשווייץ? אבל אחרי הכל, אדם קרוב לעצמו.

הרבנות מעודדת תעשיית החזירים

צחוק הגורל, אבל דווקא הרבנות הראשית מעודדת עתה את גידול החזירים בישראל. קשה להאמין? עובדה.

הרבנות, כידוע, אינה מאשרת יבוא ריבעקר מפורקים מחו"ל, אם הם כוללים את חלקי־הבשר של חמש הצלעות העליונות. הרבנות טוענת, כי בשר צלעות אלו טעון ניקור מיוחד, וכי האיטליזים אינם מנקרים, ולכן אין להביא את הבשר כולו. בד־בבד, אגב, מאשרת הרבנות יבוא בשר כזה, אבל לא מפורק, בצורת רבעים. היא גם אינה יכולה להתנגד לייבוא הבשר המפורק על כל הצלעות, עבור צה"ל.

מכיוון שלא ניתן לייבא בשר זה מחמש הצלעות העליונות, נוצר מחסור חמור בבשר לסטייקים, המצוא בצלעות המוחרמות. מייד החלה עלייה מסחררת במחירי הבשר הטרי, למגינת־ליבם של מגדלי ההודו והעופות, שכבר דורשים העלאת מחירי המינימום המובטחים להם על־ידי הממשלה. הם תובעים כי המחיר המובטח לקילו עוף יהיה 7.33 לירות לעומת 6.65 כיום, ולקילו הודי 8.60 לירות, לעומת 7.65 כיום.

אולם מעשי הרבנות הניבו פרי במקום אחר: תעשיית בשר החזיר. תעשייה זו, המגדלת כ־30 אלף טון בשר לשנה, נמצאת כולה במחתרת, כאילו אינה קיימת, ללא פיקוח וטרינארי וממשלתי כלשהו. יחד עם מעשי הרבנות עלו גם מחירי בשר־החזיר, שהוא מקור נכבד לסטייקים, מ־30 לירות הקילו ל־45 לירות הקילו. התייקרות זו, ב־50 אחוזים בתמורה למגדל, הביאה מייד להשקעות גדולות, כדי להכפיל ולשלש את כמויות בשר־החזיר שתוצענה לשוק.

כך גורמים הרבנים להגדלת תעשיית החזיר, והכל בשם־שמיים.

זנבר הוזמן להרצות על־ידי בל"ל בשווייץ

ראשי „בנק לאומי" בציריך הזמינו את ראשי המוסדות הפיננסיים בארצם לבוא ב־5 ליוני, לשמוע את הרצאתו של נגיד בנק ישראל **משה זנבר**. הנגיד חזר זה־עתה מסיור מקיף באוסטרליה. ורק הצליח להדוף את גל התביעות המאיים לחסל את הקרייריה שלו, וכבר הוא יוצא שוב לחו"ל, כמי שרוצה להרוויח מה שיותר מתפקידו. זנבר יוצא לשווייץ לכנס בנקאים בינלאומי בשליחות בנק־ישראל ועל חשבון הבנק.

בואו של זנבר לשווייץ, בעיצומה של האינפלציה בישראל, שוב ירחיק אותו משר־האוצר ומן הצורך לבקר את המדיניות הכלכלית של רבינוביץ.

לאחר שמדור זה היה הראשון שפירסם את הפסדי „בנק לאומי" בצרפת, אשר אומתו כאשר במאזנו השנתי הפריש „בל"ל" 14 מיליון לירות לחפסדי הבנק הצרפתי שלו, מגלה עתה מאזן הבנק בשווייץ דברים מדהימים.

האיש הקובע בבנק השווייצי הוא ד"ר ג. **ווייסקוף**. בדיבורי התוספת למאזן מעיר יושב־ראש הנהלתו, **ארנסט לת־מן**, כי הבנק הקטין את עסקיו במידה רבה, בעיקר בתחום מטבע זר ורכישות ניירות־ערך על חשבון הבנק. לכן ירד היקף המאזן, וכן חרווח הריאלי.

המאזן עצמו מגלה כי היקפו לסוף 1974 היה 217.1 מיליון פרנקים שווייצים, לעומת 295.8 מיליון פרנק בשנה הקודמת. הפיקדונות היו בשנת 1974 25.3 מיליון פרנקים, לעומת 31.3 בשנה הקודמת. הרווח השנתי של הבנק לפני מס לשנת 1974 היה רק 484.8 אלף פרנק, לעומת 2.5 מיליון פרנקים בשנה הקודמת! הפיקדונות היו בשנת 1974 25.3 מיליון פרנקים, לעומת 31.3 בשנה הקודמת. הרווח השנתי של הבנק לפני מס לשנת 1974 היה רק 484.8 אלף פרנק, לעומת 2.5 מיליון פרנקים בשנה הקודמת! ברווח כזה על המחזור, הרי הבנק הרוויח כחצי־אחוז בלבד! הבנק אינו מחלק השנה דיבידנד, לעומת השנה הקודמת, שבה חילק דיבידנד בסך 1.65 מיליון פרנקים שווייציים.

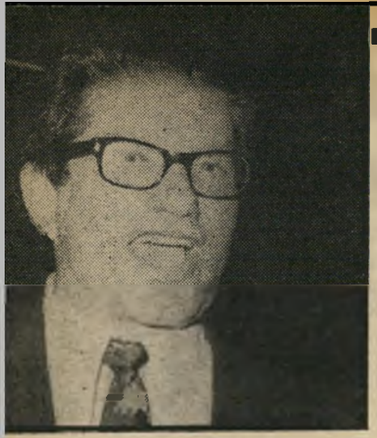
רווחי הייבואנים

עיתונאי רצה לקנות מנורה לשולחן־עבודה, כדוגמת המנורות המשמשות אריכיטקטים ושרטטים. סיור קצר בחנויות בתל־אביב העלה, כי מחירי מנורה כזו נעים בין 500 ל־600 לירות ישראליות.

בנסיעה לשווייץ קנה העיתונאי אותה מנורה בדיוק, בחנות הכל־בו „פלאסייט," במחיר של 29.9 פרנקים שווייציים, שהם מכסימום 100 לירות ישראליות. מהיכן החוצפה של הייבואן הישראלי, לבקש מחיר גבוה פי חמישה ושישה מן המחיר באירופה, הכולל כבר רווח ומכסים? והיכן מישרד־המיסחר והתעשייה, הצריך למנוע רווחים מופרעים?

בעצם, כאן המקום לשאול מדוע אין הממוצעה הישראלית לצרכנות עושה משהו להקטין את מחירי הייבוא במיצרכים. כל מה שעליה לעשות הוא לפרסם את מחירים בחו"ל של המיצרכים, כדי שכל צרכן יידע כמה עליו לשלם.

עסקי המחתרת של אשר ידלין ואמנון ברנס

מזכ"ל ידלין
— יד

מנהל ברנס
— רוחצת יד

מה לקופת־חולים של ההסתדרות הכללית ולשארם־א־שייך? ליתר דיוק, מה להם ולהקמת מלונות שם? האם חברי קופת־חולים זקוקים לשארם דווקא, כדי להבריא? וזאת, אחרי שקופת־חולים קנתה לאחרונה בתי־מלון רבים כל־כך ברחבי הארץ. אז למה הם רצים לשארם, ולמה אשר ידלין כה משתוקק לעזור לאמנון ברנס, שחברתו „דיילין," הסתבכה בקשיים באמריקה?

סיפור־המעשה פשוט: אמנון ברנס הקים מלון בשארם־א־שייך, בהשקעה של כ־2.8 מיליון לירות. ההשקעה לא היתה מוצלחת, המלון נוהל בצורה גרועה והוא נסגר לאחר שצבר הפסד שוטף גדול, נוסף על החוב בן 2.8 מיליון הלירות ל„חברה־לפיתוח־מיפעלי־תיירות." למלון לא נמצא כל קונה. כלומר, אם ברנס היה משלם לקונה רציני, היה זה מוכן אולי לקחת את העסק ללא החובות, בשביל הקרקע. אבל גם כזה לא נמצא, וברנס נתבע לשלם את הכסף — ו־2.8 מיליון לירות, הם גם היום כחצי־מיליון דולר. זהו סכום שאיש אינו אוהב לשלם, ובעיקר לא אמנון ברנס, שמשכורתו קוצצה באורח ניכר על־ידי ההנהלה החדשה של „דיילין."

מה עשה אמנון ברנס? פנה לחברים. והנה, אשר ידלין הוא כזה בנאדם שעוזר לחברים. אבל לא לכולם. יש למשל אחד שיש לו כמה בתי־מלון, ושעזר לידלין לנסוע לאמריקה ולהפסיד קצת כסף בלאס־ווגאס, אבל כאשר הוא פנה לידלין וביקש עזרה, התברר כי ידלין לא שומע כל־כך טוב. אבל כשברנס פנה אליו, התנהג ידלין אחרת. ברור כי העיסקה נעשתה עם ברנס באמריקה, וידלין נסע לשם — עדיין לא ברור על חשבון מי. פירטי העיסקה, כפי שדווח עליה ל„חברה־לפיתוח־מיפעלי־תיירות," הם בערך כך:

ברנס אינו מוכן לשלם את חובותיו ל„חברה־לפיתוח־מיפעלי־תיירות." הוא גם אינו מעוניין להפסיד את הכסף. מה עשה? תרם תרומה של מיליון לירות לקופת־חולים במחוז הנגב. התרומה נוכתה מהכנסותיו באמריקה, ועלתה לו פחות מחצי. כנגד זה תקנה קופת־חולים של ידלין את המלון בשארם, תשלם במקום ברנס את החובות לממשלה. ברור?

ובכן, מה פתאום ישחרר ידלין את ברנס מחובות של 2.8 מיליון לירות, תמורת תרומה של מיליון אחד? קצת מוזר, לא? ומדוע אין איש בקופת־חולים יודע על תרומתו של ברנס לקופת־החולים בנגב?

ככל הנוגע לידלין, הוא מנסה לטשטש את הצלתו של ברנס בדרך חבאה: הוא יקנה את המלון בשארם־א־שייך, ישלם עם הרכישה 1.4 מיליון לירות ל„חברה־לפיתוח־מיפעלי־תיירות." אחר־כך ישקיע עוד כסף במקום, בהקמת חדר־אוכל גדול ו־60 חדרים. ההשקעה החדשה תהיה 3.2 מיליון לירות. יחד עם רכישת החובות של ברנס, יעלה הסכום ל־5 מיליון לירות. „החברה־לפיתוח־מיפעלי־תיירות" תלווה 60% מסכום זה בריבית של 8% ללא הצמדה, וידלין ישלם לחברה את החמישית השנייה של החוב, שנה וחצי לאחר ההרחבה.

עסק כולו מתעכב, כי ידלין רוצה להחזיר את ההלוואה לחברה לאחר 14 שנה, ואילו החברה רוצה פחות זמן.

אולי יש למישהו הסבר מדוע מכניס ידלין את קופת־חולים לכל העסק הזה? למה הוא רוצה להציל את כספו של ברנס עבורו? למה הוא מסבך את קופת־חולים בעניין? והאם יש — או אין — תרומה של ברנס?

יש רק לקוות שמבקר־ההסתדרות ינסה להשיב על השאלות.

נפתח „גני שולמית" בים־המלח

השבוע ייפתח מלון „גני־שולמית" בים־המלח. רשת „גני־שולמית" שייכת לאיל־המלונות והבנייה **בצלאל מזרחי**, והיא כוללת מלונות באילת ובאשקלון. המלון החדש הוא בן 250 חדרים, והושקעו בו 29 מיליון לירות. הוא כולל בריכת־שחייה, מכון רפואי, אמבטיות־בוץ, אולמות קולנוע ואירועים, ושיטחו הכולל הבנוי תוא 16 אלף מ"ר. פתיחת המלון תקל את חלחץ של הזמנות מקומות־לינה למבריאים בים־המלח, שם שייכים מרבית המלונות לקופת־החולים של ההסתדרות.

(המשך מעמוד 25)

הכריז דויד שרף על מענק של אלף לירות לקרן המצוינים של שמחה הולצברג, בשמו של כל מי שיקפוץ בבגדיו אל הבריכה, הוסבה תשומת־הלב מיהלומיה של גילה.

בלילה נשמרו היהלומים בכספת הגדולה של המלון. אולם יוסלה בוכמן היה מודאג. הוא מוערך אומנם כיום כמי „שישב על 100 מיליון דולאר" ויש המעריכים אפילו יותר, אבל גם לאיש במעמדו יש מקום לדאגה לאבטחת יהלומים בשווי של 10 מיליון ל"י. הוא חשש שבלילה ירימו את הכספת עם היהלומים. ותיהלומים לא היו מבוטחים.

■ ■ ■

יוסה בוכמן (46) הוא אחד הסיפורים המופלאים ביותר של השואה. כילדי העיירה הפולנית לודז' הוא נשלח עם משפחתו כילד למחנה־ההשמדה באושוויץ. כמעט כל משפחתו הושמדה שם.

כילד בן 13 הוא לחם במחנה־ההשמדה את מילחמת הקיום וניצל. כאשר שוחררו יושבי המחנה הוא הועבר עם שארית הילדים־הניצולים למחנה פליטים שהוקם ב־ברגן־בלזן. יום אחד הגיעו לשם שליחים מארץ־ישראל, אירגנו את הילדים במיסגרת עליית־הנוער לקראת העלאתם לארץ. יוסלה בוכמן בן ה־15, שכבר במחנה החל גלות כישרונות פיננסיים בשוק הואלוטה השחורה שפרח בגרמניה־של־אחר־המילחמה, עלה על הרכבת שעמדה להסיעם לגמל, משם יפליגו לארץ. מבעד לחלון הוא השקיף את לידה פרנקפורט, המוגנת בכל אמצעי ומיתקני התגנה המודרניים.

שניהם קשורים קשר הדוק לישראל, מבקרים כאן מיספר פעמים בשנה. יוסלה הוא תורם קבוע למגבית, נדבן המסייע למיספר עלי צדקה. במילחמה האחרונה, למשל, הטיס לישראל כמה מיתקני הנשמה וטיפול בכוויות, שרכש בכספו ותרם אותם לבית־החולים תל־השומר.

■ ■ ■

את מערכת התכשיטים היקרה שלה, שהיתה בבחינת „השקעה לעת צרה", לא רכשה גילה בבת אחת. היא קנתה אותה במשך מיספר שנים במקומות שונים באירופה ובאמריקה. החלק המרכזי שבה — מערכת תכשיטי איזמרגד ויהלומים נדירה — נרכש בבית עיצוב תכשיטים ידוע בעיר הגרמנית פורצהיים. במשך כל הזמן מונח חלקה הגדול של המערכת בכספת שמורה היטב בבנק בפרנקפורט. מדי פעם, כשתיכננה נסיעה לארץ לרגל מאורע כלשהו, נטלה עמה גילה חלק מהמערכת. זאת היתה הסיבה בגללה לא בוטחו התכשיטים. מקומם היה בכספת. המחיר השנתי של ביטוחם מגיע לרבע מיליון ל"י, ובני הזוג בוכמן חשבו שאין טעם לבטח רכוש המונח בין כה וכה בכספת.

את מערכת האיזמרגדים הביאה גילה לישראל רק פעם אחת קודם לכן. היה זה בחודש ינואר השנה, כאשר הגיעה לארץ לחגוכת מלון הילטון בירושלים. אז הם היו מונחים בכספת של מלון הילטון בתל־אביב, בו התגוררו היא ויוסלה, בתוך שקית ניילון של המלון.

באותו ביקור כבר החלה גילה להרגיש שמישהו מתעניין בתכשיטיה. יום אחד, גם כן ערב חזרתה לחו"ל, נסעה לבקר קרובי משפחה בהרצליה. היא הבחינה במכונית מוסטאנג ירוקה העוקבת אחריה. היא רשמה את מיספר המכונית והתלוננה במישטרת הרצליה. תלונתה נרשמה, אולם המישטרה לא התיחסה ברצינות לתלונה.

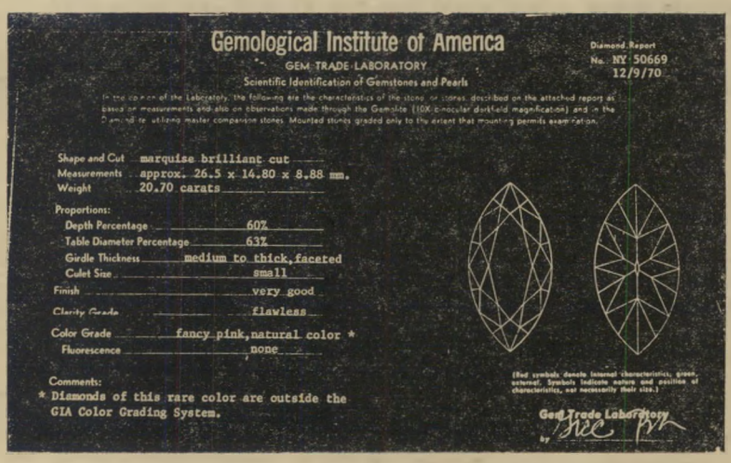
לפני כחודש הגיעה גילה לארץ לביקורה האחרון, יחד עם ארונו של אביה. האב נפטר לפני שנה בפרנקפורט ממחלת סרטן. בעת מחלתו הביע מישאלה להיקבר בארץ. ביום השנה למותו קברו אותו בבית־הקברות בקריית־שאול.

ביום השישי בו אירע השוד, נסעה גילה להשתטח על קבר אביה. משם יצאה לבקר קרובת־משפחה ברמת־אביב בתל־אביב. בשעה 11.00 יצאה לכיוון הבנק כדי להוציא את התכשיטים מהכספת לקראת נסיעתה.

כאשר סיפרה את סיפור השוד לחוקרי המישטרה, הם פיקפקו תחילה בגירסתה. הסיפור ניראה כל כך בלתי אמין ובלתי מתקבל על הדעת עד שהחוקרים החלו לחשוד שמשהו אינו כשורה בסיפור עצמו.

רק אחרי שגילה חזרה על סיפורה בבדיקה במכונת־אמת ואחרי שהתברר שהתכשיטים אינם מבוטחים — כך שאין חשד לביום שוד כדי לזכות בדמי־הביטוח — החלו השוטרים עצמם להבין את היקף הפשע שעליהם לפענח. כאשר הכריז יוסלה בוכמן על פרס בסך חצי מיליון ל"י שיינתן לכל מי שימסור מידע שיביא להחזרת התכשיטים, היה זה תמריץ לא רק לחלק ניכר מתושבי המדינה שראו את עצמם כבר בדמות איירונסייד או קולומבו.

(המשך בעמוד 44)

זיהוי מדעי

אישור רשמי של המכון לתורת אבני־החן האמריקאי, המעיד על ייחודו של אחד היהלומים שנגנבו מגילה בוכמן. יהלום זה היה משובץ באחת מטבעותיה וערכו הוא כ־3 מיליון ל"י. לפי התעודה זהו יהלום ורדרד בחיתוך מרקיזה שגודלו הוא 20.7 קראט. הציור בצד ימין של התעודה מראה את צורת הליטוש שלו. יהלום מסוג זה הוא נדיר ביותר וקל לזהותו.

על הרציף, הבחין לפתע כי השליח ששיכנע את הילדים לעלות נשאר על הרציף.

במוחו של יוסלה הבזיקה או המחשבה: אם השליח מעדיף להישאר בגרמניה מאשר לעלות לארץ־ישראל, זה יכול להיות טוב גם בשבילי. כאשר החלה הרכבת לנוע הוא הספיק עוד לרדת בדלת של הקרון האחרון, חזר למחנה העקורים.

תוך זמן קצר הוא התבלט בעסקים שפרחו אז בגרמניה הכבושה: תחילה בשווקי המטבע ואחר־כך בתחום מועדוני־הלילה של פרנקפורט ששירתו בעיקר את צבאות־הכיבוש. בן 20 כבר היה יוסלה איש־עסקים מבוסס ששמו הלך לפניו בכל רחבי גרמניה. במרוצת השנים הפך לסוחר קרקעות ולקבלן בנייה מהגדולים בגרמניה. הוא הקים את ראשוני מגרדי השחקים של פרנקפורט. הפך למולטי־מיליונר.

גם לגבי איש פזה אין ביטחון בעסקי דלא־ניידי ובהשקעות כספים. זכר השואה החרוט עמוק בנפשו הביא אותו, אולי באופן תת־הכרתי, להשקעה גדולה ביהלומים, שיהיו מונחים בסייף ושניתן יהיה לקחתם מיד ולברוח עמם אם תתרגש שואה חדשה.

לצורך זה גם השקיע מעט מכספיו בישראל. לפני חמש שנים עמד לרכוש את מלון הילטון בתל־אביב, בעיסקה שהתבטלה ברגע האחרון. במקום זה רכש את מלון ואלידור בהרצליה וחמישה וחצי דונאם בטיילת של תל־אביב, ליד השגרירות הצרפתית. במקום בו עמד פעם הפאב של סרדריקה. השקעה זו הסתכמה בכ־15 מיליון ל"י.

גילה לוי היתה דיילת באל־על כשהכירה את יוסלה בוכמן. היא היתה בת למישפחה שירדה מהארץ לפני כ־12 שנים, והתיישבה בפרנקפורט. אביה, כמו מישפחתו של יוסלה, מוצאו מלודז'. מזה 11 שנים הפכו יוסלה וגילה לזוג, מתגוררים בווילה מפוארת בפרנקפורט.

ספורט טוטו
השבוע משחקי הליגות האוסטראליות
מינימום הפרס הראשון
150.000 ל"י
* * *
מינימום כלל הפרסים
250.000 ל"י
* * *
ביום ה' — המועד האחרון למסירת הטפסים
עשה לך מנהג קבוע — מלא טוטו בכל שבוע!
המועצה להסדר ההימורים בספורט

בולים חדשים

בולי אמנות הציור
(4.00,1.40,1.00 ל"י)
בול חקר הזקנה
(1.85 ל"י)
בול מגוף הארץ
(נצרת עלית, 1.70 ל"י)
השירות הבולאי
ירושלים * תל אביב * יפו * חיפה * עכו * נהריה * קרית שמונה * טבריה * עפולה * נתניה * רחובות * אשקלון * באר שבע * אילת * נ.ת. בן גוריון ובבתי דואר.

יום ההופעה ח' בתמוז תשל"ה
17.6.75

מחכים לך אחת תופ"ת בכל מקום...
Bull Bag

במדינה

מתנה למישטרה

המישטרה ביקשה לעצור את החשוד לשיכעה ימים — השופט פסק 15

„במשך החודשים האחרונים אירעו שלוש התפרצויות למיפעלו של אלי מאיר, ב־איזור־התעשייה בראשון־לציון," סיפר ה־תובע המישטרתי, אשר עלה על דוכן־העדים בבית־מישפט השלום ברחובות, וגולל בפני שופט־השלום, שלמה יפרח, את פרטי החשדות נגד העצור, איברהים אהל מעזה.

„נגנב שם רכוש רב, בשווי עשרות־אלפי לירות," אמר התובע. „החשוד הנ"ל עובד במיפעל, והוא הודה כבר בהתפרצות אחת. החקירה טרם הסתיימה. לפיכך, אני מב־קש להוציא נגדו פקודת־מעצר למשך שיב־עה ימים."

הפתעה למישטרה. השופט שמע את דבריו של איש־המישטרה, והוטל עליו ל־החליט אם לאשר את תקופת־המעצר ה־דרושה להמשך החקירה, או לדחות את בקשת המישטרה — לפי הפרטים שנמסרו לו.

אך כאשר כתב השופט יפרח את החלטתו, הוא הפתיע אפילו את המישטרה. בהחל־טה נאמר: „לעצור את החשוד ל־15 יום." הדבר היה ב־18 במאי שנה זו.

בשיבתו במעצר, התקשר איברהים אהל עם עורך־הדין דרור מקרין מתל־אביב, והפרקליט הגיש לבית־המישפט המחוזי ב־תל־אביב ערר נגד החלטתו של השופט שלמה יפרח.

נימק הסניגור את בקשתו: „איברהים אהל נעצר ב־15 במאי 1975, ב־18 במאי ביקשה המישטרה לעצרו לשיבעה ימים, ואילו בית־המישפט פסק לעצרו ל־15 ימים.

„מסיבה זו עצמה אין המעצר חוקי," טען הפרקליט. „כמו־כן," טען, „אין זה מובן כיצד נעצר איברהים אהל ב־15 במאי, ורק ב־18 בו, כלומר כעבור שלושה ימים, פנתה המישטרה לבית־המישפט להוצאת פקודת־מעצר" (בעוד היא חייבת, על־פי החוק, להביא את העצור בפני שופט־שלום תוך 48 שעות מרגע מעצרו).

טיפון ברגע האחרון. החשוד טען כי הוא עובד במיפעל מזה שנתיים, אמר כי מסר את גירסתו השלמה לחוקריו, ו־הכחיש מכל־וכל את ההאשמות שיוחסו לו. כן הבטיח להמציא ערבות, להבטחת הופ־עתו, לכשיידרש לכך.

נראה שבית־המישפט המחוזי בתל־אביב נטה לבטל את החלטתו של שופט־השלום יפרח מרחובות, אשר אפילו לא נימק מדוע ציווה לעצור את החשוד ל־15 ימים שעה שהמישטרה ביקשה רק שיבעה ימים.

אך את המצב הצילה מישטרת ראשון־לציון. תחת שתופיע בפני בית־המישפט המחוזי בתל־אביב, ותנמק מדוע היא מעונ־יינת להחזיק את החשוד במעצר, מסרה המישטרה בשיחה טלפונית, ביום שמיעת הערר, כי היא משחררת את העצור.

מישפט

זיכוי מרשיע

אף שאחד הנאשמים הורה והורשע — זיכה השופט את חבריו מן האשמה, מחוסר הוכחות

שתי ניידות־המישטרה נעצרו בחריקת־בלמים לפני בית מיספר 46 ברחוב המדי־נה בבני־התיקווה. היה לילה חשוך, קרוב לשעת־חצות.

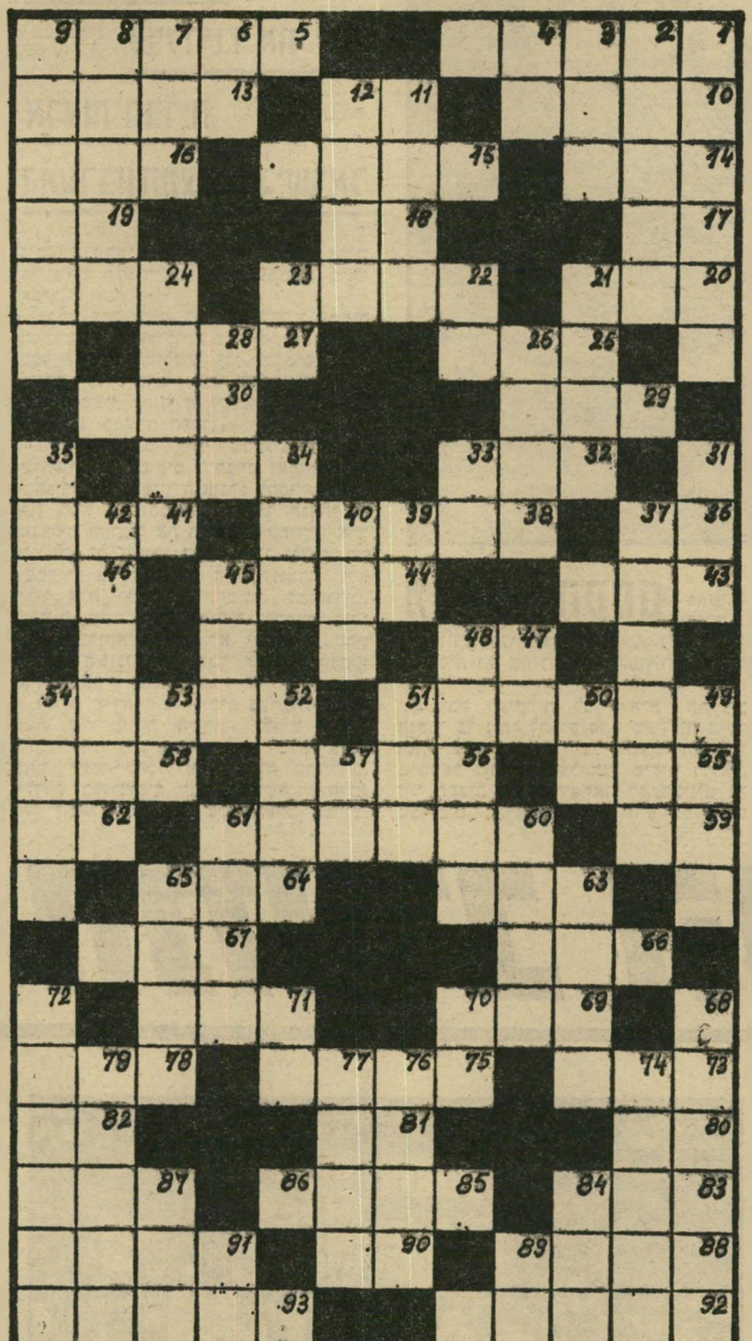
השוטרים, שהוזעקו על־יד אחד משכני הבית, פרצו לתוך דירתו של סמי לחמיש (26).

כתוצאה מפריצה זו הגישה פרקליטות מחוז תל־אביב כתב־אישום נגד תישעה הצעירים, שהופתעו במקום על־ידי אנשי־המישטרה.

מה שגילו השוטרים בביתו של לחמיש

(המשך בעמוד 36)

תשבץ העולם הזה 1971

מאוזן:

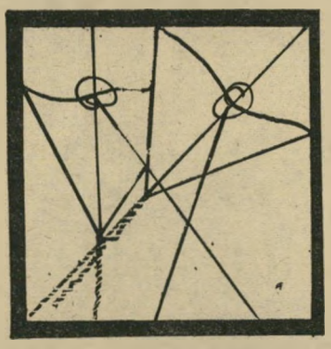
1. צער; 5. משתרעת, ממשטח; 10. מלחין גרמני אנטישמי; 11. מן השבטים; 13. משורר הודי נודע (ש"מ); 14. כלי המשמש לשחייה; 15. בדיקת דיברי־דפוס לתיקונם; 16. סוג של חיידקים; 17. מציבת־זיכרון; 18. סופו של אור; 19. מילת־שאלה לזיהוי; 20. פיקוד־הדרכה (ר"ת); 22. חקיקה באבן; 24. רשם את שמו לאישור; 25. צמח רך; 27. שהו ב־מקום־מירעה; 29. חפירה; 30. שדה קצור; 32. נוכח; 34. אנחנו; 36. צעיר; 38. מדינה באפריקה; 41. תא בצמחים מחוסרי־פרחים; 43. מטפל בגינה; 44. לבן כשלג; 46. מנעול פטנטי; 47. כוח עליון; 49. צמח־בר ממישפחת הנורי־תיים; 52. הבשלת הפרי; 55. ציפור בי־תית; 56. קליע; 58. גץ; 59. סיומת לרבות; 60. ריפות, גרגרי־חיטה מיובשים וכתושים; 62. אביון; 63. ציפור־שיר; 64. מחצית החצי; 66. אשפת־חיצים; 67. הקדש מוסלמי; 69. חוט עבה; 71. דימה קיומו של דבר־מה; 73. זוהר; 75. יצירה מוסיקלית לשני קולות; 78. כל־כל; 80. מכינויי האלוהות; 81. קידומת הולנדית; 82. מזמר; 83. „... זאב עם כבש"; 85. מגן על החלון; 87. עטרה; 88. זוהר; 90. תבלין לקפה; 91. אמו־ראי בבלי מפורסם; 92. אותה קיבל ה־לווה מן המלווה; 93. לבוש גרביים.

מאונך:

1. עוף ציבעוני, מצוי בישראל; 2. אי־גוד; 3. בדרך־פלא; 4. ראשו של ורד; 6. ממונחי החשמל; 7. סקל באבנים; 8. חותם; 9. פרפראות; 11. נישא; 12. מדינאי הודי נודע; 21. ג'ינס; 22. כרי־תות; 23. זכר בבקר; 24. עיר ליד תל־אביב; 26. ממוצרי מיפעלי ים־המלח; 28. מתאבך מן הארובה; 31. בד; 33. בדחן; 34. עוף גדול, דומה ליען; 35. מכשיר לקציר; 37. חרקים קטנים, מזי־קים לחקלאות; 39. מכלי השחי־מט; 40. יחתוך לשניים; 42. ישוב ליד תל־אביב; 45. תפר בחוטים ציבעוניים לקישוט; 47. מילת־תנאי; 48. גיבוש; 49. שיכון; 50. מילת־זירוז (הפוך); 51. תדירות; 52. נמשך, נסחב; 53. יתיו; 54. רווחה; 57. גוף (הפוך); 60. חוזה ידידות; 61. כסות; 63. כינויו של האלוף טל; 65. כבילה; 68. פרי הצלף; 70. בלבד; 71. גוי; 72. בירת מדגסקר; 74. ביון; 76. אגס־זכוכית למאור; 77. שנף; 79. ציפור־שיר; 84. נזיד בשר וירקות; 87. אל החוכמה והמדע בבבל; 89. אות בא"ב העברי; 91. יחיר (הפוך).

קשקשת 1971

הפעל את דימיונך ונסה למצוא לציור שלמטה כותרת מתאימה, אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: „קשקשת," ת.ד. 136, תל־אביב. ההג־דרות הקולעות ביותר תפורסמנה, ובעליהן יזכו בכרטיס כניסה זוגי לקולנוע דרייב־אין בתל־אביב, קול־נוע־המכוניות היחיד בישראל.

קשקשת 1969

● הרגליים שלי לפני ואחרי הגילוח.
איילה שווילי, קיבוץ נתיב־הל"ה, ד.נ. האלה

● סיור שיגרתי של שניים מאנשי המישמר־האזרחי.
דויד פוטשניקוב, רח' סמילנסקי 23, פתח־תיקווה

● לך תבין את הצעירים של היום...
חרי גרינברג, רח' שמואל הנציב 41/2, נתניה

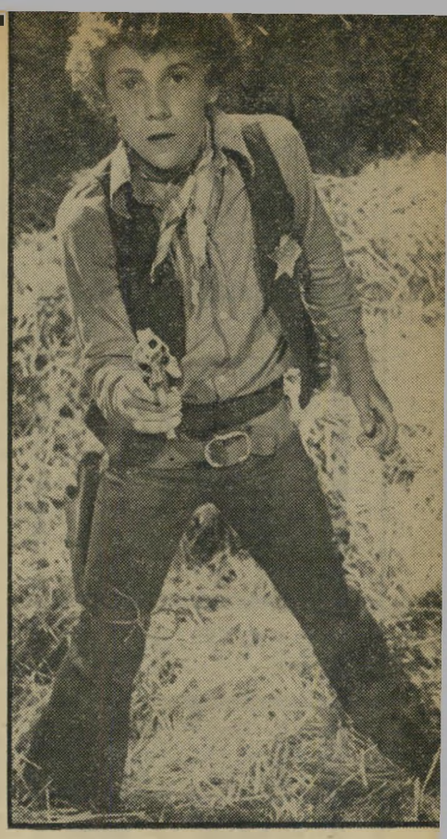
● ציבאות ערב וישראל תחת מעטה הערפל.
משה רוזנפלד, רח' הגפן 2, סביניה, קריית־ביאליק

● מי זקוק באופן דחוף לניקוי־ראש?
אפיפון פלד, רח' צה"ל 101, קיראון

השבוע בדרייב־אין
בשעה 8.00
הרפתקאות!!!
„יומו של הדוליפין"
בשעה 10.15
אליסטר מקלין
„שיירה לואקארם"

בסימונות
שמלות הריון
מכנסי הריון
שוניקות־הריון
חליפות הריון
כהן מודל
תל־אביב, רח' נחלת בנימין 4
קומה ב', דרך הכניסה
פתוח עד 7 בערב
(סגור בשעות 4—2)
להזמנות ע"י סוכן: טל. 50344, ת"א

עשרות ילדים ישראליים חפכים לגיבורי המערב הפרוע שילהיבו את ילדי ארצות־הברית במערבון המצולם בישראל

גיבורים חדשים אותם יגלמו זכריה, אורון או ג'רי, תלמידי בתי־ספר עממיים בתל־אביב.

נדמה היה שאין כבר מה לחדש בתחום המערבונים, שעלילותיהם הן הקלאסיות ש־בכל עלילות הקולנוע, וכי כל סיפורי ה־מערב הפרוע סופרו כבר בכל צורה אפש־רית, עכשיו תהיה זו ישראל שתבשר כי יש חדש במערב הפרוע.

הרעיון, בעצם, אינו ישראלי. היתה זו שותפות של מפיקים גרמנים ואמריקאיים, שהגתה את הרעיון הגאוני: להסריט מער־בון רגיל המבוסס על הסיפור הנצחי בו מנצחים הטובים את הרשעים, בחידוש אחד בילבד. כל גיבורי הסרט יהיו ילדים. מה שמקורי ברעיון הזה היא העובדה שלא יהיו אלה ילדים המתחפשים למבוגרים. הכוונה אינה לספר סיפור חסמבה לילי־דים אמריקאיים. זה לא יהיה גם סרט ילדים. השוני יהיה בכך שילדים ישחקו את תפקידי המבוגרים.

"ילדים שידהרו על סוסים בערבות הצחי־חות של מיזרח השרון; ילדים ישדדו רכבות הנהוגות בידי ילדים, ישלפו אקד־חים, ויגסו לחסל זה את זה בדו־קרב. ילדות במחשופים ובגרבי רשת תנהלנה את הסאלון הקלאסי של המערב הפרוע.

הסיבה העיקרית לכך היא התקציב הנמוך בו ניתן להפיק סרט מעין זה בישׂ־ראל. מחיר הפקתו של הסרט הצבעוני בישראל לא יעלה על חצי מיליון דולאר. זהו תקציב נגטי בהשוואה למערבונים ה־מצולמים בארצות־הברית והוא נמוך גם כבר שחקן מקצועי שמאחוריו ותק בעשרות סרטי טלוויזיה. הוא ושתי הכוכבות — הילדות של הסרט הובאו מקנדה ולא מארצות־הברית, משום ששם האיגוד ה־מקצועי, חלש יותר ומחירי השחקנים נמוכים יותר. ילד־כוכב אמריקאי הוא כבר

מפוחית הקסם

פאנטום קיד (משמאל) ובן־לווייתו, הארמוני, אותו מגלם ג'רמי קפלן בן ה־13, בנו של הרב קפלן, במאי הטלוויזיה הלימודית בישראל. נישקו של ג'רמי היא מפוחית קסמים, המסוגלת להפנט בצלילים רק את הרעים. לדעת הצוות עשוי ג'רמי הישראלי להיות כוכב הסרט האמיתי.

פאנטום קיד

גיבור המערבון שעל שמו נקרא הסרט הוא מייקל מאפ, ילד בן 13 מטורנטו קנדה, שהובא במיוחד לארץ כדי לשחק את התפקיד הראשי במערבון הילדים. מייקל כבר הופיע בעבר בארצו בסרטי פירסומת לטלוויזיה ובסרטים בטלוויזיה הלימודית הישראלית.

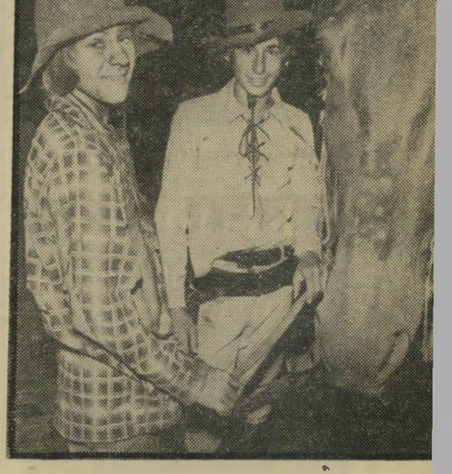
גמדי המערב הפרוע

אם ישראל ייצאה כבר ספגטי ל־איטליה ומקררים חשמליים לאיסלאנד, אין שום סיבה שהיא לא תייצא גם מער־בונים לארצות־הברית.

אם יצליח הניסיון הנערך בעצם ימים אלה בעיירת המערבונים, שנבנתה בשעתו בעמק בין ראש־העין לקלקיליה, לא תהיה זו אגדה. את אופנת מערבוני־הספגטי ה־איטלקיים, עשויה לתפוס אופנת מערבוני־הסאברס הישראליים. את בוק ג'ונס, ג'סי ג'יימס ושאר גיבורי המערב הפרוע, יחליפו

ל"ליפוט בראש־העין

כך נראה הרחוב הראשי בעיירת המער־בונים שניבנתה ליד ראש־העין לצורכי הסרט **פאנטום־קיד**, העשוי להיות ראשון בסידרה של עשרים מערבונים שיצולמו כולם בארץ.

תאהבנה את הטובים ותישנאנה את ה־רעים. הכל כמו במערבון למבוגרים, כולל השריף, הבנקאי והמלשין המקצועי. רק שהשחקנים יהיו הפעם ילדים.

יש בכך גימיק שהוגיו מקווים לכבוש את שוק הסרטים האמריקאי בעזרתו. אם יצליח הסרט פאנטום קיד, שצילומיו נע־רכים עתה, יהפוך פאנטום קיד לגיבורה של סידרה ארוכה, של 20 סרטים לפחות, שכולם יצולמו בישראל.

למה דווקא בישראל?

ממערבונים המצולמים באיטליה, ספרד או יוון, צוות ההסרטה כולו, מילבד הבמאי הבריטי פיטר המונד, הוא על טהרת אנשי המיקצוע הישראליים. וגם עשרות הילדים המשתתפים בסרט, להוציא שלושה ילדים שהובאו מקנדה, הם ישראליים כולם, צב־רים הדוברים אנגלית, עולים חדשים או ילדי משפחות הנציגים הדיפלומטים הזרים היושבים בארץ.

פאנטום קיד עצמו הוא נער קנדי, מייקל מאפ מטורנטו. למרות 13 שנותיו הוא

צברה קאובוים

שוניים מצות

הילדים־השחקנים הישראליים במערבון ה־ילדים **פאנטום קיד**. הילד הימני בצילום הוא דדי הויסדורף בן ה־14, מומחה לרכיבה.

אש!

שני בוגרים אמיצים אלה אינם אלא תלמידי בתי־ספר עממיים בישראל המככבים במערבון הילדים. גם נערות הסלון והיצאניות של המערבון מגולמות בידי ילדות ישראליות.

סטאר אמיתי עם כל גינוני התהילה והחוצפה, ועלול להיות גורם מפריע בסרט מעין זה.

רק במאוחר הסתבר שלא היה כלל צורך להביא שחקנים־ילדים מבחוץ. יש בישראל שפע של ילדים דוברי אנגלית, בעלי כישרון מישחק טבעי, המוכנים למישחק בכל סרט, ואפילו יהיה זה מערבון. כאשר פירסמו מפיקי הסרט מודעה בה ביקשו ילדים שיתאימו למערבון, נענו אלפים למודעה. מתוכם רואיינו כ־300 ילדים ש־125 מהם עברו מיבחני־בד. 15 מאלה קיבלו תפקידים של ממש בסרט ועוד 30 קיבלו תפקידי־מישנה קטנים.

הישראלי שקיבל את התפקיד החשוב ביותר הוא ג'רמי קפלן בן ה־13, יליד שיקאגו, שעלה עם אביו, במאי הטלוויזיה הלימודית לארץ. ג'רמי הג'ינג'י קיבל את אחד משני התפקידים „הגבריים" הראשיים — תפקיד ידידו ושותפו של פאנטום קיד. לדעת הבמאי והצוות כולו עשוי ג'רמי לגנוב את ההצגה, להפוך תוך זמן קצר לחביבם וגיבורם של צופי הקולנוע והטלוויזיה בארצות־הברית.

לא רק לגבי הילדים היו הפתעות. גם לגבי הסוסים. תחילה תיכננו מפיקי הסרט שהקאובויים־הילדים ירכבו על סוסי פוני. אולם כשגילו להם כי בארץ יש כבר ילדים בני 10 הרוכבים במומחיות על סוסים ומשתתפים בתחרויות, הלכו לבחון אותם. תצוגה אחת הספיקה כדי לשכנע את המפיקים שעדיף להסריט סרט מערבוני המבוגרים ומשחררים את אמריקה מהסיוט של ה„דספרדוס".

יש בסרט כל הסצינות הקלאסיות של המערבונים. יש סצינה של תיגרה בסאלון, כשהמשתתפים מנפצים את הרהיטים זה על גבו של חברו. ויש סצינה של שוד רכבת. לצורך זה ניבנה בתחנת הרכבת הישנה של ראש־העין קטר דמי, בדיוק כמו אלו ששעטו על פסי המערב הפרוע.

בניצוחו של הבמאי פיטר המונד, שמאחוריו ניסיון עשיר בהפקת סרטי ילדים, והצלם דויד גורפינקל, המצלם את המערבון כאילו הוא עצמו נולד על האוכף, עשוי הסרט לקצור הצלחה, שתהפוך את פאנטום קיד לסימלה המיסחרי של ישראל בעולם הסרטים האמריקאי.

עגלת חומר־נפץ

ה„דספרדוס", כנופיית הרשעים השודדת רכבות, מנסה לחסל את עיר הילדים, מדליקה עגלה מעונה חומרי־נפץ. פאנטום קיד מגלה תושיה, גורר את העגלה הבוערת מחוץ לעיירה.

הפיצוץ

עגלת חומר־הנפץ, שהוצאה אל מחוץ לרחוב הראשי של עיירת המערבונים שליד ראש־העין, עולה באש ומתפוצצת. אולם הילדים בעיירה ילרוווד ניצלים.

סים גדולים עם ילדים קטנים. כמה מהילדים גילו כישרון רכיבה לא מבוטל והם יראו בסרט כבוקרים מלידה. האחרים קיבלו שיעורי רכיבה מזורזים, ומילבד כוכבת הסרט הקנדית, סוזאן סטייסי בת ה־13, שנגשכה בזרועה על־ידי סוס, לא נפל אף אחד מהם מהאוכף.

אפילו תרגילי הרכיבה המסובכים מבוצעים בסרט על־ידי ילד ישראלי. יש סצינות בסרט בהם צריך הסוס להתקרב לאש גדולה, להתרומם על שתי רגליו האחוריות ולבצע תרגילים מסוכנים. הוא עושה זאת כשעל גבו רכוב דדי הויסדורף בן ה־14, רכב מעולה שאינו נופל ברמתו מכל כפיל המשחק במערבונים אמריקאיים.

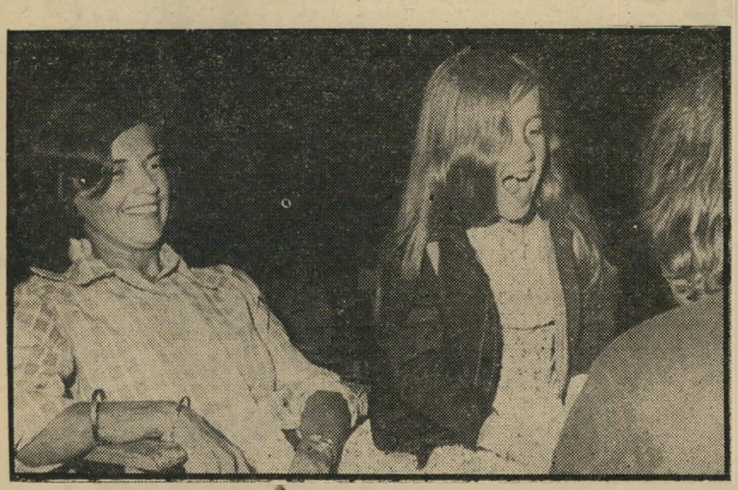

קלי

פרוסט בת ה־8 היא צעירת השחקניות במערבון המצולם בישראל. היא הובאה מקנדה בלוויית אמה, המחזיקה אותה בזרועותיה בהפסקות שבין צילומי הסרט (תמונה משמאל).

סוזי

סטייסי בת ה־13, גם היא שחקנית־ילדה קנדית, היא נערת הזוהר של מערבון הילדים. במהלך הסרט יש לה גם סצינה „רומנטית", בה היא מתרחצת בחצי ערימת במעיין עין־גדי עם קיד.

גם לינקולן הוא ילד

לילית „פאנטום קיד" היא פשוטה בתכלית. חבורת פושעים תוקפת רכבות במערב הפרוע, מסכנת את הקשר בין המיזרח למערב. הנשיא לינקולן אינו יודע כיצד להתגבר עליהם והוא מזמין אליו את נער המסיכה, הלו הוא פאנטום קיד, סופרמן בדמות ילד. תחילה עומד הילד מול צילו של לינקולן. אבל בצילום שני מסתבר שגם לינקולן עצמו אינו אלא ילד.

פאנטום קיד וחברו, הארמוני, יוצאים למערב הפרוע, מתבססים בעיירת בוקרים שכל תושביה הם ילדים המגלמים תפקידי מבוגרים. פאנטום קיד הופך לסגן השריף ואילו הארמוני מועסק כברדרן בסאלון המקומי. הם מגלים את חבורת הרשעים, נלחמים בהם בקשיחות המקובלת

במדינה

(המשך מעמוד 33)

באותה פריצה תואר בכתב־האישום שהוגש לבית־משפט השלום בתל־אביב:

צוואר־הבקבוק. „אנשי המישטרה ראו את הנאשמים יושבים ליד שולחן, ובידי אחד מהם צוואר־בקבוק, המשמש ככלי להכנת סם מסוכן. האיש היה עסוק בדחיסת פירורי־חשיש לתוך צוואר־הבקבוק.

„אנשי־המישטרה ראו את אחד הנאשמים זורק לכיוון החצר שני בדלי־סיגריות. בדיקה מאפרה הם מצאו פירורי־חשיש, וטבק מעורב עם חשיש.“

התביעה האשימה את תישעה הצעירים בהחזקת סם מסוכן ללא היתר.

בבית־מישפט השלום בתל־אביב הודה אחד הנאשמים בעבירה, והורשע. עורך־הדין אליהו קידר, סניגורו של הנאשם מס׳ 1, סמי לחמיש, ביקש לשאול מיספר שאלות את עדת־התביעה, נורה ראובן, כימאית־לישעבר במעבדת המטה הארצי של המישטרה, אשר ביצעה את בדיקת החומר שנתפס בדירתו של לחמיש והוגדר כחשיש.

כאשר החל עורך־הדין קידר לחקור את העדה חקירה נגדית, התברר לפתע שהכימאית — שערכה בעצמה את בדיקת החומר החשוד כחשיש — אינה זוכרת דבר, אינה בטוחה בשום דבר. האם היה זה חשיש, או לא?

פרקליט קידר
על חודו של עד

כאשר נשאלה העדה אילו בדיקות נערכו על כל מוצג, לא יכלה להיזכר בשום בדיקה כזו. היא הודתה, בתשובה לשאלותיו של הסניגור, כי נערך דו״ח מפורט לגבי כל בדיקה ובדיקה, אך לא היה ביכולתה להציג את דו״חות הבדיקות, מאחר שאינה עובדת יותר במישטרת ישראל.

הכימאית העידה כי איננה יודעת אם המיקרוסקופ מראה תמונה האופיינית אך־ורק לחומר זה.

קבע השופט: „אין חובה על בית־המישפט לקבל עדות מומחה, כאשר עדותו הינה חסרת־שחר וללא התייחסות למוצגים נשוא התיק. התביעה כלל לא הוכיחה כי המוצגים מכילים סם מסוכן.

אווזת־יד מדהימה. „תיק זה מהווה דוגמה מאלפת לחוסר־הפרופורציה בין מאמצי מישטרת ישראל בעבודתה היום־יומית לתיאור ומניעת פשעים, לבין מאמצי אותה מישטרת ישראל בהופעת נציגיה בבתי־המישפט.

„בתיק זה,“ אמר השופט בכעס, „מתגלה אוזלת־יד של התביעה באופן מדהים. לכן, אני מזכה את שמונה הנאשמים (מתוך תישעה) מאשמת החזקת סם מסוכן, מחוסר הוכחות.“

היחידי שיצא ניזוק מן הפרשה, לבד מן המישטרה, היה הנאשם התשיעי, אשר נחפז להודות באשמתו.

מיכתבים לציפי

בית־חרושת לילדים

סנוביות, באילת הייתן כבר ? !

אז הנה יש לכן הזדמנות ליטול חופשה מפורטופינו, ביאריץ או אקפולקו ולהכיר גם את אילת באמצעותו של (1/71), שהוא אומנם לא אילתי גזעי, אבל מזה שנתיים שהוא חי ועובד באילת. מה שמדאיג את הבחור הזה זה לא המשבר בענף התיירות, אלא העובדה שהוא הגיע כבר לגיל 24 ואינו רואה באופק כל סיכוי להגשים את מטרת חייו. ומשאת־הנפש שלו אינה אלא „להקים מישפחה מרובת־ילדים, 7—5 ילדים לפחות, תוך הזמן הקצר ביותר." אני חושדת בו שהוא חושב שגילה את הפאטנט איך להוליד שליש או חמישיות והוא רוצה לנסות את זה עלייך. זה שאת רואה את עצמך כבית־חרושת לילדים ויש לך סבלנות בסדר גודל של חמישיה או שביעייה, עדיין לא מספיק. „אני לאו דווקא ממשפחה עניה," כותב הבחור, „ובכל זאת אני מבקש שתכתובנה אלי רק בנות למשפחות בעלות אמצעים. אני אצטרך גם להתחשב בהוריך החיצונית, באינטליגנציה ובתכונות אחרות שהן חשובות לא פחות."

סוף סוף שבעה ילדים זה לא הולך ברגל. צריך להעביר להם משהו בתורשה.

* * *

תעמולה ליהוד הגליל

(2/71) הרגה אותי לגמרי עם הטלגרמה ששלחה לי, שאני מוכרחה להביא אותה כלשונה, מבלי לקצץ אפילו מילה. הנה היא בגודל טבעי: „בין הרי הגליל תמצאי — יפה, סבסית ותרבותית, אוהבת מוסיקה, קריאה, שיחה מעניינת וכל בירי לוי שהוא. גילי 27, גובהי 1.68 מ', עצמאית ומצפה." אני בטוחה שהראשונה שתאמץ אותה תהיה הממשלה. אין תעמולה יותר טובה ממנה ליהוד הגליל.

* * *

ההכי יפים בצה"ל

זוהי (3/71) תישדורת צבאית. שלח אותה סמל המחלקה בשם המחלקה כולה: „היי, הפעם זה ענין של גיאוגרפיה. כן, המדובר בחיפה. כשהחברה המשוחררים הטריים, או אלו שבאים בישישי מה.קבע' יושבים בבית כי אין מה לעשות — זהו סימפטום של בעייה. לא נהייה בררנים על אינטליגנציה. עצם העובדה שפנינו להעולם הזה מעידה שכוונתנו להשיג רמה מעל הממוצע. באשר לפרטים: כולם יפים (אולי החכי יפים בצה"ל), נחמדים (ממש), גבוהים (הרוב בגילים 22־21, לפחות תיכוניסטים (מיל.) וכל אחד כישרוני בשטח שלו. מה שמשותף לכולנו זה שאנחנו רוצים קצת לפרוץ את חומת חיפה בשטח הבידור וההיכרות לגיל הזה.

„אז ככה, כשאתן יושבות וקוראות ועושות ,כך' עם הראש, זה סימן שאתן מסכימות, נכון ? ! שבו ותכתבו. מעט פרטים, קצת קורות חיים והרבה רעיונות חדשים ונוספים. להתראות במסיבת ההיכרות הראשונה."

איך הם יחלקו את המיכתבים ביניהם, זו כבר בעיה שלהם. הבעיה של אלמוגי תתחיל כשהם יגרמו לביטול העוצר הלילי בחיפה.

* * *

הגרמניות האחרות

לא יודעת איך, אבל אפילו באירופה כבר הולך שמי לפני. עובדה, השבוע קיבלתי למדור שני מיכתבים, שניהם בגרמנית. האחד מגרמניה והשני מאוסטריה.

לא מאמינה שיש קשר ביניהן, למרות שמיכתבי שתיהן הגיעו באותו שבוע.

האוסטרית היא מוניקה פאדום, המתגוררת באחת העיירות בטירול (אלה עם מיכנסי העור ושירי היודל), תלמידת גימנסיה העוסקת בספורט, קריאת ספרים וכתיבת מיכתבים. היא משתגעת להתכתב עם ידידי־עט בישראל, במידה שהם יוכלו לכתוב לה בגרמנית או באנגלית.

הגרמניה היא לוסלו קייזר, תלמידת־גימנסיה בת 17 וחצי, המתעניינת בתרבויות של מדינות זרות. אתם יכולים לכתוב לה באיזו שפה שאתם רוצים, אבל היא תבין אותכם רק אם תכתבו גרמנית. מי שלא יודע גרמנית יכול לקבל קורס מזורז בשגרירות גרמניה בתל־אביב. הפעם, באופן יוצא מן הכלל, כדי לקצר את התהליך, אני מפרסמת את כתובותיהן, כך שתוכלו לכתוב אליהן אקספרס, מבלי לסתייע בעורתי.

MONIKA FADUM
POSTSTASSE 4A
6300 WÖRGEL
TIROL
AUSTRIA

LUSULA KAISER
43 ESSEN — 11
BARBECKEV ST. 206
WEST GERMANY

* * *

פרחים מהגינה

(4/71) הוא גרוש. כמובן שלא באשמתו. גרושתו ירדה מהארץ, כך שלא נשאר לו אפילו למי לשלם מזונות. אבל אם הוא לא ירד אחריה, כך הוא מסביר, „זה לא סימן שאני מבטוט ממה שמתרחש ב־ארץ." מה שלא עושה אותו מאושר כאן זה חיי הביזבוז והמותרות המסנוורים את עיניו. הוא בסך הכל גנן נוי, 17 שנים ב־מיקצוע, שיוכל להביא לך פרחים ישר מהגינה. פעם בשנה הוא יוצא לחופשה, לפעמים גם לחו"ל. הוא מבקש להתכתב עם אחת שהשאירה את שלושים אביביה מאחוריה, רצוי שתהיה ירושלמית, באשר לשאר, לא חשוב: „היא יכולה להיות גם גרושה או אלמנה, רצוי עם ילדים, כי אני משוגע אחרי ילדים."

* * *

פטיפון ומיטה

חשבתי שנגמר כבר הטכסיס המיושן של „בואי תעלי אלי לשמוע תקליטים." מסתבר שלא. (5/71), צבר ירושלמי גבוה ובן 24, סבור שאת לא מכירה את זה והוא מתחיל את מיכתבו במילים „יש לי חדר קטן ואינטימי בירושלים שיש בו פטיפון ותקליטים של מוסיקת פופ ומוסיקה קלאסית שאני אוהב להאזין להם."

אם לא הבנת את הרמז, הוא מוסיף גם, כבדרך אגב, שיש גם מיטה בחדר. „צעירות לא חסר לי," הוא מצטדק, „אבל כל אלה שאני מכיר חושבות רק על חתונה. וזה לא בשבילי, בינתיים. לשם שינוי אני מעוניין להכיר אשה מעל לגיל 28, המעוניינת לשמוע מוסיקה אצלי ולצאת מהשיגרה עם צעיר האוהב לאהוב. גם לא ירושלמיות באות בחשבון."

הוא ביקש לציין שזכות עדיפות תהיה לאלו שתהיינה דומות לי, אבל אני לא אעשה את זה. אני נראית לך אחת שעברה כבר את ה־28, יא (5/71) שכמוך ? !

* * *

מיכתבים לפירסום במדור זה יש להפנות לכתובת: „מיכתבים לציפי, ת.ד. 136, תל־אביב." מיכתבים למכותבים במדור יש לשלוח במעטפה כפולה — חיצונית עם הכתובת הנ"ל ופנימית עם המיספר הסידורי של הנמען ובול של 35 אגורות.

בדידות בקיבוץ

„אני מודה שקצת קשה לי לכתוב וכמו למכור' את עצמי," כותבת (6/71), „בכל זאת חריני קמה לעשות מעשה, שהוא סימנה של בדידות. ובכן, מעט על עצמי. אני בת 30. רווקה. קיבוצניקית (נולדתי בקיבוץ והריני חברה בו כיום). אקדמאית. עוסקת במיקצוע חופשי. סח"כ בנאדם נורמאלי. מוצלח.

„אלו טבעות החיקף. התוך — אני מאמינה — גדוש יותר, אוחז מסכת המורכבת מתחומי התעניינות שונים, ממעלות, מחולשות — גביש אנושי רב־פיאות, כמו רבים אחרים.

„עכשיו, משהגעתי לפרקי, חריני מבקשת איש לאהוב, לחלוק עימו זמן, חירחור ומעשה. חיים. בנאדם שיהיה לי בו אור וחום.

„זה המועט שאוכל לבקש דרכך.

„או כן, גובהי (אם זה חשוב) 170 ס"מ. אינני יפה. שמנמונת."

אני — כבר אוהבת אותה.

* * *

מיכתב פרס השבוע — ובכל שבוע — זוכה בשי, מערכת תכשירי יופי של חברת **הדס**, בשווי של כ־150 ל"י.

ממיטבחה של בריג'ט

בריג'ט
מזון לשפנים

מוכרחה להציג בפניכם היום כוכבת חדשה. לא מקומית. אבל שמה הולך לפניה כימעט כמו מישקלה. תעשו הכרה: זוהי בריג'ט, 130 קילו של אושר וחדוות־חיים. ויש לה סיבה טובה. היא שברה כבר כמה מאזני מישקל בעת שמישקלה הגיע ל־160 קילו(!). אבל בעזרת דייאטה מהפכנית הצליחה, כמו שאתם רואים, לרדת. ב־130 נעצרה. „שמן זה יפה," היא טוענת. וכדי להוכיח זאת הוציאה לאור כמה מדריכים מקצועיים בארצות־הברית, שתמונות העירום שלה מפארות את עמודיהם.

בריג'ט היא שכתבה את **המדריך ה־בסיסי למין** ואת **המדריך למזכירות**. אחרי זה החליטה לחשוף גם את סודות הדייאטה שלה. הנה, למשל, מתכון לדוגמא:

סלט שפנים

החומרים: 6 פלחי צנונית; 1 עלה חסה; חצי ספל של מזון שפנים; כפית של מיונז דל קלוריות; קורטוב של מלח ופיפל; כפית שמן זית; כפית חומץ.

אופן ההכנה: על גבי עלה החסה הלח, ערכי בעיגול את פלחי הצנונית. צקי את מזון השפנים במרכז הפרח שנוצר. ערבבי את המיונז עם התבלינים וצקי את התערובת במרכז מזון השפנים, שבמרכז פלחי הצנונית שבמרכז עלה החסה. את והשפן שלך תהנו באותה מידה.

נסו, אם המתכון יעזור לכם, אני מבטיחה לספק עוד מירשמים ממיטבחה של בריג'ט. כל מירשם עם תמונה. זה לא המתקון שיגרום לכם לרזות. זאת התמונה.

הדס
תכשירי יופי ואיפור
adas

רחל מרחלת על כל העולם

יסורי האם העובדת

קשה, קשה להיות גם אמא וגם אשת־קאריירה, ולא חשוב באיזה תחום. את העובדה הזו לומדת על בשרה כל אם שהיא גם אשה עסוקה מאוד, וששעות־עבודתה אינן מצטמצמות בין שמונה לארבע.

קחו, לדוגמה, את הדוגמנית **מוריאל צוויג**, לשעבר **סמואר**, שהתחתנה לפני מיספר חודשים עם סוחר־האמנות **רוז'ה צוויג**, הטוען שעבד בלובר הפריסאי, ושהוא דוגמן לעת־מצוא.

בקיצור, מוריאל ורוז'ה השתתפו בסידרת תצוגות־האופנה הספקטקולריות מאוד שקיים בית־החרושת ניבה.

התצוגה היתה חגיגית וספקטקולרית עד־כדי־כך, שהדוגמנים שהשתתפו בה קיבלו משהו כמו 3,000 לירות טבין־ותקילין עבור ארבע תצוגות, כולל חזרות. סכום שאינו שווה לכל נפש, תודו על האמת.

הקיצור, כצפוי בעבודה מסוג זה, נמשך לו הזמן מעל ומעבר למקובל, ומוריאל בקושי הספיקה את המתח הרב שהיתה נתונה בו. שכן, מוריאל היא אם לילדה קטנה מנישואין קודמים, ההולכת לבית־הספר.

איכשהו עברו החזרות והתצוגות בשלום, והנה הזמנה מוריאל, ביחד עם רוז'ה הבעל הצמוד ועם הדוגמנית **מירי אורן**, לסידרת צילומים עבור בית־החרושת ניבה.

גם כאן חזר הסיפור על עצמו. הצילומים נמשכו מעל ומעבר לזמן שנקבע מראש, ומוריאל, האם המודאגת חטפה עצבים. היא צעקה על הצלם **בן לם**, על הבעל רוז'ה, על הפירסומאי **יהודה אלעזר**, ובקושי אפשר היה להרגיע אותה.

אלא שבן לם, שהוא צלם־דוגמניות ותיק, מכיר את נפש הדוגמנית. הוא לא התייחס לכעסה של מוריאל, המשיך לצלם, ומוריאל — איך שהיא ככה עצבנית — ברגע שהצלם לחץ על

מוריאל ורוז'ה צוויג (משמאל: מירי אורן)
מי ישמור על הילדה?

הקליק, הפכה בן־אדם אחר, וחיוכה המפורסם הונצח כאילו לא כעסה כלל רגע אחד קודם־לכן.

קול חתן וקול כלה

מישהו מכם חשב פעם כמה מוזר, שאל מחלקת־הגירושין שבבניין הרבנות הראשית שבשדירות דוד המלך בתל־אביב, נכנסים דרך הכניסה הראשית, ואילו אל מחלקת הנישואין נכנסים מסביב, בכניסה האחורית?

באמת מוזר, לא? מכל מקום, מישהו גילה את אוזני לאחרונה, כי מתוך מאה אחזו נישואין בשנה, יש כחמישים אחוז גירושין. מה שמתמיה הוא, שהאנשים עדיין אופטימיסטיים בטיבעם, וממשיכים להתחתן.

עוד זוג אופטימי כזה הם המוסיקאי **אזרי קריב** וחברתו הצמודה מזה שנתיים וחצי **דגנית יורם**. דגנית ואזרי נפגשו כשאזרי הדריך אותה, מוסיקלית אני מתכוונת, כשהיתה חברה בלהקת הנוער העובד והלומד.

שלא כמו באגדות, הם לא התאהבו מבט ראשון. אבל במבט שני ושלישי זה דווקא כן קרה להם.

מאוחר יותר שיחקה דגנית, שהיא תערובת של אם ממוצא תימני ואב ממוצא פולני, בלהקת־נוער ייצוגית, והיה זה ידיעה אזרי ולא אחר, שאירגן לה נסיעת־כיוף לחו"ל במיסגרת אותה להקה.

כשהגיעה לפירקה ועמדה להתגייס לצה"ל, היה ברור לכל מכריה ומוקיריה שהיא תלך ללהקה צבאית, ועם הכישרון שלה וידיד כמו אזרי קריב, שהוא מנהל מוסיקלי בלהקות צבאיות, היא התקבלה כמובן ללהקת חיל־האוויר, ואפילו היה לה להיט בשם ילד של טיים, מה שמוכיח שחוץ מחבר נכון יש לה כנראה גם קול נכון.

אז זהו. אחרי שדגנית השתחררה מצבא החליטו השניים להינשא, בשעה טובה ומוצלחת, ב־24 ביוני. הכלה המיועדת החליטה לנטוש את שוק הבידור ולהפוך לעקרת־בית. נו, גם זה ייעוד.

עוד אחד שהולך להתחתן הוא חבר להקת כוורת, **אפריים שמיר**, מי שהתפרסם בזמנו כשחר את שירו של **יאיר רוזנבלום** מיקה, שיר שהוקדש **למיקה מרידור**, אשתו של **יגאל בשן**. אז אפריים עומד להתחתן במחצית חודש יוני עם ידידתו הצמודה **אסתר** (מבטאים כמו קלמר), בתה של העיתונאית **תחיה בת־אורן**, בטכס שיתקיים בכפר־שמריהו.

העיקר שהם ייכנסו בדלת האחורית ולא ייצאו מהדלת הקידמית.

הצלם המאוהב

אם אתם רואים את צלם־העיתונות **יצחק ישמח**, כזה מין נכא־רוח ומצוברח, תדעו לכם שיש לו סיבה טובה מאוד לכך.

כי איציק, שהוא בדרך־כלל בחור עליז וחברתי, בדיוק כמו השם שלו, סובל בזמן האחרון ממחלה חשוכת־מרפא, והוא אפילו לו טוען שהיא ממארת. המחלה הזו נקראת בשפת הרחוב מחלת־האהבה, והסימפטום שממנו סובל איציק הוא שיברון־לב.

ומעשה שהיה, כך היה. איציק ידוע ב־

יצחק ישמח
מי אוהב את אריק?

תור אספן חתיכות. לא שאני, באופן אישי, ראיתי אותו יותר מאשר עם חתיכה אחת, או שתיים, אבל על פי עדות של אנשים המכירים אותו יותר טוב ממני, הוא באמת אחד כזה שאם היה רוצה, היה יכול לצאת עם שלוש חתיכות בערב.

והנה, יום אחד פגש איציק בצעירה חיננית, חיילת בחיל־האוויר בשם **דרורית**, ואיך שהוא ראה אותה, פגע לו קופידון בול בלב. איציק שלנו נפל שדוד למרגלותיה של העלמה.

העלמה עצמה לא התנגדה באופן מיוחד לרעיון שהפילה חלל נוסף ברישתה, ואף ניאותה לצאת עם הצלם הפופולרי.

וכך אפשר היה לראות את השניים בפרמיירות למיניהן, במסיבות ובכל מקום אפשרי. איציק מצלם, ודרורית עומדת מן הצד ומתבוננת כמעט בהערצת בחבר חדש שלה.

אלא שמרוב התאהבות איבד איציק את הראש, והתוודה לפני חבריו שהוא ממש מרגיש כמו ילד — או, כמו שהוא הגדיר את זה — בתול.

„אתם יודעים מה עבר עלי עד שהעזתי לצבוט לה בלחי?" סיפר נרגש לחבריו, באחד הערבים.

אך מסתבר שההתאהבות של איציק לא הרשימה באופן מיוחד את דרורית עצמה, ואחרי שנדמה היה לה שהוא התחצף, כשהעיר הערה עוקצנית על המראה הפיזיונומי שלה, העיפה אותו לכל הרוחות.

וכך מצא איציק את עצמו שבור־לב ועצוב, ובלי דרורית. הוא החל לשים מעקב על ביתה, אשר בשדירות־ירושלים ביפו, מתוך תיקווה קלושה שאולי אולי היא תפתח את החלון, ואז הוא יוכל לשיר לה סרנדות.

אז דחילק, דרורית, תסלחי לו, אחרת נסבול ממצב־הרוח הרע שלו כולנו.

ברקן מבלה בקאן

יהודה ברקן הוא אחד הגדולים, תודו על האמת. באמת גדול! כזה הספק, כזה עבר עשיר, כל־כך הרבה חתיכות, מה יש לדבר — מיספר אחד ברשימת הדון־ז'ואנים המוכרים בארץ.

זה שהוא אוהב אותן עם ילדים, זה סוד גלוי. זה שהוא אוהב אותן לטווח קצר, הוא סוד גלוי עוד יותר.

ומשום כך, כתום איזה חצי־שנה ליחסיו עם עורכת־הדין **דליה פיאנקו**, שאף חתמה קבע בדירתו שבתוכנית ל', החלה חרושת השמועות מספרת כי רומן־האהבה

יהודה ברקן ודליה פיאנקו
מי יפנק את פיאנקו?

בין מיספר אחד לבין מיספר מי־יודע־כמה שלו, נסתיים.

עד שיום אחד נסע ידידו של יהודה, המנחה **מני פאר**, בחברת אשתו **קרני** לחו"ל. והנה, ימים אחדים לפני הנסיעה מצלצל הטלפון, ומי נמצאת על הקו אם לא דליה פיאנקו, ידידתו של ברקן, שהודיעה את בני־הזוג למסיבה בביתו של יהודה, כשמשתמע מדבריה כאילו היא ולא אחרת תמלא את תפקיד המארחת.

חרושת השמועות החזירה את הגלגל לאחור. הם חזרו זה אל זה, אמרו ציפורי־הרכל.

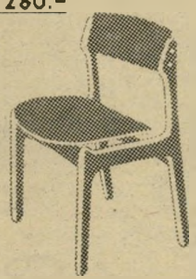
והנה, לא הספיקו החברה להתרגל לעובדה המשמחת שהצמד ברקן־פיאנקו שוב ביחד, קם לו יהודה, ארז את המיזודות ונסע לפסטיבל קאן, שם מוצג סירטו סנוקר מחוץ למסגרת התחרות.

אם הוא יחזור אל דליה, לא יחזור אל דליה, לך תדע.

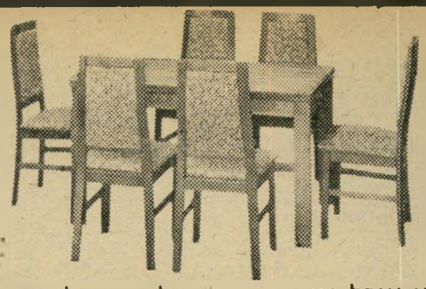
לא תשיג כסאות אוכל סלוניים כאלה במחיר כזה באף מקום אחר!

כסא אוכל 109
בגווני טיק או פליסנדר, גב ומושב מרופדים בבדים חדישים בגוונים שונים
280.- ל"י

כסא אוכל 108
בגוון פליסנדר, גב ומושב מרופדים בעור מלאכותי נושם
215.- ל"י

כסא אוכל 110
בגווני טיק או פליסנדר, עיצוב חדיש, גב גבוה, ריפוד גב ומושב בבדים שונים לבחירה
295.- ל"י

כסא אוכל 104
בגוון טיק, מושב מרופד בעור מלאכותי נושם, גב דקורטיבי מעץ
215.- ל"י

שולחן אוכל מהודר
דגם RU 109
בגוון טיק, 130 x 75 ס"מ (+ 100 ס"מ הגדלה)
980.- ל"י

במרס בוודאי יותר כדאי

פרזולי - יעד רהיטים - בבית מרס
אביזרי פרזול וקישוט
דקורטיביים חדישים
במחיר הגדול ביותר בישראל

בבית מרס
* 4 קומות של שטח תצוגה הגדול בישראל
* סיגון רהיטים אירופיים וישראליים - מערכות סלון, חדרי אוכל, חדרי ילדים, חדרי שינה. ועד לפריטי ריהוט משרדי פירזול וקישוט.
* מחירים הנמוכים בכ - 30% בהשוואה לכל מקום אחר.
* ייעוץ מקצועי ושירות אישי ואדיב.
* חניה צמודה.

בית מרס
מרכז הריהוט הגדול בישראל
תל-אביב, הרצל 158
רמת-גן, הרצל 75.

פרסום מיסל

טנדו !!!
מקום המפגש שיש בו הכל
קפה, אוכל וסימפטיה
קפה טנדו
פתוח כל היום
רח' דיזנגוף 193 * תל-אביב * טל: 232386

הצעה מיוחדת
23 יום באירופה
במיניבוס
כולל ציוד לקמפינג, חדרכה
מפות, מסלולים וכלים
ב-105 $
ליש בע"מ
נסיעות ותיירות
ת"א, מונטיפיורי 25, טל. 290642

דלילה
הבושם הנפלא - לאשה המפתה
Tanya

צ'לסי, לונדון:

מרי קוואנט – אופנת הפנים היפות

גם את מוזמנת להצטרף למליוני נשים בעולם הנהנות ושומרות אמונים רק לתכשירי היופי של מרי קוואנט. עכשיו, יותר מתמיד תטפחי את יופייך רק עם מרי קוואנט שהביאה ארצה מלונדון מגוון עשיר, אפנתי ומעולה של תכשירי איפור וטיפוח פנים.

מבחר תכשירי טיפוח

לניקוי פנים

- Come Clean – חלב פנים אידאלי לעור רגיל עד שמן.
- Cold Cream – קרם ניקוי טבעי על בסיס דבש, דונג ותמציות צמחים לעור רגיל עד יבש.
- Cleansing Milk – חלב פנים טבעי בפורמולה לכל סוגי העור.

לייצוב וריענון

- Get Fresh – מי פנים המכילים אסטריג'נט לעור שמן.
- Toning Lotion – מי פנים טבעיים על בסיס דבש לעור רגיל עד יבש (ללא אלכוהול).

לחות וחזנה

- Skin Saver – לחות המועשרת ויטמינים לעור יבש.
- Skin Drink – לחות המיועדת לעור רגיל עד יבש.
- Morning Moisture – לחות טבעית על בסיס דבש ונבטי חיטה. אידאלי לעור רגיל עד שמן.
- Night Cream – קרם הזנה טבעי על בסיס דבש שקדים נבטי חיטה וצמחי-מרפא המזין לעומק.

טיפול תקופתי

- Soft Scrub – תכשיר ניקוי עמוק בעזרת מברשת חדירה לניקוי יסודי.
- אדים – תמציות צמחי מרפא לאדים, המשחררים את נקבוביות העור מלכלוך ושומן ששקעו לעומק ומרגיעים.
- מסכות יופי – מסכות מזינות ממבחר צמחי מרפא לכל סוגי העור.

1,000 סיגנונות איפור

בסיס איפור

- גווני בסיס – (מייק אפ) 14 גוונים חלק מהם גם ממרכיבים טבעיים.
- פודריות – גוונים שונים ביניהם תמצאי את המתאים לך ביותר.
- סמקים – גוונים אפנתיים באבקות דחוסות וכאלה המועשרים בלחות.

איפור עינים

- Jeepers Peepers – 10 מערכות של צלליות בשלישיות בצירופים מלהיבים.
- Pearly Peepers – מבחר מערכות של צלליות מוכספות בשלישיות – להיטים באירופה.
- Eye Gloss – 12 צלליות זוהרות המאפשרות מבחר אין סופי של סגנונות.
- Solo Shadow – 7 גוונים של צלליות בודדות בגוונים אופנתיים חדישים.
- Cream Shadow – 6 גוונים יפהפיים של צלליות טבעיות על בסיס של פיגמנטים צמחיים.

איי ליינר, מסקרות וריסים מלאכותיים משיער טבעי.

לשפתיים

כ-30 גוונים אפנתיים של שפתונים מעולים, העשירים בלחות המגינה ומרווה את השפתיים. ביניהם גם שפתונים טבעיים.

לידיים

40 גוונים של לאקים ססגוניים מטיב מעולה. ביניהם הלהיטים! לאקים טבעיים המועשרים בפרוטאין ומהווים בסיס מעולה להגנת הציפורניים.

ולהשלמת הופעתך והנאתך: בשמים, תכשירי אמבט, תכשירי שיזוף, אריזות שי מיוחדות לכל חזדמנות ועוד... ועוד...

MARY QUANT המגוון עשיר ואפנתי, האיכות גבוהה והמחיר סביר.

מרום יחסי צבור/יעקב קמחי

מרכז ההדרכה של מרי קוואנט בת"א, רח' רחל 6, פתוח לשרותך (ללא תשלום) לייעוץ באיפור ושימוש יעיל בכל תכשירי החברה — בימים ג', ה', בשעות 4.00 — 6.00 אחה"צ. להתראות.

רחל מרחלת על כל העולם

מה קרה לשחקנית המפורסמת?

היא היתה **שחקנית** ידועה מאד, יפה־פייה אמיתית כמו שרק מעט שחקניות בעולם בכלל ובארץ בפרט יכולות להיות. היא לא היתה סתם יפה. היא היתה יפה אמיתית, אחת כזו שאהבה את כולם, ושכולם אהבו אותה. שנים רבות שמרה על רווקותה, כשהיא משמשת נושא לחלום לכל הגברים הפנויים והלא־פנויים מדן ועד אילת. ואז, יום אחד היא התחתנה עם **צעיר** גרוש ואלמוני, מסודר ובעל מיקצוע חופשי.

בשנת נישואיה הראשונה התגלו חייה כמצופה. היא ובעלה קישטו מסיבות ו־פרמיירות, הצטלמו לעיתונים, והכל ניראה פורח ומלבב בחיי השחקנית היפה.

והנה, יום אחד השתנה הכל. השחקנית, שהקפידה תמיד על הופעה חיצונית נאה ולבוש משגע, החלה להזניח את עצמה מתוך הכרה, התלבשה בבגדים היפיים, נראתה יותר ויותר בחברת טיפוסים בוהמיים היפיים, שמעולם, אבל מעולם קודם־לכן לא היתה אפילו מקורבת אליהם. וכל הזמן היה צמוד אליה בעלה המעריץ.

היא הפסיקה להיענות לחצעות להופיע בתיאטרון ובקולנוע, נסעה עם בעלה לאירופה, חזרה לביקורים קצרים בלעדי הבעל. אחר־כך נסעה שוב, וכעת — אומ־רים — נמצאים השניים בצרות.

הם הסתבכו עם החוק באשמת סחר ב־סמים באחת מארצות אירופה, ברחו מאותה ארץ, וכעת הם משוטטים להם אי־שם על העצים במיזרח־התיכון. ואם הם חוש־בים שזה מה שטוב בשבילם, או מי אנחנו שנצייץ?

הדבורים רוחשות בכורת

באמת נמאס לי לכתוב על חברי לתקת כוורת, אבל מה לעשות והחבר"ה העליזי@ האלה כל הזמן מחדשים ומתחדשים?

אז קודם כל יש להם תוכנית חדשה ש־אין צורך לדאוג לה. עוד לפני שנולדה, כבר היה ברור שהיא תולכת לחיות לחיט נוסח סיפורי פוגי.

חוץ מזה, **אפריים שמיר** מתחתן כידוע עם חברתו הקבועה **אפתר**. חוץ מזה, **צ'רצ'יל** חזר ל**עיינה אירדן** שלו, **אלון אויראר־צ'יק** ממשיך לשמש אהבן של בנות הסיפס־עשרה, ו**רני פנרסון** לא נראה כבר תדשים בחברתה של **עידית קמחי**, אבל לעומת זאת הוא לא נראה גם בחברתה של אף אחת אחרת. ואילו את חסתעת החסתעות הכין למעריצותיו **גידי גוב**, חסולן חסימפטי של הלהקה, שחזר בימים אלה ממש לחיקה של חבר־תו לשעבר **ענת מיבר**, שרק לפני כמה שבועות סיפרתי לכם שהיא עוסקת במיק־צוע בלתי־שיגרתי: חשמלאית־במה.

סיפרתי לכם גם שהיא מצאה נחמה ב־זרועותיו של המוסיקאי **אבנר קנר**, אח־רי שנעזבה על־ידי גידי. אז אולי מישהו מוכן להלשין לי בזרועותיה של מי מוצא כעת אבנר קנר נחמת, אחרי שנעזב על־ידי ענת?

אפריים שמיר וענת מיבר
החשמלאית והחתן

פייר - החלוץ העצוב

שלא תראו אותו כזה, לבוש תמיד בגדים טיפ־טופ, ונירא כאילו יצא בזה הרגע מתוך ז'ורנאל צרפתי. הוא די עצוב, **פייר דהימרדיקס** או, כפי שהוא ידוע יותר בשמו **איב** דה־מרדיקס, יצרן־הבגדים הצעיר והחתיך בן ה־28, שתוך ארבע שנים עלה כמו מטיאור וזרח בשמי־האופנה.

יש לו אומנם אולם־מכירות מצליח, והוא משווק לכ־100 בוטיקים, ויש לו גם בוטיק משלו, וחבגדים שהוא מתכנן ומייצר הם בהחלט משגעים, אבל כל זה עולה לו בבריאות. מאז שבא ארצה בשנת 1969, לא הצליח פייר ליצור לעצמו חיי־חברה קבועים, ובכלל, הוא מתקשה במציאת חברים.

וזה לא פלא, בהתחשב בזה שהבנאדם גומר לעבוד כל יום ב־11 בלילה או בחצות, ואיך שהוא מגיע לדירת־הגג הבוהמית שלו בת ארבעת החדרים שברחוב ארלוזורוב, הוא נופל שדוד על המיטה.

ואל תחשבו שהוא כזה אחד שלא אוהב חברה, הוא דווקא כן. בתור בן למישפחת **מרדיקס** הנודעת, זו של מכונות־התפירה, הוא נולד בשוויץ והתחנך שם בפנימיות הכי סנוביות, כך שלידו על ספסל־הלימודים למדו כל מיני קונטסות ונסיכים עם דם כחול אמיתי.

כשהוא גדל, הוא הסתובב בין סן־מוריץ לסן־טרופה כמו שאני ואתם מסתובבים בין גורדון לפרישמן והוא בפירוש, כך מספרים, היה בן־בית בחוג הסילון.

אלא שפייר, מסיבות השמורות עימו, לא־כל־כך אוהב להי־זכר בימי אירופה העליזים שלו. הוא מעדיף להתחיל מ־1969, כשבא לכאן לראשונה ותקע יתד. או, הוא אומר, לא היתה בארץ אופנה, היתה רק הלבשה. בקושי היו איזה שני בוטיקים בדיזנגוף. קשה להאמין. הייתי אומרת שהוא קצת מגזים, אבל מה לעשות, בכל אדם קיימת התכונה החלוצית, וטוב שהוא מפתח אותה.

בקיצור, כזהו פייר, עצוב ולבד. אז למה שלא תוציאו אותו מזה?

אופנאי פייר דהימרדיקס ודוגמנית
הפליט וחוג הסילון

החסידה משתוללת בטלוויזיה

אם מישהו מכם חשב שבבניין־היהלומים שבשכונת רוממה בירושלים, הלא הוא מקום מושבה של הטלוויזיה הישראלית על מישרדיה ואולפניה, יושבים ומתבט־לים — אז לי חדשות בשבילו.

אני לא מוסמכת לקבוע מה נעשה ב־בניין בעניניי טלוויזיה, אבל דבר אחד אני יכולה לחגיד לכם: חחברה האלה עו־שים ילדים במרץ בלתי־נדלה.

רק במחלקת הגרפיקה לבדה מצפים עתה שני אבות פוטנציאליים מאושרים ליום הגדול, שבו ייוולד ילדם הראשון. מאושר פוטנציאלי אחד הוא הגרפיקאי הכישרוני **יוסי אבולעפיה**, ופוטנציאלי מאושר שני הוא גרפיקאי נוסף בשם **יוחנן**.

מי שעוד עומד להיות אב מאושר לילד או ילדה שייוולד/תיוולד עם שלוש נקודות מראש לטובתה/ו, הוא התיפאורן המצליח־מאד **איציק אלבלק**. הוא וחברתו, **שרה נתן**, עומדים להפוך הורים מאושרים בעוד חודשים אחדים.

ולמה שלוש נקודות מראש לטובת ה־תינוק? או, אז יש כמה סיבות. קודם כל, לא לכל תינוק יש אבא כמו איציק ואמא כמו שרונה, וחוץ מזה לא לכל תינוק יש סבא כמו **אייבי נתן**, ספן־השלום המשייט לו אי־שם בסביבות תעלת סואץ ומנסה להצליח איפה שקיסינג'ר נכשל לפניו. שלא לדבר על מסבתא של התינוק, הלא היא אמה של שרונה, **רוזי נתן**, הנמצאת לה עתה אי־שם במיזרח־הרחוק ומנהלת מועדון־לילה.

אגב, שרונה שהתה לא מזמן בביקור אצל האמא שלה, והיו כאלה שהיו מוכנים להמר שהיא לא תחזור לחיקו של איציק האוהב. אז בבקשה, שרונה לא רק חזרה, אלא היא אפילו נכנסה להריון, ויש מי שאומר שהיא אפילו עתידה באחד הימים להפוך גברת אלבלק כדת־וכדין.

בנואי הלהקות מתחתן שוב

מוכרחה להודות על האמת, מאז יום החמישי בערב אני סובלת ייסורי־מצפון. זוכרים שלפני כמה שבועות סיפרתי לכם על במאי הלהקות הצבאיות, **דני ליטאי**, שאהב אותן צעירות וחברות־להקה דווקא? או.

סיפרתי לכם גם שהאהבה האחרונה שלו היא צעירה, חברת להקת־חנח"ל בשם **מלי מאיר**. וכשם שלא התייחסתי ברצינות לאהבות קודמות של דני, כך לא התייחסתי ברצינות גם לזו האחרונה. למרות שהשניים לא משו זה מזו אפילו לשניה אחת. בכל מקום הם ניראו חבוקים, או אוחזים זה בידה של זו. דני גם לקח לו את מלי כדי שתשמש לו כעוזרת־במאי בהצגה פדאם פדאם, וגם שם, כפי שכבר דיווחתי לכם, השניי@ נמצאו במצב של התנשקות רוב הזמן.

אז מה עושים השניי@ האלה ביום חמישי האחרון? הם הולכים להם ומתחתנים, ממש עם רב וקרובי־משפחה וחברים, והכל בכפר־המכביה ברמת־גן.

לדני, המבוגר ממלי בלמעלה מ־15 שנים, אלה הם נישואיו השניים במיספר ויש לו, כזכור, שני ילדים בשם **בועז והדס**. ואילו מלי בקושי הספיקה להשתחרר מהצבא, כך שאלה נישואיה הראשונים. נקווה שגם האחרונים.

למדבביתך בהתכתבות

המכונים הבריטיים – המוסד הותיק והמנוסה בארץ להקניית השכלה בכתב מציע לך ללמוד בביתך את המקצועות הבאים בשיטות שנוסו בהצלחה בארץ ובחו"ל. הלימודים הם תחת פיקוח ובהדרכת צוות מורים ומפקחים שהם מטובי כוחות ההוראה בארץ.

20% הנחה לחיילים בשירות פעיל

לשם קבלת פרטים מלאים מלא את התלוש הרצ"ב ושלח בחקדם אל המדור לייעוץ מקצועי ת.ד. 33114 תל-אביב.

מעוניין בקורס _____

שם _____ טל. _____

כתובת _____

פרסום מס' 6

בגרות ומוקדמות
לרשות הלומדים בקורס יעמדו יועצים לעזרה אישית בסניפי המכונים הבריטיים

1. הכנה לבחינות בגרות
2. הכנה לבחינות מוקדמות

הנהלת חשבונות ומדעי המחשב

1. הנה"ח למתחילים
2. קורס כללי בהנה"ח
3. חש-בונאות למתקדמים
4. הנה"ח מים
5. הנה"ח סוג 1
6. הנה"ח סוג 2
7. מנהלי חשבונות
8. ראית חשבון
9. תמחיר
10. ארגון וניהול עסקים
11. קורספונדנציה מסחרית בעברית
12. פקידות ומזכירות כללית
13. מסחר פיננסי
14. תורת הכלכלה והמשק

אלקטרוניקה – בניית מכשיר רדיו ואזעקה

1. אלקטרוניקה ורדיו מעשי (כולל מעבדה ללימוד בניית מכשיר אזעקה ומכשיר רדיו)
2. קורס יסודי באלקטרוניקה
3. קורס יסודי בטלויזיה

אנגלית ושפות אחרות

1. אנגלית למתחילים
2. אנגלית למתקדמים
3. אנגלית כוללת
4. אנגלית למשתלמים
5. אנגלית לבחינות בגרות
6. אנגלית בתקליט
7. קורספונדנציה מסחרית באנגלית
8. צרפתית למתחילים
9. ערבית מדוברת
10. ערבית ספרותית
11. גרמנית למתחילים
12. עברית – שיפור הסגנון
13. עברית – שיפור הלשון וההבעה
14. כתיב עברי
15. עברית למתחילים
16. עברית למתקדמים
17. עברית למשתלמים

טכנאות

1. שרטוט טכני – בנין ומכונות
2. טכנאות מכונות
3. טכנאות רדיו
4. טכנאות בנין
5. טכנאות חשמל
6. חשמלאי מוסמך

הכנה לטכניון ואנגלית לאוניברסיטה
לרשות הלומדים בקורס יעמדו יועצים לעזרה אישית בסניפי המכונים הבריטיים

1. הכנה לטכניון במתמטיקה
2. הכנה לטכניון בפיזיקה
3. הכנה לאוניברסיטה באנגלית

קורסים אחרים

1. עיתונאות ויחסי ציבור
2. פסיכולוגיה
3. מורים מוסמכים

אמנות שימושית

1. גרפיקה
2. ציור

המכונים הבריטיים
THE BRITISH INSTITUTES
להשלמת השכלה בכתב

125.000 בוגרים
115 קורסים לבחירתך
37 שנות נסיון

משרדי ייעוץ והרשמה:
• תל-אביב: המדור לייעוץ מקצועי שד' רוטשילד 93 טל. 624162
• חיפה: נורדאו 30 טל. 667040
• ירושלים: ההסתדרות 22 טל. 224769
שעות הרשמה: 8.00 – 20.00 ללא הפסקה

* לחיילים משוחררים ע"פ החוק – לימודים חינם.

הספסרים רצים - הקדם אותם!!

עוד 6 ימים

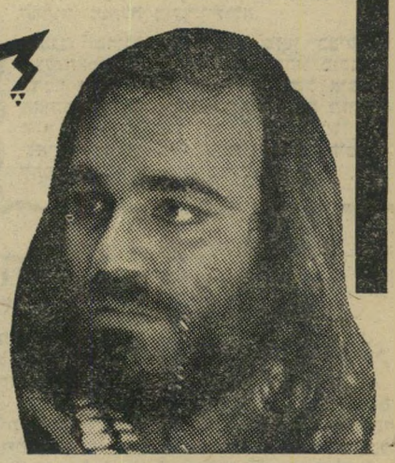
דאיס רוסוס

בישראל

תל-אביב	"היכל הספורט"
יום ג' 17.6	ב-9 בערב
יום ד' 18.6	ב-8.30 בערב
יום ה' 19.6	ב-8.30 בערב

ירושלים	חיפה
בנייני האומה, מוצ"ש 21.6 ב-9 בערב	ק. אליעזר יום א' 22.6 ב-8.30 בערב

כרטיסים: "הדרן" וביתר המשרדים בארץ
הנחות לועדי עובדים, לסטודנטים ולתלמידים
לחיילים במשרדי קציני הערים בארץ וביחידות

פרסום רץ

קולנוע

ישראל

לראות את מטולה ולמות

סוף־כל־סוף, אחרי 2000 שנה, יש גם לישראל סרט פוליטי אחד במלוא מובן המילה. לא ניסיון הססני נוסח שלום של יקי יושע, ולא פורנו־גימגום כמו שלושה ועוד אחת, אלא ממש סרט המתייחס למציאות המדינית הישראלית, ומתאר אותה באותם צבעים אנטי־מימסדיים ש־יעוררו ודאי חריקות־שיניים מכל הכיוונים.

ומי אחראי למיבצע הזה, אם לא נצר לי־משפחת... דיין. לא האב, כמובן, אלא הבן, אסי, שחקן־קולנוע בארץ ובעולם (הבטחה עם שחר), מפיק סרטים (חצי־חצי), ובמאי (הזמנה לרקוד) שהצליח הפעם, לדרוך על כל היבלות של חסידי אבא.

לסירטו החדש של אסי, שיוצג בקרוב, קוראים חגיגה לעיניים. הוא רחוק מלהיות סרט מושלם, והדברים שייכתבו במאמרי־הביקורת, יהיו בוודאי נכונים, בחלקם הגדול גם במה שנוגע למיבנה הסרט, לניתוח הדמויות וכן הלאה. אבל תורה של הביקורת טרם הגיע, ומה שאפשר ביחיים לומר, ללא היסוס, הוא שחגיגה לעיניים הוא צילום של מצב מסויים בארץ, תמונה שתעורר הדים רבים, משום שהיא מבטאת תחושה נפוצה מאד של האיש ברחוב.

להתאבד במטולה. סיפור־המעשה הוא כזה: משורר מגיע למטולה, שוכר חדר במלון ומתכונן להתאבד. אנשי המקום מצילים אותו, ומחפשים דרך כיצד להיפטר מן המשוגע, שיילך הביתה! ואם לא, לפחות שיתאבד בעפולה, לא אצלם. כאן מתערבת המ"ולית־הסוכנת של המשורר, אשר מיצתה, כנראה, את כל כישרונו בכתיבה ועכשיו, לדעתה, הגיע זמנו להפוך אנדרטה. היא משכנעת את אנשי מטולה שאם ימות האיש אצלם, יהפוך קיבוץ מקום־עלייה־לרגל, ויבקרו בו אנשים רבים לא פחות מאשר בבית־ביאליק ובבית־שייקספיר.

כשהעניין מיצג לאנשי מטולה מזוויתם אי או במה הם יורים, לא רואים אפילו פעם אחת. מה שרואים זה רק את המפקד, סרן דבילי וחייכני הבולע כריכים המוגשים לו על־ידי תושבי המקום, עושה שרירים, מפטפט הבלים ומציע למשורר שיעיף את עצמו באוויר יחד עם מחסן־תחמושת "שלהם," כדי להוכיח "להם" שיש אצלנו גברים.

ולבסוף, צריך להזכיר גם את התיירים היחידים במקום, צעיר אנגלי חולה־קצרת, המצלם שקיעות ושוכב עם בתו של יושב־ראש המועצה, שעה שאמו זוללת טוסטים.

העם אוכל את בניו. הקשר שבין האלגוריה הזאת למציאות: מטולה היא, כמובן, ישראל בזעיר־אנפין, וכשראש־המועצה אומר "אסור להיות עיר קטנה," זה נשמע בדיוק כמו הקינות על ש"אסור להיות מדינה קטנה."

והמדינה הקטנה מאוכלסת בעם האוכל

שיווח (כמשורר המתאבד)
צריך למות במטולה

אלקלעי, גודד וחזקיהו ב"חגיגה לעיניים"
אסור להיות עיר קטנה

ראייה כזו, משתנה המצב, והמשורר הבלתי־רצוי הופך דמות מבוקשת מאד, שהכל מוכנים להושיט לה יד־עזרה לחיסולה העצמי.

מפקד דביזי וחייכני. לא יהיה זה הוגן לגלות את הסוף, אולם צריך להזכיר את האווירה: מושבה קטנה, שכל אחד בה תוחב את חוטמו לענייני הזולת. ראש־המועצה שלה (מוסקו אלקלעי) הוא בובה נפוחה ופשרנית, האינטליגנט שבתוכה מגמגם, הדור הצעיר מזדוג (טליה שפירא) או מטייל כסהרורי, בלא מטרה ובלא שאיפות; המישמר־האזרחי שלה (וישאגולד, הגיראה כאילו הוא גם נציג החוק) מיוצג על־ידי זקן סנילי, ומסביב — יורים.

כוחותינו עולים על הגיבעה, ויורדים מן הגיבעה. כשהם תוקפים — הם מנצחים, כשהם נסוגים — הם עושים איגוף. בעליצות את בניו, כדי שיוכל לעבוד אחר־כך את זיכרם; זהו עם שבו הוותיקים עסוקים מדי במה שקורה בצלחת של השכן מכדי להבין שכל המציאות סביבם השתנתה.

הצעירים מהלכים בו מבולבלים וחסרי־שאיפות, תמימים וחסרי־ישע; המנהיגות רדומה ונפוחה מחשיבות עצמית, הצבא משתולל כאוות־נפשו באין מפריע, ואילו האמנות הסתיידה, האמנים ניטמטמו. כל מה שהם יוצרים הוא העמדת־פנים וזיוף; ניישמתם מכורה לספסרי־תרבות רודפי־בצע, וכמיהתם להתהילה גדולה כל־כך, עד שהיא מסוגלת להביא להרס עצמי.

המישטרה, המוסר, החוק והסדר, המישמר־האזרחי והלאומנות, כולם יוצאים עקיצים מסרט זה. יש בו התוגה בין ישראל ראשונה לשנייה, העולה בסופו־של־דבר על שירטון; יש בו טכס לאומי עם תיזמורת, ויש בו גם הרבה מן הקלישאות של הקולנוע הישראלי, אבל בסך־הכל, זהו סרט שכדאי לראות, ולא רק בגלל שהוא מדבר אלינו בשפה שאנו מבינים, אלא משום שהוא מנסה לומר משהו, ומשום שהוא מנסה לומר את זה בצורה קולנועית.

מורת־חליליות צורמנית וילד המדקלם שיר שאינו מבין (גם המבוגרים אינם מבינים, אבל הם, לעומת זאת, מעמידים פנים), ויש בו מסקנה עגומה ועצובה: הפיתרון היחידי, למי שחפץ להציל את נפשו, הוא לברוח ממטולה. לאן? לא ברור. אולי לקנדה.

קשיים כספיים. מובן שסרט כזה לא נועד, מלכתחילה, למצוא חן בעיני ה־מימסד בארץ. אשר לתמיכה בו, מה פת־אום יתנו ידם להשמצה של עצמם? אומ־נם, מאחר שאין בסרט שום תועבה נר־אית־לעין ושום עבירה בטחונית, אי־אפ־שר לאסור אותו. אבל אפשר בהחלט לעשות לו קשיים, ודווקא מן הסוג הכואב ביותר לסרטים כאלה: קשיים כספיים.

חלק מן העידוד הניתן לסרטים בארץ, מבוסס על החזרת מיסים מכרטיסי־הקול־נוע שנמכרו. אחרי שבוזמנו קמה צעקה גדולה סביב נושא זה, משום שנהוג היה להחזיר אותו אחוז מס לכל הסרטים, בלא הבחנה, כך שנורית קיבל בסופו של דבר תמיכה גדולה יותר מפלוך משום שנמכרו יותר כרטיסים בקופה — הוחלט לשנות את השיטה.

היום, מחולקים הסרטים לשלושה סו־גים: סירטי איכות, סרטים רגילים וסר־טים מיסחריים (כדי לא לקרוא להם אח־רת). מועצת הסרט הישראלי קובעת את הדירוגים, ולפי דירוג זה נקבע אחוז המס המוחזר לסרט.

סרט רגיל? מי שראה כמה סרטים ישראליים, יודע שלא נוצרו בינתיים סיר־טי־איכות תוצרת הארץ, מאלה שאפשר לדבר עליהם, ושבסופו של דבר רוב ה־סרטים שייכים לסוג השלישי. משום כך, כשסרט נעשה מתוך כוונות רציניות,

טליה שפירא ב„חגיגה"
מותר להידפק עם כולם

וללא פשרות מיסחריות מבישות, מקובל לראות בו סרט־איכות.

אלא שהמועצה, אשר קבעה כי קזבלן הוא סרט איכות, קבעה את חגיגה לעני־ניים כסרט רגיל, למרות שברור כי אם אחד מן השניים זקוק לעידוד ועושה פחות פשרות עם השוק, זה סירטו של אסי דיין. אבל ככה זה, כשדורכים על יבלות.

זו היתה גם הסיבה לכך שהסרט ציפה זמן רב כל־כך (הוא מוכן זה למעלה משנה), עד שמצא דרך להגיע אל אול־מות־הקולנוע. בינתיים הספיק אסי דיין לשפץ ולשנות אותו לטובה, על־ידי שי־פורים בעריכה, הוצאת סצינות מסויימות והוספת־אחרות (שהיו במלאי העודף), והוא גם הספיק לשלוח אותו לחוץ־לארץ. שם ראה אותו מנהל פסטיבל הסרטים ב־סן־רמו, שהזמין אותו להשתתף, בסוף חודש מארס השנה, בתוך מיסגרת יומר־נית ששמה „סירטי יוצרים," כשהדגש הוא על כוח־היצירה של מי שעומד מאחרי הסרט.

שבחים בסן־רמו. וראה זה פלא: הסרט התקבל בסן־רמו בתשואות רמות, זכה בפרס מיוחד, והתגובות בעיתונים מכל הצבעים, כולל אותם צבעים שהם בדרך־כלל עויינים לישראל, היו מעו־דדות: רעננות ראוייה־לשבח, הומור תר־סס, בימוי מלא־השראה, יוצר אמיתי, קלילות מופלאה, תערובת של סרקאזם ועצב, לעג ומרירות.

בעולם שבו הקולנוע נעשה יותר פולי־טי מיום ליום, ובו נוהגים להאשים את הסרט הישראלי, בכללו, בהשתמטות מן האחריות החברתית הרובצת עליו ובברי־חה להבלים נבובים, התקבל הסרט של אסי בהתלהבות, דווקא משום שהוא חורג מן השיגרה.

ואם יזכירו לאסי כי ההשראה נשבה אליו מכיוון פליני וקאפקה, נס במילנו, ניסים אלוני ועוד רבים אחרים, אין זה עדיין מצדיק זילזול. כי כל ההשפעות הללו, בסופו של דבר, עוזרות לאסי דיין לבטא רגשות שהם היום נפוצים ביותר בארץ.

ובמקום לחשוב איך אפשר לקצץ את התמיכה לאלה שמעזים לדבר כך, מוטב היה שהמימסד יחשוב כיצד אפשר לשנות את המצב, ואת ההרגשה.

תדריך

תל־אביב

★★★★ **כיתרת ראשית** (אלנבי, ארצות־הברית) — סאטירה עוקצנית ב־קצב מטורף על עיתונאות ועיתונאים, עם הופעה מבריקה של ואלתר מתאו וג'ק למון בתפקידים הראשיים. במאי: בילי ויילדר.

★★★★ **רוח החופש** (רואל, צרפת) —לואיס בוניואל מלגלג על כל העולם בסרט אנארכיסטי מובהק, המיועד אך־ורק למי שמסוגל לבצע אקרובטיקה מחשבתית בלתי־פוסקת במשך שעה וחצי תמימות.

★★★ **פרנקנשטיין הצעיר** (פאר, ארצות־הברית) — מלווין ברוקס הופך את סירטי־האימים לפארודיה משעשעת, ב־עזרת דיאלוגים שנונים, אפקטים בתמו־נה ובפס־קול המצחיקים יותר מאשר מפ־חידים, וצוות־שחקנים מבדר בראשות ג'ין ויילדר ומארטי פלדמן.

★★★ **המירוץ לצמרת של דודי קראביץ** (אורלי, קנדה) — נער יהודי דורך על גוויות ורגשות, במאמציו להו־כיח לעולם שהוא „מישהו". סרט פיקח ואנושי הממוקם בקהילה היהודית של מונטריאול, שאיש לא טרח לתארה עד כה.

★★★ **יהיה טוב, סומזניקו** (אס־תר, ישראל) — מלודראמה עשוייה בטעם טוב, על פשיטת־הרגל של המסורת וקדו־שת המישפחה בעיני הישראלי המצוי עם ראובן בר־יותם בתפקיד אבי מישפחה מתפוררת ושחקני־מישנה מעולים (מוצג גם בשאר הערים).

ירושלים

★★★★ **אהבה אחר־הצהריים** (אור־גיל, צרפת) — ניתוח מעודן ומבריק של המוסר החברתי הקאתולי, בסיפור על בורגני צעיר והפיתוי שלו לחטא. בימוי מאופק של אריק רומר. סרט לאנשים ה־מוכנים להקדיש מחשבה למה שראו עיניי־הם.

★★★ **מישחקי בירוש** (ירושלים, ארצות־הברית) — תרגיל מבריק של ה־במאי ג'ן מנקייביץ, ההופך מחזה־לשניים לסרט מרתק ומלא־הפתעות, עם מישחק מעולה של לורנס אוליביה ומייקל קיין, המנסים לכל אורך המצגה לחסל זה את זה.

חיפה

★★★ **צ'יינה־טאון** (פאר, ארצות־הברית) — רומן פולנסקי חוזר אל שנות השלושים ולשערורייה במיפעל־המים של לוס־אנג'לס, המתפתח לתעלומה בלשית, אבל הוא מדבר על החברה של היום, וכל המעוות בה. עם ג'ק ניקולסון ופיי דא־נאוויי.

נוילחנותה של אליס

אליס לא גרה כאן יותר (דקל, תל־אביב, ארצות־הברית) — סרט מחוכם למדי, המשרת למר־איתי־עין את האינטרסים של הליגה לשיחרור־האשה, אבל מסתיר תחת כנפיו את המלודראמה ההוליוודית הקלאסית בעלת הסוף המתוק והמאושר, העשוי לקסום דווקא לאותן נשים שהשיחרור מהן והלאה.

סיפורה של אליס, המתאלמנת לאחר 20 שנות ני־שואין ונאלצת, לפתע, לעמוד על שתי רגליה, לאחר שכל חייה היתה רק פועל יוצא ותלוי של בעלה, צריך להיות סיפור התפכחותה של אשה. ואומנם, החלטתה של אליס לחזור ולהיות זמרת, חלום־נעוריה שנקטע עם הנישואין, החלטה שבאה למרות שאין פרוטה בכיסה והיא מטופלת בבן בן 12, חד־לשון ומתחכם, מראה סימנים של השתח־ררות ממוסכמות ישנות. אלא שהחמשך, פגישה עם מאהב ביישן ואלים, גילגולים מעיר לעיר, מלצרות כפשרה, והרו־מן עם קריס קריסטופרסון, כל זה משובץ בקטעים חומו־ריסטיים בנוסח הקולנוע האילם־כימעט, ובניבולי־פה מפולפלים שזיכו את המגבלת, דיאנה לאד, במועמדות ל־אוסקר־מישנה, חורגים לגמרי מן הסיגנון חריאליסטי, שנידמה היה כי ישלוט בתחילה.

אם הסרט הוא בכל־זאת הצלחה מיסחרית, ובמידה מסויימת אף איכותית, הרי זה בשל שליטתו של הבמאי

בורסטין וקריסטופרסון: אשה, צאי מכבליך!

מרטין סקורסזה בכל הצורות הקולנועיות השונות שבהן הוא משתמש, הדרכת שחקנים נבונה מאוד, מישחק משכנע של אלן בורסטין (כלת האוסקר), וצרור הופעות־מישנה מרשימות בטיבעיותן, כמו זו של דיאנה לאד ושל קריס־טופרסון, המחליף את אקדחי בילי הנער בחיוך מלא־חבנה, ובשלוות־נפש אינסופית.

בתנועה על הגג

אימה על העיר (מוגרבי, תל־אביב, צרפת) — כשמתבוננים ב־סרט זה, נזכרים בכל תולדות הקולנוע, בסכנותיה של פולין ובשאר הסיידרות האילמות מלפני 60 שנה, שדחסו הרפתקאות דימיוניות בקצב מטו־רף וללא הקשר הגיוני; בהארולד לויד שהיה נופל מגג של גורד־שחקים וניתפס במחוג של שעון־ענק, בצימדי־הבלשים הפופולריים מאז הקשר הצרפתי ועד המישטרה משתוללת בהארי המזוהם המשליט חוק למרות המחו־קקים, ועוד ועוד. זאת, משום שהבמאי הנרי (כנופיית הסיציליאנים, הפורצים) ורנאי, ביקש, הפעם, לשבור את כל השיאים הקודמים של עצמו.

התוצאה עמוסה למכביר. צמד הבלשים ז'אן־פול בלמונ־דו ושארל דנר צדים בעת־ובעונה־אחת שודד־בנקים ורוצח־אלמנות, ומה שבלמונדו עושה על גגות פריס מזכיר, בשלב מסויים, את פופאיי יותר מאשר את דאגלס פיירבנקס. אין דקה של מנוחה בכל הסרט. מירדף־מכוניות מתחלף בניתורים ממסוקים, דילוגים על רכבת־תחתית דוהרת מח־ליפים אקרובטיקה על גגות חלקלקים, ובלמונדו מתגלה כאתלט מעולה, בכל המצבים. יש אפילו ניסיונות־התחכ־מות, פיענוח סרט־הקלטה נוסח השיחה, אבל אלה באים אך־ורק כדי להוכיח שהמפקח לה־טליה (כך נקרא בל־מונדו בסרט) הוא לא רק גוש־שרירים, אלא גם מוח חושב.

בלמונדו: משוגע, רד מן הגג!

זה לא רציני — לא כתעלומה בלשית, ולא כתיאור מחימן של פעולת־מישטרה. זוהי פנטסיה על „סופרמן" כל־יכול, מן הסוג שמסוכן למדי להראות לילדים תמימים, חמסוגלים לחשוב שכך באמת נראים חיי־שוטר, ולקפוץ על רכבת נוסעת משום שגם בלמונדו עשה זאת. אבל זה מבדר, משום שזה מתנועע יותר מכל דבר אחר.

(המשך מעמוד 32)

צוות חקירה מיוחד עליו מפקח אי־שית ניצב דויד עופר, מפקד מישטרת מרחב תל־אביב, הוקם לחקירת השוד. היו כמה וכמה אפשרויות לגבי כיוון החקירה.

אפשרות אחת היתה, כי השוד בוצע בידי חבורת פושעים מאורגנת, אולי אפילו כנופיה בינלאומית, שהגיעה בעקבות יוסלה וגילה לארץ. אלא שאפשרות כזאת היא בעלת אחוזי סבירות מעטים. שני השודדים, שזוהו בידי מיספר עדי ראיה, תוארו כשני אנשים בעלי חזות פנים מיזרחית, שאחד מהם לבש מדי־צה"ל. אחד היה בעל מיבנה גוף גברתני והשני צנום. שניהם נראו בקלסתרונים שהורכבו על סמך העדויות, כטיפוסים מבני הארץ.

אין ספק כימעט שלשודדים היה מידע מוקדם לגבי תנועותיה של גילה. העובדה שהם חטפו מידיה את תיק הניילון ולא את תיק העור, מצביעה על כך שהם ידעו מראש שהיהלומים נמצאים בו. לשודדים היה גם מידע מוקדם על כך שגילה מתכוונת להוציא את התכשיטים מהבנק ביום שישי, ערב נסיעתה לחו"ל. מילבד בני מישפחתה ידעו על כך הרבה אנשים.

כימעט כל צוות עובדי מלון ואל־דור ידע על מקום שמירת היהלומים ועל מועד נסיעתה. גם עובדי הבנק ידעו על כך. גילה הודיעה מראש על כוונתה להוציא את התכשיטים מהכספת ביום שישי.

ככל הנראה קיבלו השודדים מידע מוקדם מבפנים, שכן הם ידעו בדיוק את תיאורה של גילה ואת תיאור התיק בו נשמרו התכשיטים בכספת. קיימת אפשרות שהשודדים שתיכננו את השוד החדירו איש משלהם לקירבתה של גילה כדי שימסור להם מידע. לעומת זאת יש גם אפשרות סבירה שהיו אלה שודדים בלתי מקצועיים, שאינם מוכרים בעולם התחתון, שיזמו את מיבצע השוד בשל המידע שהתגלגל לידם.

■ ■ ■

ס יכום רכים מצביעים על כך שהיו אלה חובבים, שלא שיערו את גודל השלל שיפול בידיהם. מיבצע חטיפת השקית היה נועז וכרוך בסיכונים גדולים מדי, מכדי שפושעים מנוסים יסתכנו בו. לפי כל השיקולים היו מרבית הסיכויים שמיבצע כזה ייכשל.

העובדה ששני השודדים לא התחפשו והסתפקו רק בהרכבת משקפיים כהים, מעידה על גודל העוזמה. מיספר אופנוע ההונדה עליו רכבו, אותו זכרה גילה, לא היה נכון. המיספר שזכרה היה מיספר של משאית. ייתכן שהשודדים הרכיבו על האופנוע לוחית מזוייפת במיתכוון. אולם ברור שהם לא השתמשו בכלי־רכב גנוב, אלא באופנוע מוכר להם, שלא ייאכזם בשעת הבריחה.

הסיכוי שהשוד בוצע בידי חובבים שלא תפסו את היקף השוד, הוא שהגיע את בוכמן להבטיח להעניק את הפרס בסך חצי מיליון ל"י גם לשודדים עצמם, אם יחזירו את התכשיטים, תוך אבטחה לשמור את זהותם בסוד ולא להסגירם. כדי להסיר מליבם צל של ספק וחשש מפני מסירת מידע למישטרה או לו אישית, הציע בוכמן גם אפשרות של מתווך. מי שימסור את התכשיטים או מידע שיביא למציאתם לידי עורך העולם הזה, אורי אבנרי, יהיה זכאי לקבל באמצעותו את הפרס הגדול.

זה יכול להיות פיתוי גדול לשודדים. שכן, אם ינסו למכור את השלל, לא יוכלו לקבל יותר מאשר 10% מערכו בשוק. יהלומים ואיזמרגדים נדירים מסוג זה קשה גם למכור, שכן כימעט כל האבנים מצויידות בתעודות המצביעות על הבעלות עליהם. קל לזהותם וקשה מאוד לסחור בהן. תמיד קיים סיכוי שיתגלגלו לידי מישהו שיזהה מיד את מקורם ויסגיר את המחזיקים בהם למישטרה.

אובדן התכשיטים לא ירושש אומנם את הזוג בוכמן. עוגמת־הנפש על קלות־הדעת שאיפשרה את ביצוע השוד הפשוט, כואבת להם יותר. השבוע הצביעה גילה בוכמן על התמונה בה היא נראית עדוייה בתכשיטים שנשדדו ואמרה בהומור שלא נטש אותה גם אחרי המהלומה שספגה: „הנה הימים, כשהייתי צעירה, יפה ועשירה."

ואילו יוסלה בוכמן, שלמרות עושרו נשאר פשוט־הליכות, מעדיף לדבר באידיש עסיסית רשומר על שלוות־רוחו גם במצבים קשים, בחן את המצב בניתוח קריר של איש־עסקים: „זה כמו מישחק פוקר. אני מכיר בעובדה שהפסדתי אני מוכן לשלם עבור ההפסד חצי מיליון ל"י, בארץ או בחו"ל, תמורת קלף ששווה אומנם עשרה מיליון, אבל בשבילי — לא בשביל השודדים."

(המשך מעמוד 21)

בים לצרכי פירסום, שכן, החומר הנמסר בוועדת־העורכים הוא למידע אישי בלבד ולא לפירסום. ראש־הממשלה הורה לגאנדי להופיע במסיבת הכתבים.

בידעו שאינו בקיא בפרטי קבלת אנשי־ביטחון לעבודה ובצורת הבדיקה שלהם, ביקש גאנדי להופיע במסיבת־העתונאים יחד עם איש השב"כ. השב"כ מצידו חייב רעיון זה, שכן זה היה מונע מגאנדי לספר על השגותיו לגבי אחריות השב"כ. אלא שרבין טען: „אין תקדים לזה." הוא חייב את גאנדי להופיע לבדו במסיבה.

במקום לספר רק על מה שנודע לו ב־דרום־אפריקה הוא נאלץ לדבר גם בנושאים שלא היה בקיא בהם, כמו הסעיפים הרפואיים על פיהם שוחר פרוטר מצה"ל. זה היה אחרי שבוע בו לא עצם עין, היה עייף ומתוח. כך נולדה הפשלה.

חיפוי על מחדל

ב עקבות מסיבת־עתונאים זו, נפתחה ההסתערות הכללית על גאנדי. הוא בלע את הביקורת בשקט.

אבל הביקורת בעתונות עוררה גם את חיל־הרפואה של צה"ל, שראה עצמו נפגע מהדיווחים כאילו שוחרר פרוטר מצה"ל לפי סעיף לא מוגדר. ממיפקדת חיל־הרפואה, שם היו השגות לגבי הפירוש שנתן השב"כ לסעיף הפטור, העמידו את גאנדי על הפירוש הנכון שלו. גאנדי בדק את טענות חר"ם והסתבר לו כי הן נכונות. הוא העביר את המידע שקיבל ל־ראש־הממשלה.

היה ברור כי ראש השב"כ היטעה את ראש־הממשלה. שכן היה זה הוא שדיווח על הסעיף הרפואי לפיו שוחרר, כביכול, פרוטר. בין הדיווח שלו לבין הרישום של צה"ל לא היה כל קשר. כתוצאה מכך הורה יצחק רבין לפתוח בחקירה. וכאן אירע דבר מזר עוד יותר. החקירה כיוצד מסרו שירותי־הביטחון מידע מוטעה ל־ממשלה, הוטלה על שירותי־הביטחון עצמם. ראש השב"כ עצמו יצטרך להגיש לראש־הממשלה את מימצאי חקירתו נגד עצמו.

כל הדברים האלה נשמרו בסוד. מחוץ־השדים נגד גאנדי בעתונות נמשך ביתר שאת. העיתונות, שסברה כי פרשת פרוטרגייט הסתיימה מבלי שאיש יצטרך לתת את הדין על כך, לא ידעה — ולפיכך לא דיווחה לציבור, כי התיק לא נסגר, וכי החקירה בו נמשכת. החקירה מתמשכת זה חודש ימים ולא הושלמה עד היום.

אלא שבינתיים יצא השב"כ להתקפת־נגד. נגד גאנדי החלו להישמע טענות כאילו חיבר שני דו"חות שונים: דו"ח ראשון שלא האשים את השב"כ, מיד בשובו מדרום־אפריקה; ודו"ח שני, מתוקן, שכלל את ההאשמות. אותו חיבר רק אחרי שמונה כיועץ ראש־הממשלה למודיעין. היתה זו גירסת־שקר, מופרכת מעיקרה, שנועדה לחפות על העובדה שהפיירוש שנתן שב"כ להמלצות קצין־רפואה־ראשי לא היה נכון וכי לא נערכה כל בדיקה חוזרת בעברו של פרוטר, בדיקה שהיה בה כדי להביא לסילוקו המיידי מתפקידו, בטרם הספיק לבצע את פישעו.

העובדות הן שאת שני הדו"חות שלו חיבר גאנדי באותו יום עצמו, כשהוא מתקן סעיף אחד בילבד אחרי שקיבל גם הוא את טענת ראש השב"כ. מאוחר יותר, עוד בטרם מונה כיועץ למודיעין, דיווח גם על ההשגות ששמע מפי קצין־רפואה־ראשי לגבי המידע המוטעה שנמסר לממשלה בקשר לסעיף הרפואי על פיו שוחרר פרוטר מצה"ל.

הפרשה לא הסתיימה. אין ספק כי כאשר יחזור יצחק רבין ממסעו בארצות־הברית הוא יתייחס גם בפומבי לפרשה זו. עדיין תלויה ועומדת שאילתה שהציג ח"כ יוסי שריד לראש־הממשלה בפרשה זו והמחייבת תשובה ענינית מעל במת־הכנסת.

בסופו של דבר ייאלץ ראש השב"כ לסיים את חקירת עצמו. יתכן ששוב ייעשה ניסיון להטיל את האשמה במחדל על איזה פקיד קטן או איש־ביטחון זוטר. זה יהיה מעשה חמור. כי כל חיפוי על האחראים למחדל בשירותי־הביטחון, כמוהו כפגיעה בביטחון־המדינה.

תעלומת האסיר X

הסיפור הדימיוני הבא, בחתימתו של מנחם רובינשטיין, פורסם השבוע בגיליון האחרון של שבועון הסטודנטים באוניברסיטה העברית בירושלים, „פי האתון". „העולם הזה" מפרסם את הסיפור במלואו, כפי שפורסם ב„פי האתון". פרשנות מיותרת.

„אל תזוז!", בקע הקול מפינת החדר. ידיהם הרועדות של המחזיקים ב„עוזי" לא הותירו ספק בליבו של מישקה: העניין רציני... ★ עם מטלית שחורה לעיניו הובל לתא מחוב ואפל אשר את כתליו יראה במשך שנים רבות ★ „אתה גמרת את יעקב פרוינד", אמר החוקר ומישקה ידע: „מלבישים עלי רצח..." ★ „סיפרו לאשתך שהשתגעת בכלא!" - אמר הפרקליט

מאי 1974 — דלת הברזל של כלא יפו נפתחת בחריקה. גבר במחצית שנות הארבעים לחייו, עומד וממצמץ בעיניו כנגד החמה היוקדת. מקטרתו תחובה בפיו.

„א תה חופשי," מישקה קידרון," עלה מאחוריו קולו המעובה משהו של מנהל הכלא צימרפלד. „כן, חופשי, גם אני עדיין מתקשה להאמין בכך. חשבנו שאתה תגמור פה את חייך. שלום." הוסיף ואמר, סב על עקביו ודלת הברזל שבה וננעלה.

מיספר דקות לאחר־מכן, עקרה מונית, שהמתינה בסמוך לשער־הכלא, ממקומה, ועלתה על דרך־המלך. מישקה קידרון ובנו היו ישובים במושב האחורי. „זה נגמר, אבא," שבר הצעיר את הדממה.

„נגמר? עכשיו רק מתחילה המילחמה," השיב מישקה. המונית פנתה שמאלה, לעבר נמל־התעופה בן־גוריון בלוד.

ספטמבר 1957...

מטוס הבריטניה של חברת אל־על, בטיסה מס' 651 פריס־לוד החל בגלישתו אל עבר נמל־התעופה בן־גוריון. מישקה קידרון הידק את חגורת־הביטחון, תחב את העיתון שבו עיין קודם־לכן למיקסורנו, והמתין לנחיתה. זו אמנם לא איחרה לבוא.

טרמינל נמל־התעופה היה כימעט ריק באותה שעת־לילה מאוחרת. מישקה פסע אל דוכן מישטרת־הגבולות, מכין את הדרכון הישראלי לביקורת. במרחק־מה מן הדלפק ראה את עמיתו, איש השירותים החשאיים של המדינה. גיפנף אל מישקה בידו.

מעט־קט, והשגיים נפגשו. „יוסלה מוסר דרישת־שלום מפריס," אמר מישקה. „הוא יגיע הנה מחרתיים."

„כן, אנחנו יודעים," מחייך לעומתו. „אני מקווה שתהיה לך חופשה נעימה. תקשיב, מישקה, אחרי שאתה מסיים את כל הסידורים פה, תכנס לחדרון שבקצה המיסדרון ותשאיר דו"ח קצר בכתב, למען הסדר הטוב. להתראות."

מ. אץ לדרכו. תוך שהוא אוסף את מיזוודתו שהגיעה מן המטוס ומכתף את תיק־הצד, פתח את דלת החדר, מגשש באצבעותיו אחר מתג־החשמל.

החטיפה

„א ל תזוז!" בקע קול מפינת החדר החשוך. מישקה קפא במקומו, מישהו טרק את הדלת. אחר העלה אור. שלושה אלמונים חמושים בתת־מקלע עוזי היו עומדים מולו, כשכלי־הנשק מכוונים כנגדו. דקות מיספר לאחר־מכן הבין מישקה, כי השלושה ועוד שניים נוספים שנכנסו לחדר דרך המחיצה הצדדית, אינם מתלוצצים.

חפציו נבדקו, ועד־מהרה נפתחה הדופן הכפולה של המיזוודה, אותה קיבל מן המדור לפני צאתו את הארץ.

„ערימה נאה של ירוקים," ציין הגבוה מבין בעלי העוזים. בעוד מישקה תוהה על המתרחש, החל הגבוה כורך מטלית שחורה סביב עיניו, כששני הבודקים החלו מובילים אותו לאורך המיסדרונות.

מרחוק עלה רעש של מכונית מתקרבת. מישקה נתחב פנימה, והמכונית פורצת במהירות קדימה. יושבי המכונית אינם משוחחים ביניהם. למישקה נדמה כי המכונית מבצעת סיבובים סביב כיכר כלשהי. לאחר כמחצית־השעה נעצרת המכונית בחריקה. „הוא פה," אומר מישהו מן המרשב הקידמי של המכונית.

„תכניסו אותו לתא איקס," משיב כנגדו קול אחר.

שוב מובל מישקה במיסדרונות. ריח עובש וטחב עולה בנחיריו, דלת נפתחת מימינו והוא מוטל פנימה.

„עכשיו, טינופת, אתה יכול להוריד את הסמרטוט." מפטיר מאן־דהוא מעליו לאחר שהדלת ננעלת.

תל־אביב — ינואר 1957 — אחרי צהריים:

בקפה גיבעתי שברחוב בן יהודה ממתין מישקה לבואו של תובל ניומן, ראש מחלקת ח' שבשירות. כותרת עיתון־הצהריים שבידו מבשרת על השלמת ההכנות לנסיגה מסיני. תובל מגיע בדיוק בשעה היעודה. לחיצת־ידיים קצרצרה, והוא מתיישב בסמוך למישקה. „באתי בעצם להיפרד ממך, אני מבין שהלילה אתה טס." מישקה מהנהן לחיוב.

„העסק בסיני הולך ונגמר," זורק תובל, „עשית עבודה נאה, כך מסר לי לפטי. הציוד יחכה לך בשדה. תפנה למקסים, הוא הכין כבר את הדרוש." תובל קם במהירות

על רגליו. „להתראות," הוא מפטיר, ולוחץ בשנית את ידו של מישקה.

ספטמבר — 1957 — לוד:

אור מנורת־השולחן מכה בעיניו של מישקה. מישהו תוחב כיסא. „שב," הוא אומר.

— „אז נחזור על הסיפור. אתה טוען שמלוד טסת ללונדון?"

— „את זה אתה יכול לבדוק על־גבי הדרכון. חוץ מזה, אתה יודע זאת בדיוק כמוני," משיב מישקה.

„ומלוד המראת לאקוואדור? מה עשית תקופה כה ארוכה באקוואדור?"

„המתנתי לכיסוי, בן־אדם, המתנתי לכיסוי." הענייו מתחיל להיות למישקה לזרא. זה שלושה ימים שהוא נחקר לסירוגין במרתף־הכלא. עדיין אין חוקריו מוסרים לו במה הוא נחשד. בקשותיו לראות את מ. ואת לפטי אינן נענות. „אתה חושב שהם אינם יודעים ממך, אז אתה טוען," אומר לו מדי־פעם החוקר־התורן.

„היכן, חושב אתה, נמצא עתה יעקב פרוינד?" זורק החוקר לפתע למישקה.

„פרוינד? כשעזבתי את פרונה הוא עדיין היה שם. הממזר עם כל הקשרים שהיו לו בשוק השחור ובקרב הרשויות לא הצליח לסדר לי את הארכת הוויזה. הפעם האחרונה שראיתי אותו היתה ביום שבת, לפני שעזבתי את פרונה בטיסה לאיטליה, ומשם ליוסקה בפריס," משיב מישקה.

„אני אגיד לך היכן נמצא עתה פרוינד." גוחן החוקר לעברו של מישקה. „הוא נמצא בפרונה, אבל מת, מת לגמרי! מישהו

מי אתה אסיר־אים

הזמין אותו לדירתך שבפרונזה, דקר אותו, הפך אותו למסגנת אדומה, שם את הגופה באמבטיה, נטל את הירוקים, כ־15,000 דולר, ונעלם למחרת מפרונזה והמישהו הזה הוא אתה, מישקה. אתה גמרת את פרוינד!!!"

מישקה נדהם. „רגע, רגע אחד! אתה רוצה לומר שגמרו את פרוינד?"

„גמרו?" צוחק החוקר, „גמרו?! אתה גמרת את פרוינד! בוא ואומר לך דבר נוסף: חוץ ממך, מאיתנו ומפרוינד לא ידע איש על הדירה שבה התגוררת בפרונזה, נכון? איש לא ידע גם על הירוקים שהיית צריך לקבל מפרוינד, נכון? איש לא ידע מאום. אתה, מישקה, ידעת, ואתה החלטת לקחת את הירוקים, לחסל את פרוינד ולהיעלם, ואתה תירקב פה, מישקה, עד אשר תשים אצבע ותאמר: ‚אני רצחתי את פרוינד'."

פניו של החוקר האדימו. „ידענו שאנחנו שוחים סינוסה מן העולם התחתון, אבל עד־כדי־כך, לרצוח אחד משלנו! איפה יתרת הירוקים?" הוא זורק לעברו של מישקה.

מישקה מתחיל לתפוס את המתרחש. „מישהו החליט להלביש לי רצח," חולף הירהור במוחו, „אבל לכל הרוחות, הברנש היה חי לגמרי שעה שיצאתי את פרונזה."

„תקשיב," מישקה פונה אל החוקר. „פרוינד היה חי לגמרי שעה שיצאתי את פרונזה. מסרתי ליוסקה על כל העניין עוד בפריס, והוא לא הזכיר אף מילה או חצי מילה על מותו של פרוינד."

„ומה ציפית, שיאמר לך?" פורץ החוקר בצחוק מתגלגל, „שיאשים אותך בפריס כי רצחת את פרוינד ואז היתה הציפור מישקה פורחת לה ונעלמת?!..."

„הסניגוריה"

„אני רוצה לראות את מ. או לפטי, או אפילו תובל," זועק מישקה. „עד אז אני סותם לחלוטין את פי!"

„אתה יכול להירגע, הם יודעים מן העניין ולא רק הם. גם למעלה יודעים מן העניין. הרמטכ"ל משה דגן עצמו תתם על ה־111 שלך. אתה עצור, מישקה — אבל מינהלית, וכך אתה תישאר הרבה הרבה זמן, אלא אם־כן, תודה ותתחיל לזמר זמירות־שבת..."

מארס — 58' — בית אריזה ישן שבפרדס בוד:

מישקה מוכנס לבית האריזה הישן, מלווה בשני קציני משטרה צבאית. סניגורו, ה־פרקליט הנודע שייקה ימיר, ממתין לו ליד ספסל הסניגוריה. השניים מחליפים לחיצת־ידיים קצרה.

„היום זוהי הישיבה השנייה לקומדיה זו," ממלמל מישקה. „תקשיב, שייקה, מישהו חייב להוציא את העניין החוצה. אני כלוא פה בתא בודד משך שישה חו־דשים ואיש אינו יודע על כך דבר. אפילו האסירים בכלא אינם יודעים מי כלוא בתא ×. אשתי בוודאי סבורה שעדיין לא שבתי ארצה, אתה ובן־דודי הם היחידים אשר אינם שייכים לחבורת המוקיונים הל־לו, ואשר יודעים על המתרחש. צריך לפוצץ את העניין בציבור."

שייקה מדפדף בתוך התיק המישפטי המונח לפניו. „יש חדשות, מישקה," הוא אומר לאיטו. „ראשית, לאשתך נמסר כי אתה כלוא פה בארץ, אך יצאת מדעתך. אשתו של משה דגן הציעה לה עבודה כדוגמנית של רשת החנויות חפציבה בתנאי שתתגרש ממך. עד כמה שאני יודע, היא שוקלת בדבר. שנית, צוות־החקירה שהם שלחו לפרונזה חזר, ועימו עדים ועדויות. אנו, לעומת זאת עומדים, למעשה בלי עדי־הגנה, או כל חומר־ראיות נגדי."

מישקה אוחז בידו של שייקה. „הצ'ק שהשאיר בן־דודי הוא בלונקו — אתה יכול למלא את הסכום כרצונך. בקש מבית הדין את החיית המישפט וסע לפרנונה. אני אצ־טרך אותך בנדון."

שייקה מביט בו עמוקות. „אני משוכנע שהם יחסלו אותי שם — אינני נוסע."

„הקשב!" זועק קציו המישטרה הצבאית. שלושת שופטי בית־הדין מחליפים בי־ניהם מבטים עמוקים.

אב־בית־הדין, סגן־אלוף אמנון, מחליט לבסוף:

„הואיל שהגענו לשלב הסיכומים, ומאחר שממילא הובא כבר בפנינו חומר־הראיות, אני מתיר לנאשם לשאת את הסיכומים לבדו."

מישקה קם על רגליו.

„הואיל ולאור המתרחש בין הכתלים כאן, לא יקשה עלי לנחש את תוצאות הדיון המישפטי, לא אאריך בדברי. יכול אני להביע את השתוממותי על מיספר עובדות שאינן ניתנות לעיכור. ראשית, שמונה ארבע וחצי שנים אני עצור מינהלי על־פי תקנה 111 לתקנות שעת־חירום, שעל הצו למאסרי חתום הרמטכ"ל — משה דגן — בידיעת ראש־הממשלה שלמה גרין, ראש־השירותים יעקב הקטן וכן אישי־צמרת אחרים. שנית, שבמשך למעלה משנה לא הותר לאיש, למעט סניגורי ובן־דודי, לבקרני בכלאי, ובמשך מחצית השנה הראשונה לא ידע איש בציבור על מעצרי בארץ. שלישית, שכאשר הוחלט לפרסם את מעצרי, הדבר בוצע בצורה מסולפת ושאינה שייכת לעניין הנדון, דהיינו פירסמתם בציבור את הידיעה כאילו נתפס לבסוף שודד־הבנק מבלפוריה מ־1954.

„איש בציבור אינו יודע על מה אני כלוא עתה, ועל התנאים התת־אנושיים שבהם אני שרוי, כשם שסביר להניח שאיש לא ידע על פסק־הדין שאותו אני עומד לקבל. אשר למישפט עצמו, במהלכו נוכחתם, רבותי השופטים, ואף אתה אדוני התובע, כי עדי־התביעה שהובאו על־ידכם הפכו למעשה עדי־הגנה, ואישרו את טענת האליבי שהיתה לי ותמכו בעדותם בגיר־סתי־אני. בכל בית־מישפט הגון במדינה דמוקרטית היתה התביעה, או השופטים מיוזמתם, מפסיקים את הדיון ומשחררים את הנאשם.

„ברם נסתבר שאלה שהכינו את ההצגה החליטו שהיא תרוץ עד הסוף, וכי הדיק־טאט של פסק־דין מרשיע חייב להתבצע. סירבתם לזמן ארצה את הפתולוג מפרונה לעדות, וחרף המלצתו של השופט חלמיש, בבג"צ 102/58, המשכתם בהצגה מבישה זו."

ההתנקשות

„אני יודע בוודאות מי עומד מ־אחורי הפרשה הזאת, אך לאחר כארבע וחצי שנים בכלא, בתא בודד, שעה שבידך זמן די והותר לחשוב ולנתח את המיקרה, אני סבור כי הריני קורבן למאבק בין רשויות המודיעין שבארצנו, בין ממ"ן והשירותים, ואתם, רבותי השופ־טים, הופכים חותמת־הכשר למאבק זה ולתוצאותיו. כמו לעובדה שעל מיספר אישים המעורבים בפרשה יש לחפות, ולי־כסות ולטייח עד כמה שאפשר, על סידרה של טעויות ומישגים שהחמור ביניהם הוא עצם עובדת העמדתי לדין."

מארס 1962:

מישקה קידרון נמצא אשם בשוד וברצח יעקב פרוינד, ונידון על־ידי בית־הדין הצבאי ל־20 שנות מאסר. על־פי הוראת הפצ"ר מוחזר מישקה לכלא יפו.

כלא יפו — מארס 1962—1965

אסירי הכלא יודעים כי במרתף־הכלא, בתא × יושב, אסיר במאסר בודד זה מיספר שנים. אין יודעים מי הוא האסיר, ועל מה הוא נידון. שמועות פורחות בין הסורגים: מרגל, ערבי, רוצח מוזר ואכזר. בוודאות אין איש יודע. לעיתים שומעים את האיש מתעמל. בשעות שלאחר נעילת התאים הוא מוצא על־ידי סוהריו לחצר הכלא, ושם הוא עוסק באינטנסיביות ב־ספורט.

כל קשר בין האיש היושב ב־× לבין העולם החיצון מנותק לחלוטין. בחורף 1963 פוסקים האסירים מלשמוע את האיש מתעמל בחצר. דומה שהאיש נעלם לחלו־טין. שמועה עקשנית רווחת כי האיש ניסה להמלט, וכי עתה הוא כלוא בצינוק הכלא, אך ככלות הכל זאת בסך־הכל שמועה.

מארס 1970—1965:

סוף־סוף מתברר לאסירים הוותיקים של הכלא כי האיש שב־× אכן בחיים, שכן הוא מועבר מה־×, תאו הבודד במשך למעלה מ־7 השנים האחרונות, אל אגף הכלי־ליים.

האיש הוא מוזר ביותר. אינו חברותי, אך הוגן. תולעת־ספרים של ממש, אך חזק ושרירי. אינו מתגרה בנמושות, אך נלחם בכל מקום במי שמנסה להציק ולפגוע בו. אינו משתף פעולה עם ההנהלה, אינו מלשין, מרבה לרוץ מרחקים ארוכים מדי יום ביומו, סימן נוסף בניגוד לאסירים השוחים עת רבה בכלא.

עיניו אינן כבויות וגולמיות אלא תוססות ועירניות. ההנהלה מפיצה שמועות שונות. לגבי האסירים היהודים מישקה הוא מרגל שעבד עם ערבים. לגבי האסירים הערביים הבטחוניים מישקה הוא פושע פלילי מה־סוג הגרוע ביותר. מישקה אינו מגיב כאשר שואלים אותו לעברו, אלא לעיתים רחוקות ובמישפטים מקוטעים. מישקה אינו משתף פעולה עם רשויות הכלא ואינו עובד כשאר האסירים, אלא כאמור מרבה לקרוא, לכתוב ולעסוק בספורט.

מארס 1970:

אגף הכלליים נסער — בשעת־ערב מוק־דמת, לאחר הספירה ולפני נעילת התאים ניסה אסיר־עולם בשם דהוד לרצוח את מישקה. הניסיון בוצע ברגל מסומרת של כסא שהכין דהוד. האחרון הוא טיפוס נאלח אליבא דכל אוכלוסיית הכלא. טיפוס המשתף פעולה עם ההנהלה כמלשין וכ־מתסיס.

מישקה, כך סיפרו יודעי־דבר בכלא, יכול לחסלו, אך הוא העדיף שלא להכותו אלא הטילו בכוח הצידה. מישקה מובל למירפאה, לטיפול בראשו הזב דם. דהוד מוכנס לצינוק. אך למרבית הפליאה הוא משוחרר מייד למחרת ומשוכן בסמוך לתאו של מישקה.

הוותיקים מתחילים להריח את אשר הת־רחש: ההנהלה או צימרפלד או מישהו מלמעלה נתן הוראה לחסל את מישקה. לקחו את דהוד והטילו עליו את הביצוע, שנכשל. סיבה לנסיון החיסול — עברו 13 שנה של ישיבה בכלא וה„הם" שם, למע־לה, לא רוצים שמישקה ייצא חי מהכלא בתום ריצוי שני־שליש מתקופת מאסרו, ויתחיל לצפצף.

דהוד הוסף שבר־כלי, והוא מפחד מ־מישקה. לאחר שנתיים הוא מועבר מהתא הסמוך. מישקה עמד בפיתוי הנקמה, ולא פגע בדהוד חזרה. מדי פעם בפעם קורים דברים, השוברים את שיגרת חייו של מישקה.

מדי שבועיים, החל משנת 1970, בא אליו בנו לביקורים. מסתבר שיש למישקה בן הדומה לו מאד. כעבור שנה מופיע הבן, במדים, לביקורים. כשמישקה שב מביקור זה לתאו, הוא נראה מאושר. מאורעות נוספים שוברים את השיגרה. מדי פעם בפעם מגיע מישקה עתירות שונות לבג"צ, ובשעות אחר־הצהריים הוא מובא בחשאי לבית־המישפט העליון בירו־שלים, ועם ערב הוא מוחזר לכלא.

פעם בחצי שנה מופיע מישקה בפני ועדה מיוחדת, צבאית, הדנה בתקלת עונ־שו. מדי חצי שנה נדחית בקשתו לשיחרור מוקדם. לקומץ אסירים מספר מישקה ב־חשאי כי בנו, אלון, הופך שמיים וארץ להחיש את שיחרורו.

מארס 1973:

מתגברים הסיכויים שמישקה ייצא לחופ־שי. ביקורי הבן נעשים תכופים יותר — מתחילים לבקר אצל מישקה אנשים שונים בכלא.

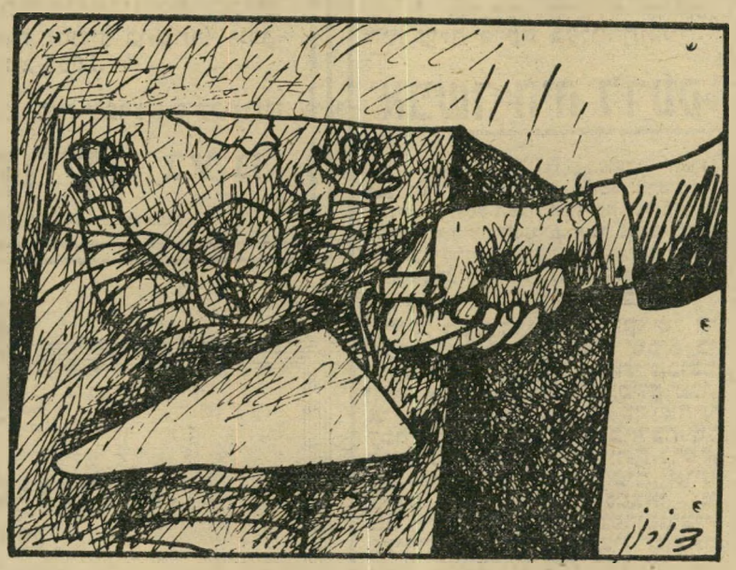
מאי 1974:

מישקה יוצא לחופשי לאחר 17 שנה ב־כלא. הוא נפרד בקצרה מידידיו המועטים.

ליודעי־דבר נאמר, כי מישקה הוצא ל־חופשי רק לאחר מותו של שלמה גרין, ראש־הממשלה לשעבר, ועל־ידי אישיות צבאית בכירה בעבר הלא־רחוק.

מאי 1974:

דלת הברזל של כלא יפו נפתחת בחריקה. גבר במחצית שנות ה־40 לחייו עומד וממצמץ בעיניו כנגד החמה היוקדת, ו־מיקטרתו תחובה בפיו...

השקעה טובה יותר מצמודים

קומר המסחרית החזקה

שתוכל לרכוש היום במחיר הזדמנותי 42.985
ותשלומים ללא הצמדה

Commer CHRYSLER INTERNATIONAL

- מנוע חזק וחסכוני במיוחד — 1725 סמ"ק
- כושר העמסה של 1250 ק"ג נטו
- קבינה לוקסוס עם מושב לנהג ושני נוסעים
- דלת נוספת צדדית לנוחיות בהעמסה ובפריקה

מסחרית יפה כזו ובמחיר הזדמנותי טרם ראית.
גם לאחר הרפורמה במס הכנסה (ועדת בן-שחר) יגכו בהוצאות רכב זה ב-100%.

קומר-קרייסלר המפתח לפרנסה בטוחה

בני משה קרסו בע"מ

רחוב ריב"ל 22/6, טלפון 33241, 35431, תל-אביב

ארגוני פנסיונרים,
ועדי עובדים,
קבוצת מטיילים

25% הנחה ברכבת

רכבת ישראל מציעה לקבוצות נוסעים מאורגנות בנות 20 איש ומעלה לנצל את ההנחה המיוחדת של 25% הניתנת בנסיעות קבוצתיות.

ארגוני פנסיונרים, ועדי עובדים, מפעלים, מוסדות וקבוצות מטיילים שונות מתבקשים לתאם הנסיעה המאורגנת מראש.

הזמנות מתקבלות אצל כל מנהלי התחנות ברחבי הארץ לשכת הרכבות במחלקת התנועה, הנהלת הרכבת חיפה. ת.ד. 44, טלפון 04/641761.

לנוחיות הנוסעים: מגרשי חניה, מזנון וכל השרותים הרגילים ברכבת.

סע וטייל ברכבת ישראל

תוכנית אוויל

(המשך מעמוד 15)

3 ק"מ בקיבר, בעוד שהתקפה מן האגף תעמוד בפני עומק של 40 ק"מ. מפני אורך החזית מאפשרת הגישה „החזיתית" השגת הפתעה, כיוון שהתוקף חופשי לבחור נקודה כישהי לאורכה, לרכז מולה כוח מירבי ולתקוף בה, בזמן ובאופן הנוחים יותר לו. כן נפתחות כך בפניו ואריאציות של ניצול חי שטח ו„חורים" ברציפות היערכות האוייב לשם הבקעה באלכסון, אל „מעין־אגף" מקומי.

חופש־פעולה זה איננו קיים כלל לגבי התקפה מן האגף, שרוחבו כ־3000 מטרים בלבד. כאן ניצב התוקף מול גיזרה צרה ביותר. הוא חייב לתקוף רק בה, ואין בפניו שום אפשרות של עקיפה או של יצירת הפתעה במקום ההתקפה. מובן כי גיזרה צרה כל־כך, שהיא גם צפוייה והכי רחית, יכול האוייב לעבות בתוך פרק־זמן קצר ביותר בהמון אמצעים, ובעיקר כלי־נ"ט, כך שהתוקף ימצא עצמו מתקדם לא מול „אגף חשוף", אלא למעשה תוקף חזיתית — והפעם במובן הגרוע באמת של המושג — קו צפוף של האוייב, ההולך ונעשה במהירות בלתי־חדיר.

אין קושי להיווכח כי, בנסיבות ההן היתה ההתקפה החזיתית עדיפה, כשיטה ובעיקרון, במידה מכרעת על ההתקפה מן האגף, וכי שם ואז נמצאו כל היתרונות הקשורים משום־מה, אסוציאטיבית עם „האגף", דווקא להתקפה המונחתת כיפי החזית המצרית. יתר־על־כן, רק האלטרנטיבה החזיתית היתה מאפשרת הפעלת מאמץ מקטי דו־אוגדתי, אם ובמידה שרעיון נכון והכרחי זה אכן היה עולה כדעת בעלי־התוכנית.

אפשר היה לרסק

במצב שנתהווה בסועל, חסרנו מאד סיוע־אש — כלומר ארטילריה ואוויר — ונטל השגת המשימה נפל כימעט כולו על יחידות הטנקים, אשר נאלצו להסתמך בעיקר על הסתערויות מן הסוג הפחות סימפטי: עליית „עדרים" מרוכזים של טנקים על מערכי־חי"ר משופעים בנ"ט.

אבל מפני רדידות עומקו של חי מערך המצרי וגם בגלל שב־8 באוקטובר עדיין היה בלתי־מכוצר וחסר את מלוא עוצמת הסיוע שלו, אין חלוקות הדיעות על כך שהתקפה מרוכזת ומתואמת כהלכה של חטיבת טנקים, יכולה היתה לרסק, ללא קושי ובמהירות יחסית, אותו אוייב שמולה (ואילו נמצאו לנו שם חי"ר וארטילריה, בפרופורציה סבירה, ניתן היה להשיג תוצאה דומה באמצעות כוח קטן יותר).

כך ניתן היה להגיע, במיספר מקומות, עד אל קו־המים, לשבור את רציפות החזית המצרית ובעיקר לפגוע באמצעי־הגישור. באופן זה, אבל בשום פנים לא בהתקפה מן האגף — שאותה העדיף — היה פיקוד הדרום יכול לנצל מירבית את התורפה האופרטיבית והטאקטית העיקרית והקריטית של המצרים — את היותם פרוסים בראשי־גשר צרים וארוכים מדי, כאשר בעורפם מיכשול־מים רחב.

יש, אם כן, לומר, כי אפילו תקף ברן חזיתית בכוונה תחילה, אין הדבר לגנותו אלא לשיבחו, למרות שבעת הפולמוס הוערה כאילו כ„האשמה" וכך אף ראה ברן להתגונן מפניה. את העובדה שניתן היה בכלל להגות את רעיון ההתקפה מן האגף, בלא להודקק, בנסיבות ההן, להתקפה חזיתית — ולו רק כמאמץ משלים ומסייע להתקפה האגפית — איננו יכול לייחס אלא לאי־הבנת יסודות הטאקטיקה, או לטעות חמורה ביישום עקרונות טקטיים אלמנטריים, בנסיבות המצב הנתון.

אילו רק ביצע ברן את התקפה החזיתית השנייה עד הפיראן באורח ובעיתוי הנכונים, כימעט עם אין ספק שהיה מצליח לבתק, בנקודה זו, את המערך המצרי — ובכך גם מספק הוכחה מעשית נוספת לנכונות הדברים שנאמרו קודם.

(המאמר הבא: „אוגדת־ברן — למה התפוגר האגרוף.")

הסרט „היום הארוך ביותר"

הפך עבור חסידיו של

השר יצחק רפאל

לילה הארוך ביותר

בתולדות הפגנות השבת

עונג שבת ברח' אלנבי

ב**בניין המוגן ביותר** בישראל ב־ליל שבת האחרון, היה בניין קול־נוע אלנבי בתל־אביב. עשרות השוטרים שנערכו סביבו נראו כמי שמנסים לגונן עליו מפני הסתערות של גדוד קומנדו. כל דרכי הגישה אל בניין הקולנוע היו חסומות במחסומי משטרה. בכל פינת רחוב ניצבה ניידת עמוסה שוטרים או ג'יפ של מישמר־הגבול. מחלקות של שוטרים חבושי קסדות ואלות מבהיקות בידיהם נערכו ברחובות של שכונת כרם התי־מנים. מכוניות אסירים ומיכלית זרנוקים לפיזור הפגנות עמדו במצב הכן.

שעת הש"ץ היתה צריכה להיות השעה 10 וחצי בלילה, כחצי שעה לפני שבאו־לם הקולנוע עמדה להתחיל הקרנת הסרט המילחמתי היום הארוך ביותר. בשעה זו אמורים היו להסתער על הבניין אלפי דתיים משולהבים, שאינם מוכנים להש־לים עם חילול השבת ברחובה המרכזי של תל־אביב, ולמנוע את הקרנת הסרט. אבל כמה דקות לפני השעה המיועדת להסתערות, נראו ברחוב אלנבי רק כמה יהודים מסורתיים קשישים, שיצאו מדו־שני־עונג מסעודת־השבת. הם לא דמו כלל לפלוגות הקומנדו של הקדוש־ברוך־הוא משכונת מאה־שערים הירושלמית, למשל, שהסעירו בשעתו את הבירה בהפגנות־השבת האלימות שלהם.

גם כשהחלו להתקבץ כמה עשרות צעי־רים חבושי כיפות־סרוגות על המידרכה שממול לבניין הקולנוע, לא נרגעו השוט־רים. „הם מכינים לנו בטח הטעייה," אמר אחד השוטרים. „הם יתקפו במקום אחר כדי שנרוץ לשם ואז יסתערו על הקולנוע. אלה יהודים שלומדים גמרא, הם יודעים את כל הטריקים."

אבל ההר הוליד עכבר. בשעת השיא של ההפגנה, כאשר על המידרכה שממול בניין הקולנוע נראו גם בעלי זקנים וחסי־דים חבושי שטריימלים יקרים, הם לא מנו יותר מ־500 איש. מולם, על המדרכה שליד הקולנוע, התרכזו אותה שעה כאל־פיים סקרנים. הם לא באו להצטרף הקולנוע. הם ציפו למחזה משלהב ומרתק יותר מזה שהוקרן בתוך הקולנוע: קרב דמים על קדושת השבת. משני עברי הרחוב נערכו זה מול זה שני המחנות. המחנה החילוני

ההסתערות

הניסיון היחיד של המפגינים הדתיים לחצות את רחוב אלנבי ולהקים ראש־גשר בגדה השנייה שלו, ליד פתח הקולנוע, נכשל כאשר כוח של שוטרי מישמר־הגבול, מזויינים באלות, הדף את המסתערים לעבר הגדר. שם המשיכו המפגינים הדתיים להפגין עד השעה אחת אחר חצות.

„יופי שוטר - יופי!"

שעה ששוטרי מישמר־הגבול חדפו את המחנה הדתי שניסה לחצות את רחוב אלנבי, עודד אותם המחנה החילוני שניצב מעברו השני של הכביש. כמה מאלה שאינם ידועים דווקא כמעריצי המשטרה, צרחו הפעם בהתלהבות: „יופי שוטר — יופי!"

שטריימלים מול כובעי־פנמה

שני דתיים, חבושי שטריימלים וקיטלי־שבת מבהיקים, צופים לעבר הקהל שצבא בליל־שבת האחרון על שערי קולנוע „אלנבי", כשמעליהם מתנוססת תמונתם של כוכבי הסרט „כותרת ראשית", ג'ק למון וואלטר מתאו, בכובעי־פנמה. 500 המפגינים הדתיים לא הצליחו לחצות הכביש ולהסתער על באי הסרט.

„יולי, „חשישניקים! נאצים!" צעקו ה־תיים. „משתמטים! פאראזיטים!" הטיחו עברם החילונים.

מדי פעם היו הדתיים מנסים לכלות את עמם בצלמי העיתונות שניסו לצלמם. כל הבהק של אור הצית בהם את רוח הקרב. אבל מול חומת השוטרים לא העז איש מהם להסתכן במכות.

בלית ברירה הסתפקו הדתיים בתהלוכת ריקודים שנעה הלוך ושוב על המידרכה. מרגע לרגע התדלדל מיספרם. בשעה אחת אחר חצות, התפזרו אחרוני המפגינים מבלי שהצליחו למנוע את הקרנת הסרט בשבת.

הסתבר כי הוספת בית־קולנוע נוסף ל־11 בתי־הקולנוע המקרינים בתל־אביב סר־טים בערבי שבתות, לא הצליחה להסעיר את תושביה הדתיים של העיר. אלה שהפ־גינו היו בעיקר תומכיו של השר יצחק רפאל, שניסו להפגין את כוחם על רקע המחלוקת והדחתם מהשילטון בסניף ה־מפד"ל בתל־אביב. הם ניכשלו בכך. כל מה שהם הצליחו לעשות בהפגנת עונג השבת שלהם, היה למנוע מכמה עשרות שוטרים את מנוחת השבת שלהם.

„גויים!"

הטיח הרב בפני שוטרי מישמר ה־גבול, שלגבי כמה מהם היתה זו הגדרה נכונה: הם היו דרוזים. אבל גם הם נעל־בו לשמע הכינוי, וקציני־המישטרה היו צריכים למנוע מהם להגיב בכוח.

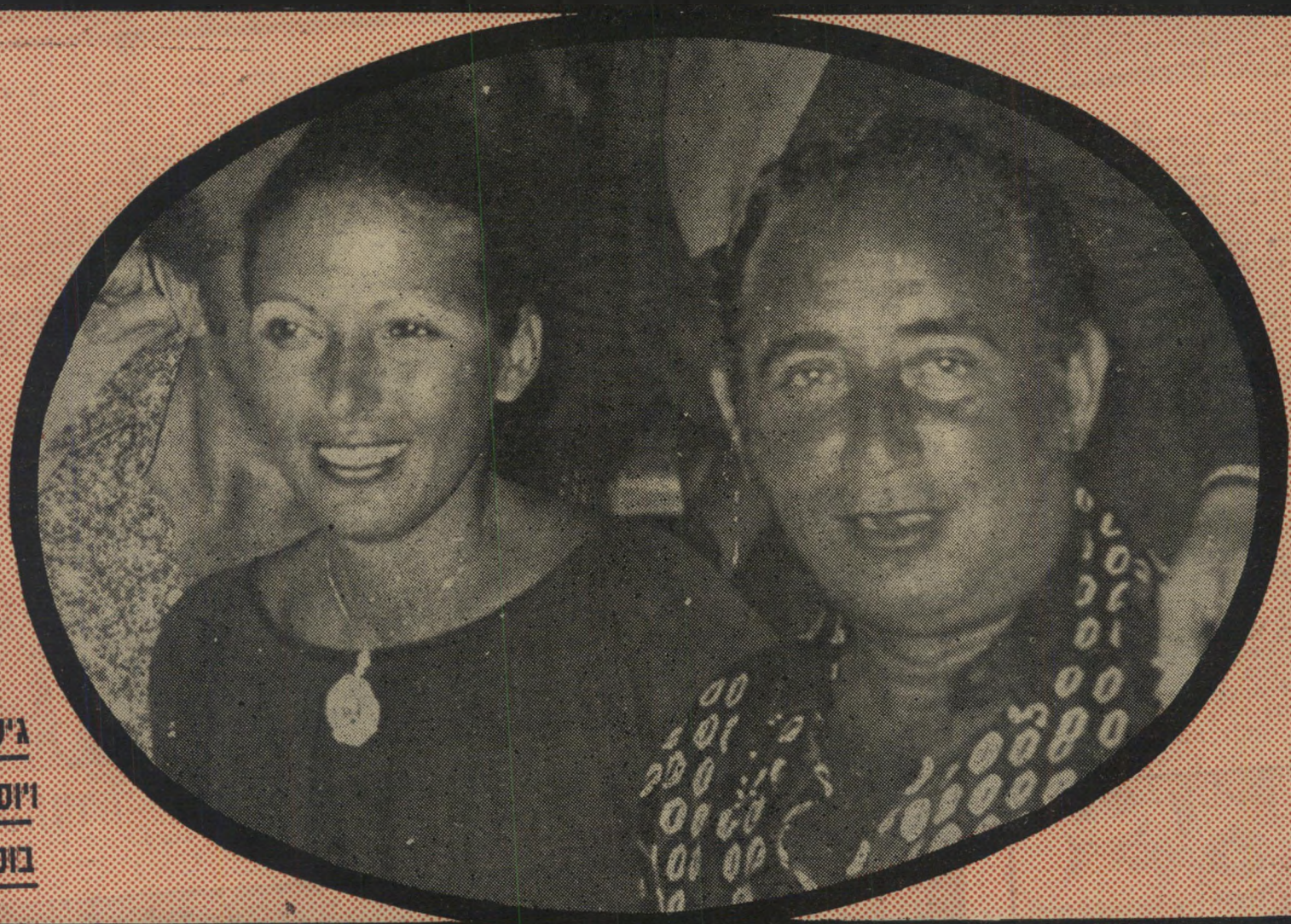
התגרה בדתיים, ניסה לדרבן אותם להת־חיל בקרב. אבל המחנה הדתי נראה מהסס.

ניסיון בודד אחד של בחורי ישיבת הרב עמיאל לפרוץ אל הכביש במעגל רי־קודים, נהדף מייד בידי אנשי מישמר־הגבול. אחרי ניסיון זה הסתפקו הדתיים בניפנוף אגרופים ובהטחת עלבונות בשוט־רים. למשך כמה דקות ניסו לשלהב את עצמם בקריאות „שאבעס! שאבעס!" וב־שירת „עוצו עצה ותופר!" אבל כל מק־הלה דתית נענתה מייד במקהלה חילונית מעברו השני של הרחוב, ובקריאות־גנאי. אילולא שרשרת השוטרים שהפרידה בין שני המחנות ואיפשרה לתנועה ברחוב אלנ־בי לזרום כתיקנה, היו שני המחנות מת־נגשים זה בזה ועורכים קרב רחוב. רצו־עת ההפרדה איפשרה לערוך רק קרב מי־דלדך

שני שוטרים חבושי קסדות מחפשים אחרי מפגין דתי שהטיל לעברם בקבוק ונמלט אל תוך אחד הבניינים שברחוב אלנבי.

העולם הזה
שנת 99
כ' תמוז תשל"ה 11.6.75
המחיר: 5.00 ל"י
מספר 1971

שוד התכשיטים הגדול ביותר בתולדות ישראל

גילה ויוסלה בוכמן

10 מיליון בשקית ניילון